H. BERNDORFF

CONSPIRATORII IADULUI

roman de spionaj

Cortina s-a lăsat pe scena teatrului Piccadilly din Londra.

Un ropot de aplauze furtunoase coboară spre scenă din loji şi benoare. În orbitoarea lumină a reflectoarelor o făptură delicată se înclină. E Pepita, 'dansatoarea de douăzeci şi doi de ani.

De o jumătate de an ea şi-a găsit norocul. Cel mai mare succes, şi iat7o acum pe scena celui mai mare varieteu, scăldat în triumful ce o înconjoară. În mijlocul aplauzelor, orchestra intervine brusc cu un acord violent. Lumina'ân sală se stinge, reflectoarele îşi îmblânzesc lumina ascuţită, şi iată că Pepita îşi înalţă braţele.

În seara aceea, după ce dansatoarea şi-a schimbat găteala şi când voia să părăsească micuţa ei cabină, se auzi bătând, şi pe coridor apăru directorul teatrului, iar lângă el un domn în frac, de vreo treizeci de ani, un tip drăguţ şi elegant, care ţinea în mâini – poate cu oarecare neîndemânare – un buchet de orhidee. Directorul i-l prezentă ca pe un vechi prieten, fostul căpitan din armata engleză Sidney Reily.

În aceeaşi clipă se auzi undeva, în dosul scenei, o bubuitură groaznică: unul din reflectoarele cele mari, care-şi aruncau lumina din friza scenei, se prăbuşise; sticla spartă zăngăni împrăştiindu-se, iar directorul îi lăsă singuri pe Reily şi pe dansatoare, ca să vadă ce se întâmplase.

— Cioburile aduc noroc! – zise mica balerină.

Iar căpitanul Reily:

— Ce-ţi mai trebuieşte d-tale noroc, miss Pepita? Poate însă că cioburile au vreo însemnătate pentru mine!

Tot norocul căpitanului pentru noaptea aceea fu că i se îngădui să o conducă pe artistă, prin noaptea caldă, până la intrarea locuinţei ei. El îi povesti că se întorsese tocmai din America; îi descoperi câte puţin din viaţa lui, arătându-i că

poseda oarecare avere, din al cărei venit obişnuia să călătorească din când în când prin lume. Pensia lui era bunicică, şi se părea că parcă ar mai fi dorit să-i mai comunice ceva, dar lucrul acesta nu i-l putea spune aşa degrabă. Şapte seri de-a rândul o văzuse la teatru şi pe căi lăturalnice aflase că-l cunoştea pe directorul teatrului, şi... o clipă mai înainte ca Pepita să fi încuiat uşa intrării cu un mic râs gutural, căpitanul Reily îi declară că o iubea în mod demenţial şi era ferm hotărât să se căsătorească cu dânsa.

Peste şase săptămâni se serbă nunta. O sumedenie de fotografi şi de reporteri erau prezenţi: Pepita era cunoscută şi iubită; despre căpitanul Reily nu se prea ştia cine era. În definitiv, era un ofiţer, şi astfel fotografia celor doi apăru în ziar.

După căsătorie, perechea porni spre Riviera, iar când se întoarse, Pepita apăru din nou pe scenă.

Noaptea, când Pepita dormea, Reily se ridica binişor din pat şi era cuprins deodată de o teamă vie. Ce se va alege din fiinţa aceasta, pe care o iubea nemărginit, atunci când va porni într-adevăr în expediţiile lui, la o vânătoare din acelea la care uneori vânătorul deveni însuşi vânat? Ştia că femeia ar pieri de teamă, dac-ar şti în al cui serviciu era el, căpitanul Reily, şi ce fel de vânat îl preocupa. El n-avea veniturile unei mici averi, pe care le folosea, căci acestea nu erau altceva decât buna şi larga retribuţie pe care o primea de la „Intelligence Service” (Serviciul de spionaj englez) al cărui agent era. E drept că larma bătăliei marelui război s-a stins, popoarele nu se mai luptă cu tunuri, aruncătoare de foc, mine şi mitraliere; aceste mijloace sunt proscrise, probabil atâta timp cât una din ţări le va binecuvânta din nou. Azi se folosesc alte mijloace! Pentru opinia publică, diplomaţia secretă a fost desfiinţată, dar, de fapt, azi o urzesc birourile de informaţii secrete ale diplomaţiei.

Există o ţară în Europa, care are cu totul alte forme de viaţă a statului decât ţările continentului. E Rusia, pe care o stăpânasc Sovietele. Aici s-a proclamat dictatura proletariatului, pentru distrugerea unei burghezii, care deţinea puterea cu mâini de fier în celelalte state ale vechiului continent.

Celelalte state nu iubesc această ţară a Sovietelor. Din numeroase motive, de trebuie să ştie ce se petrece în realitate în această ţară, care a tras o cortină densă în jurul ei şi peste activitatea ei. Rusia însăşi vrea să ştie cum merg treburile în

ţările burgheziei, şi iată cum se naşte o permanentă lucrătură a Europei contra Rusiei şi a Rusiei contra Europei.

Iată o pagină a unui ordin secret rusesc, pentru obţinerea de informaţii: „Pentru îndrumare Secret „D 31/IV Exemplarul Nr. 2 „Scurte informaţii „ale „Agenţiei de Spionaj „. Moscova, 1918 „Pagina 16.

9. Nelinişstea populaţiei din cauze economice.

Indicaţiile de mai sus dau posibilitatea de a se influenţa în ţara duşmană viaţa economică şi de a provoca acolo, prin agenţi, o stare deosebit de proastă. Printre măsurile ce pot aduce unei ţări pagube economice, trebuiesc relevate următoarele: Provocarea a diferite greutăţi în distribuirea normală a mărfurilor şi produselor de primă necesitate, prin dezagregarea transportului, prin achiziţionarea de cantităţi însemnate de mărfuri, ce vor fi deocamdată dosite, etc.

Propaganda împotriva împrumuturilor interne şi externe, Coborârea valorii cursului hârtiei-monedă, graţie răspândirii de zvonuri alarmiste în populaţie.

Emisiunea de bancnote false.

Cumpărarea şi exportarea în taină a aurului şi a mărfurilor al căror export e interzis, precum şi a hârtiei-monedă.

Organizarea şi stimularea de agitaţii economice, greve, ibstrucţii etc.

IV. Spionajul inteirn se va îndeletnici cu procură-rea iiil irinaţiilor referitoare la situaţia politicii interne a ţării.

Vicmenea informaţii sunt necesare, întrucât războaiele tuturor timpurilor ne sunt mărturie, cât de mult au asigurat succesul liv. Vollurii spirituale şi entuziasmul din ţară.

Pe tărâmul acesta agenţii vor afla: Starea de spirit a cercurilor guvernamentale, precum şi aceea a diferitelor grupări politice ale societăţii; Starea de spirit a păturilor largi ale populaţiei, punctul lor de vedere faţă de război şi de situaţia internă; Schimbările posibile în compunerea guvernului, poziţia Parlamentului faţă de populaţie în genere, precum şi faţă de diferitele grupări politice ale guvernului, şi faţă de diferiţi membri ai acestuia; Progresul nemulţumirii populaţiei şi cauzele acesteia; Punctul de vedere al diferitelor grupări politice din ţara determinată, faţă de ţara cu care se duşmăneşte; care grupări îi sunt binevoitoare, şi în ce măsură? în ce măsură pot fi folosite

aceste grupări la realizarea cutărui sau cutărui plan al duşmanului?

Rusia a alungat afară din stepele, din satele şi din proprietăţile lor sute de mii de oameni. Aceştia sunt emigranţii, care formează în toate capitalele pământului adevărate colonii. Sunt foştii ofiţeri ai armatei „albe” a generalului Wrangel şi ai altor generali. Toţi aceşti oameni adorm seara cu gândul.

La patria lor şi se deşteaptă cu acelaşi gând, şi acesta e ura aprinsă pe care o resimt contra Sovietelor. Ei sunt aceia care.

Mijlocesc agenţiilor de informaţii din Anglia, Franţa, Germania şi Ungaria cele mai însemnate ştiri din Rusia; din creierul lor se nasc răscoalele ţărăneşti, pe care le declanşează apoi din azilurile lor în duşmănită şi iubita lor ţară. Ei toţi au lăsat, în Rusia rude şi cunoscuţi şi se pricep întotdeauna să le dea şi să capete de la ei ştiri necenzurate.

La un moment dat, serviciul de informaţii englez avu mare interes să stabilească nişte fapte importante, ce n-ar putea fi verificate decât Rusia, sau, poate, la Berlin. O autoritate berlineză se afla în legătură strânsă cu un emigrant rus, care a creat un amplu serviciu de informaţii, ce alimentează oficiile germane cu ştiri. Acesta e fostul ofiţer rus Harald Siewert, al cărui nume a fost pronunţat adeseori în procesul Orlov. La Berlin.

În Anglia este o grevă, şi la Londra există convingerea că aceasta e regizată de Moscova. Intelligence-Service a aflat din sursă demnă de încredere să înscenarea a fost opera a trei agenţii trimişi de Moscova. Trebuie să se afle cine sunt cei trei şi unde se poate pune mâna pe ei? Mai trebuie de asemenea să se descopere celulele comuniste, spre a fi distruse. Acestea sunt, pentru moment, grijile principale ale Serviciului de informaţii englez. Acesta crede că nu poate să afle amănunte decât la Moscova, sau – la Berlin.

La Berlin locuieşte un englez, bine acreditat la Scotland Yard. El primeşte însărcinarea să stabilească, dacă se pot afla/la Berlin, numele şi adresele celor trei agenţi ruşi, care ar fi înscenat greva. Omul nostru porneşte la lucru cu mare prevedere, şi ajunge să i se ofere într-o zi lămuririle pe care caută să le obţină. I se prezintă Harald Siewert, perfect acreditat pe lângă autorităţile germane, care-i oferă cele trei.

Adrese la preţul de 1200 de mărci. Agentul englez e precaut.

El nu vrea să achite banii cu una cu două, ci vrea măi întâi să cerceteze în Anglia dacă adresele corespund cu adevărul, Harald Siewert face o propunere. Dă una din adrese şi-l pune pe englez să cerceteze dacă această adresă este exactă.

Acesta se duce la telefon, cheamă Londra, chestionează şi obţine, spre marea lui surprindere, răspunsul dat, fără tergiversare, că accastă adresă este exactă, dar că omul se află arestat de câteva ceasuri. Berlinul întreabă acum, agitat, dacă au şi celelalte două adrese. „Nu! de n-au putut fi aflate dar se pune mare preţ pe obţinerea lor”. Harald Siewert n-are desigur nici-o vină c-a sosit prea târziu cu adresa lui, dar negreşit, dacă una a corespuns, celelalte vor fi şi de exacte.

Şi omul nostru plăteşte 1200 de mărci şi capătă cele două adrese. Indicaţiile merg pe fir la Londra. Scotland Yard se bucură şi pune la cale o mare razie în locurile indicate. Blocuri întregi de case sunt înconjurate, sute de copoi ai poliţiei criminale caută să descopere – că au fost înşelaţi!

Ce se întâmplase? Siewert aflase imediat, pe căi ce n-au fost încă bine stabilite, ştirea arestării acelui individ, ştire ce-şi găsise imediat ecou în presă. Adresa aceasta reală şi cunoscută, o dase spre cercetare agentului englez din Berlin, pecare reuşise astfel să-l păcălească. Iar serviciul de informaţii englez mai are să ia' şi astăzi 1200 de mărci de la Harald Siewert...

Propaganda bolşevică în Anglia devine mai puternica. Tot mai lipsesc adresele a doi indivizi, care' ar activa cu succes în Anglia, ca agenţi secreţi ruşi.

Serviciul de informaţii englez capătă acum misiunea de a Stabili neapărat cine sunt acei oameni şi, de asemenea, ce planuri are Rusia în general, planuri ce se întind până în în teriorul statului englez? Tot aşa de preţios e să se ştie cum este în realitate în Rusia? S-ar dori să se afle cum merg industria şi agricultura, şi trebuie să se stabilească şi care e puterea combativă a Rusiei? Trebuie?.. Da, e important!

Anglia are interese petrolifere în Extremul Orient. Petrolul face să bată pulsul lumii; pentru petrol se poate şi trebuie să se înfăptuiaescă totul.

Căpitanul Reily se afla din nou la Londra. El era la teatru, în fiecare seară, urmărind cu inima palpitând dansul nevestei

sale. Şi încordarea nu-i trece decât când ea-i acoperită de aplauze. El era în concediu, nu i se da nici-o însărcinare într-o seară însă venind acasă, servitoarea îi spuse că, cu câteva ceasuri mai înainte, fusese un domn, care-l ruga să poftească pe la club, fiind vorba de o partidă de'tenis.

— Partidă de tenis? – zise Pepita Reily, râzând uşor.

— Doar n-o fi nevoie tocmai acum, la miezul nopţii!

Reily era în vestibul; îşi puse încet din nou pălăria pe cap:

— Ei bine. – zise el. – vreau totuşi să văd despre ce e vorba.

Şi porneşte către biroul Intelligence-Service.

Se reîntoarse acasă pe jos. El păşea prin noapte, şi două forţe se luptau acum în el. Serviciul de Informaţii n-avea alt om care să fie mai indicat decât dânsul în a duce la capăt o acţiune atât de primejdioasă. Era o mare onoare pentru căpitanul Reily. Şi căpitanul Reily ştia că, spre a-şi putea îndeplini misiunea pe care tocmai o primise în noaptea aceea, va trebui să lovească cu putere în jurul lui.

Dar lucrul nu era chiar aşa de simplu. Ce făcea cu tânăra lui soţie, pe care o iubea şi o adora? Şi ce era mai grav, era că această femeie îl iubea şi ea! Şi ce se va întâmpla?

Dacă Reily dă ortul popii în Rusia? înaintea lui se dusese acolo fostul căpitan de artilerie Elvengron, care pactizase cu serviciul lor de informaţii. Acesta fusese de mult împuşcat, răspus de glonţ. Avea el dreptul să se vâre într-o asemenea întreprindere, când exista putinţa s-o isprăvească în felul acesta?..

Până în zori, căpitanul hotărî că era îngăduit să facă aşa ceva. Seara, soţia lui află că soţul ei trebuia să plece la Berlin: era vorba de plasarea unei părţi a averei lui într-un mod foarte productiv. Reily trebuia să zăbovească câteva săptămâni în Germania. Bineînţeles că despărţirea era grea şi Pepita plânse până i se înroşiră ochii. Dar la urma urmei, Berlinul nu era afară din lume, şi câteva săptămâni nu erau o veşnicie!

Căpitanul Reily avea mână liberăm îşi putea îndeplini misiunea pe orice cale voia: principalul era să şi-o îndeplinească.

De asemenea era bine stabilit că trebuia să se ducă în Rusia, ea să-şi poată îndeplini misiunile de informare economică, politică şi militară, cu care fusese însărcinat.

E bine înţeles că, într-un asemena caz, nu poţi călători pur şi simplu în Rusia cu un paşaport autentic sau fals, ci trebuie să te introduci şi să ieşi din această ţară, fără ca autorităţile ruseşti să afle ceva. Mai trebuiesc pentru un astfel de plan, amici chiar în interiorul ţării, care să-ţi poată da ajutor, care să te conducă pretutindeni şi care să-ţi dea tot concursul lor, pentru obţinerea materialului necesar.

Omul de încredere englez din Berlin era cam posac şi nu se prea bucură când se pomeni deodată. În odaia lui, cu căpitanul Reily; dar răsuflă uşurat când află că acesta nu venise în legătură cu cele două adrese false, şi că nu i se cerea altceva decât să-i dea concurs lui Reily.

Căpitanul Reily nu mai avusese până atunci de executat vreun ordin ce să-l pună în situaţia de a se ocupa mai intens de afaceri specific ruseşti. Şi acum i se ţinu o dizertaţie asupra celor ce trebuia să cunoască, când era vorba să lucreze în treburi ruseşti.

Reily nu putea să-şi îndeplinească însărcinarea decât dacă se va pune în legătură cu „trustul”.

— Trust”. – cum trust? – întrebă căpitanul Reily.

El se afla într-un restaurant din strada Niirenberg, la Berlin, unde şedea la o masă cu omul de încredere. Restaurantul acesta era frecventat de emigranţii ruşi. Nu e un local pentru străini, care să îmbie cu firma-i de reclamă: „Restaurantul Rusesc” sau „Restaurantul Emigranţilor”, ci era un local ce se prezenta la fel pe dinafară, ca toate micile şi obişnuitele berării din Vestul Berlinului.

Publicul însă era deosebit de cel de aiurea. Într-adevăr, lată un fost general de stat-major rus. Omul acesta îşi câştigă existenţa venind în fiecare seară în local să danseze în costum căzăcesc, între orele 101/2 şi 11. Pentru aceasjta el primeşte seral o masă şi trei mărci, bani peşin. Mai departe iată un fost tenor al Operei Imperiale, care trăieşte produându-se în fiecare seară, între orele 11 şi 111/2, cu trei cântece.

Sunt cântece al căror text recheamă timpul ţarilor, şi pentru prestaţia sa cântăreţul primeşte pâinea de fiecare seară. Şi trei mărci bani peşin.

Clienţi acestui local trebuie văzuţi. Nimeni nu ştie din ce trăiesc! Dar au o măreţie inimitabilă, când îşi duc la gură

paharul de bere ori când se ridică să-şi ia ziarele, ziare tipărite în ruseşte, dar confecţionate la Paris sau la Berlin. Femeile L.

Cele tinere sunt nişte făpturi frumoase, în rochii ieftine, cusute de mâna lor cu îndemnare.

— Aşadar, spune-mi, ce e „trustul?" – întrebă Reily, după. Ce cuprinse din câteva priviri bizara societate.

— Trustul" e o organizaţie întemeiată de doi foşti ofiţeri ruşi. Numele lor e Opperput şi Jacuşev-Teodorov. Organizaţia are numeroşi oameni de încredere în toate părţile Rusiei, şi a ajutat deja pe mulţi emigranţi în călătoria lor ilegală în interiorul Rusiei sovietice şi la reîntoarcerea cu bine din această ţară. Ţinta lor e ca, după ce-şi vor fi extins puterea, să libereze ţara de despoţi. Activitatea acestei organizaţii e mai înainte de toate de o enormă însemnătate pentru serviciile de informaţii ale celorlalte ţări europene. Prin legăturile organizaţiei, serviciile de informaţii din toate ţările îşi procură, în mod" curent, ştirile de care au nevoie asupra Rusiei. Principalul agent al organizaţiei este un bărbat încă foarte tânăr, Care călătoreşte mereu prin întreaga Rusie, sub numele de Groşko; intrând de obicei în ţară prin graniţa finlandeză şi înapoindu-se* pe aceiaşi cale. Groşko se află momentan la Berlin şi va sosi imediat în locul acesta, deoarece obişnuieşte să prânzească aici.

După câtva timp sosi şi Groşko. Portretul lui fusese confiscat în timpul procesului Orlov, în care figura ca marelenecunoscut.

Când Groşko îşi făcu apariţia, Reily se aşeză lângă dânsul, iar Groşko fu imediat gata să-l ajute. Peste câteva zile Groşko porni cu Reily în Finlanda. Într-o noapte, Groşko îl trecu peste graniţă, şi Reily înaintă apoi singur oarecare distanţă prin întuneric. Dar Groşko se reîntoarse şi deodată căpitanul auzi că era chemat... Ei identifică în beznă un automobil vechi, ce-l aştepta cu farurile stinse, iar lângă maşină se afla un bărbat: era fostul ofiţer de jandarmi imperiali Satkowsky Groşko, care prevenise conducerea trustului Opperput şi Jacuşev, se îngrijise ca Reily să fie aşteptat aci.

Automobilul era condus chiar de Satkowsky, care se aşeză la volan, amintind cu figura-i împietrită trăsăturile mongolice. Cursa ţinu mult, străbătând drumuri desfundate de câmp şi şosele largi, pe care treceau detaşamente în marş din trupele ţării.

Reily avu noroc: automobilul nu fu oprit nicăeri şi stopă în urmă la Leningrad, într-o stradă curăţică. Satkowsky îl conduse pe Reily până la etjul întâi al casei, bătu la o uşă într-un ritm special, şi iată-l pe căpitanul englez în antreul unui apartament deosebit de elegant şi bine mobilat cu covoare preţioase, cu fotolii comode, cu paturi cu mătăsuri şi o odaie de baie în marmoră. Reily fu surprins, deoarece îşi închipuise că trustul, această organizaţie de conspiratori, era silit să se ascundă la Leningrad în mansardele întunecoase. Conducătorii trustului Opperput şi Jacuşev, care îi ieşiră în întâmpinare, salutându-l veseli, râseră, când Reily le povesti cum îşi imaginase el marele cartier al organizaţiei.

— Trustul – ziseră ei – a depăşit acele vremuri. El are acum atâţia membri în posturile de infuenţă, şi atâtea relaţii, cum şi atâta putere, că nu mai e nevoie de aşa ceva.

— Cu-atât mai bine! – se gândi Reily.

După oboseala călătoriei, nu mai întreprinseră nimic în ziua aceea. Şedeau de vorbă în jilţuri comode. Iar seara, devreme, căpitanul se acoperi cu plapoma de mătase a patului său comod, după ce-şi puse vechiul şi bunul lui revolver la îndemână, pe măsuţa de noapte.

Când se deşteaptă, în ziua următoare, începutul activităţii sale se anunţă promiţător. Pentru ziua aceea se hotărâse să meargă la Moscova, unde Reily trebuia să se întâlnească cu mai mulţi oameni de încredere ai trustului, care locuiau în diferite părţi ale Rusiei şi care fuseseră convocaţi special la Moscova. Aici se va hotărî în ce direcţie a ţării va trebui să pronească Reily, cu diferiţii oameni de încredere, ca să vadă singur cu ochii lui lucrurile ce-l interesau. Acolo avea deci să se stabilească, în mod definitiv, programul de activitate.

Opperput, Jacuşev şi Satkowsky se urcară împreună cu Reily într-o camionetă, ce era din nou condusă de Satkowsky.

De astă dată, era o maşină nouă şi puternică, ce zbura ca vântul de la Leningrad spre Moscova. Acum Reily avu ocazia s-arunce o privire asupra organizaţiei trustului, care funcţiona în chip strălucit. O jumătate de ceas după ce porniră din Leningrad, un post militar opri maşina în loc. Satkowsky făcu cu nuna dreaptă un semn anumit şi soldatul se retrase imediat, lăsând cale liberă. Astfel automobilul porni mai departe.

— Ce a fost asta? – întrebă Reily.

— E unul din oamenii noştri. – răspunse Opperput.

Deodată camioneta întiini un detaşament militar. Ofiţerul acestei trupe de călăreţi făcu încă de departe semn maşinii să stea pe loc. Soldaţii înconjurau automobilul, pe când ofiţerul ceru paşapoartele şi hârtiile celor dinăuntru, cum şi ale maşinei. Dar Jacuşev făcu un semn şi ofiţerul salută. Soldaţii îşi întorc caii şi din nou maşina porneşte în plină viteză. De astă dată, uimirea lui Reily nu mai cunoscu margini.

Am pătruns peste tot; dar pentru ziua de azi, am făcut şi toate demersurile pentru ca, în călătoria de la Leningrad la Moscova, în care aveam să întovărăşim un oaspete aşa de însemnat ca D-ta, căpitane Reily, să nu se iveascâ ni ci-o primejdiezise Opperput.

La jumătatea drumului, automobilul făcu o curbă cu viteza de optzeci de kilometri, şi cei aflaţi înăuntru fură aruncaţi în sus. Maşina făcu un salt, începu să derapeze şi zbură peste un drum de câmp. Satkowsky trase de toate frânele, maşina alunecă într-o parte şi, în clipa în care era să se izbească neapărat de un pom, Satkowsky, cu prezenţa-i de spirit oţetită, liberă din nou frânele, motorul antrenă roţile şi automobilul se află din nou pe şosea. Apoi conducătorul provocă oprirea, printr-o zguduitură ce-i aruncă afară pe cei dinăuntru.

Iată-i în pană! Şi-n viteza cu care gonise automobilul, se rupsese şi axa, din cauza frânării prea bruşte. Căpitanul Reily îşi aprinse pipa, ce i se stinsese, şi clipi, prin fumul ce se ridica, spre tovarăşii lui, ca să vadă ce mutră făceau în faţa acestei situaţii. Toţi erau oarecum palizi, ca şi când s-ar fi aflat într-o situaţie critică. Jacuşev zise celorlalţi doi ruşi câteva cuvinte, neînţelese de Reily; apoi părăsiră pur şi simplu automobilul şi o porniră cu Reily pe şosea. Nu rămânea altceva de făcut, decât s-ajungă la cea mai apropiată staţie de cale ferată. După un marş de o jumătate de oră, cotiră din şoseaua cea mare, iar după încă un ceas, se găsiră în faţa casei unui cantonier, pe dinaintea căreia şinele se prelungeau în linie dreaptă. Reily şovăi de astă dată. Opperput îl linişti însă, spunându-i că nu-şi da încă seama nici pe departe de situaţia trustului. Nimănui nu-i va trăsni prin minte să-i oprească şi să-i cerceteze asupra persoanei lui. El călătorea în tovărăşia şefilor trustului, ceea ce însemna deplină siguranţă pentru dânsul. Jacuşev şi Opperput se aşezară pe o bancă, în faţa cantonului. Satkowsky, după o scurtă convorbire

cu cantonierul, dispăru în casă, iar Reily, rezemat de stâlpul barierii, îşi fuma pipa. Uitându-se pe fereastră, în interiorul cantonului, îl văzu pe Satkowsky, care desprinsese din perete un telefon, vorbind cu cineva. Cantonierul sta lângă el, cu faţa puţin înspăimântată. Reily se uită de-a lungul şinelor ce se pierdeau în depărtare, şi se gândi la mica lui soţie. N-avea nici o grijă despre sfârşitul aventurii lui: ceea ce-i fusese dat să vadă până acum, din organizaţia trustului, era cu desăvârşire liniştitor. Şi la ce bun să se mai gândească la lucruri, a căror desfăşurare n-o mai putea măcar influenţa?

Gândurile-i fură împrăştiate de răbufnirea depărtată a zgomotului unui tren. Se părea că şi urechea lui Satkowsky care era încă la telefon, percepuse zgomotul, căci acum el vorbi mai agitat, şi trecu repede receptorul cantonierului.

Acesta vorbi desigur, la telefon, cu o personalitate care-i inspira mare respect, deoarece făcea mereu mici temenele persoanei nevăzute, şi iată-l apoi atârnând receptorul la loc şi dâind năvală afară. Satkowsky îl urmă şi Reily constată cum cantonierul avea un steag roşu în mână. Şi atunci se produse ceva neaşteptat! Pe când Satkowsky aruncă câteva cuvinte neînţelese tovarăşilor săi, cantonierul alergă cu steagul roşu pe şine. Sări de pe o traversă pe alta, şi căută să iasă în întâmpinarea trenului, care nu se vedea încă, fiind ascuns de o curbă împădurită.

— Dar ce faci? Ce înseamnă asta? – strigă Reily.

Jacuşev înaintă spre el. Dânsul era cu mâinile vârâte în buzunarele pantalonului şi-i rânji cu toată faţa:

— Vei vedea numai decât, căpitane Reily'! Vei vedea numaidecât de ce suntem în stare! Vei avea ocazia, căpitane Reily, să constaţi cât de mare ne este puterea!..

Iată şi trenul! Era un accelerat. Iată-l şi pe cantonier pe mijlocul liniei. El agită, deasupra capului, steagul cel roşu.

Pânza roşie, luminată de soare, strălucea până departe. Locomotiva trenului care sosea se învălui în aburi albi, deşi l frânele scrâşniră; un şoc, un zăngănit de şine, o ultimă zguduitură şi trenul se opri lângă cantonier! Maşinistul, conducătorul, personalul trenului săriră jos şi pe când Jacuşev înainta încet spre şeful trenului, veni şi cantonierul, zorindu-se.

Jacuşev zise câteva cuvinte, iar grupul personalului de tren rămase încremenit. Cantonierul n-avu de spus decât vreo

două cuvinte. În timpul acestei scene, Opperput şi Satkowsky îl luară de braţ pe căpitanul Reilv, deschiseră uşa unui vagon şi urcară. Veni şi Jacuşev. Era însoţit de un amploiat al trenului, care descuia un compartiment-salon După ce intrară, iar uşa fu încuiată, căpitanul Reily îşi frânse mâinile:

— Dar asta-i curată nebunie! Nici că puteaţi să organizaţi intrarea mea în Moscova într-un chip mai bătător la ochi! Cum aţi putut-o face?

Satkowsky râse, iar Jacuşev făcu o reverenţă. Şi zise:

— Căpitane Reily, d-ta eşti însărcinatul Serviciului de informaţii al unei puteri cu care ne aflăm în cea mai perfectă înţelegere, în ceea ce priveşte planurile noastre pentru răsturnarea regimului sovietic. Cazul acesta neprevăzut ne-a fost binevenit! Cum am oprit trenul? Nici n-a fost vreun lucru greu! A necesitat doar o convorbire cu un funcţionar superior al direcţiei competente a căilor ferate, care şi el e membru al trustului! Oare nu ţi-am spus, de câteva ori, că-n toate posturile de conducere am introdus oamenii noştri de încredere?

Reily nu mai zise nici o vofbă până la Moscova. El îşi zicea că nimeni, în apusul Europei, nu ştia că există o asemenea organizaţie contrarevoluţionară, care funcţiona aşa de formidabil!

În faţa gării aştepta un automobil. Opperput îi explică că fusese comandat încă din casa cantonierului, şi acum o porniră încet, prin întreaga Moscovă. Reily privea cu interes aspectul străzilor. Pe drum automobilul mai fu oprit de câteva ori în loc, dar de fiecare dată fură de ajuns semnele lui Satkowsky, şi cursa lor urmă nestânjenită. Maşina se opri în sfârşit în faţa unei case ţărăneşti, de la periferia oraşului.

Ei se găsiră din nou într-o casă bine mobilată, în ale cărei încăperi erau adunaţi mai mulţi oameni. Erau membrii trustului, veniţi, de departe, ca să facă trimisului Serviciului de Informaţii englez un tablou al situaţiei reale din Rusia.

Se strânseră laolată într-o odaie mare. Toţi aveau în faţa lor hârtii cu diferite notiţe şi mai înainte de a începe raportul diferiţilor membrii ai trustului, unul din ei se ridică şi începu să vorbească. El se exprimă într-o englezească relativ bună, aşa că Reily înţelese fiecare cuvânt. El spuse căpitanului că pe ei îi interesa să ştie dacă Anglia era gata sau nu să-i ajute, pe ei, „albii”.

— E drept, urmă vorbitorul, că ne dăm perfect seama, domnule căpitan, că d-ta nu ne poţi da, în această privinţă, o lămurire precisă, Acestea sunt nişte chestiuni politice, pe care desigur că guvernul ţării D-tale n-o să le discute cu un agent. Dar gândeşte-te puţin la următoarele: informaţiile pe care ţi le-am putea da, sunt de o deosebită însemnătate pentru D-ta. De asemenea însă, e important şi pentru noi să ştim ce interese are Anglia în Rusia? Cum se desfăşoară diferitele iţe ale intereselor d-voastră, sau, cel puţin, ce planuri economice aveţi? Nu ne-aţi putea lămuri asupra amănuntelor intereselor D-vcastre petrolifere, şi să ne arătaţi cum înţelegeţi să procedaţi în diferitele cazuri? Gândeşte-te doar: noi îţi vom expune fără rezerve, în mod cinstit, situaţia noastră, care nu este rea, după cum ai avut ocazia să te încredinţezi..

Posedăm cunoştinţe întinse asupra poziţiei Sovietelor. Dar, mai înainte" de a o face, trebuie să ne răspunzi şi d-ta în mod cinstit, la ceea ce te-am întrebat.

După scurtă dar matură reflecţie, căpitanul Reily consimţi să le satisfacă dorinţa. El începu deci să vorbească, şi arătă acestor ruşi ce interesa în special Serviciul de Informaţii englez, ce dorea el să afle. În definitiv, era cel mai bun lucru pe care-l putea face. În modul acesta, ei vor şti ce informaţii să-i dea. Dar iată că Opperput îl întrerupse cu o întrebare. Reily îi răspunse; apoi îl întrebă şi Satkowsky. Reily îi explică şi lui ce voia să afle şi astfel lucrurile se prelungiră poate peste o oră. Ruşii mai făcură câteva obiecţiuni, pe care Reily le respinse, şi, pe nesimţite, fu cuprins de un sentiment neplăcut. El zări nişte creioane în mâinile lui Opperput şi Jacuşev, şi văzu nişte hârtii, pe care cei doi însemnau şiruri de cuvinte şi de cifre.

Rely amuţi. Situaţia i se păru neliniştitoare, fără a putea preciza din ce cauză. El se sculă şi se îndreptă spre fereastră.

Strada era pustie; numai pe trotuarul din faţa casei şedea un om la soare, fumându-şi liniştit ţigara. Se vedea că se odihnea după muncă. La spatele lui Reily, care sta la fereastră, cu faţa spre stradă, vocile agitate ale adunării se întretăiau. Vreo doi din ei părăsiră odaia; un servitor sosi cu o carafă de apă şi câteva pahare. Pe Reily îl trecură de-odată nişte călduri, urmate apoi de friguri; el se uita mereu în stradă. Deodată îi veni o ideie şi i se deşteptă o bănuială.

O uşă se deschise fără veste şi un glas iritat răsună din prag. Satkowsky năvăli în odaie şi aruncă câteva cuvinte ruseşti, după care se produse un talmeş-balmeş general. Toţi vorbeau în acelaşi timp; uşile se izbiră şi Reily se întoarese repede; el văzu oamenii agitaţi părăsind odaia. Ei îşi smulgeau pălăriile din cuiere şi părăseau unul câte unul casa, prin grădină; vreo doi ieşiră prin uşa din faţă, la dreapta, spre stradă, sau la stânga, în jos. Şi-n odaie nu mai rămase acum decât Satkowsky.

El veni repede lângă căpitanul Reily. Şi-i zise: Conspiratorii Iadului

— Repede, căpitane! Primejdia e pe-aproape!

— Ce s-a întâmplat? – întrebă Reily.

— Nimic! nimic! – zise Satkowsky; – Numai ceva n-a fost în regulă, n-a funcţionat! În zece minute trimişii G. P. Ului vor face o descindere în această casă. Până una-alta trebuie să părăsim casa şi s-o ştergem din oraş. Vino repede!

— Va să zică, tot am avut dreptate! – se gândi Reily.

— Aveam eu un sentiment de nelinişte! Şi iată că se petrecea în adevăr ceva!

Satkowsky îl lăsă pe Reily să treacă înainte.

Ei alergară prin grădină, îndreptându-se pe o cărare spr. E poarta grădinii. Aici se afla un automobil. Satkowsky trase portiera şi-l înghesui pe Reily lângă el. Apoi el însuşi puse mâna pe volan şi, cu o smucitură,. Maşina se urni din loc

— Încotro? – întrebă Reily.

— La staţia următoare! – răspunse Satkowsky.

Maşina intră în şoseaua principală. Zbură timp de o jumătate de oră cu o viteză de nouăzeci de kilometri, apoi se opri în faţa unei case singuratice, ce sta tristă pe marginea drumului, având în faţă o grădină părăginită.

Satkowsky smuci portiera, sări afară, îl apucă pe Reily de braţ şi-l sili să coboare. Când căpitanul se văzu cu picioarele pe pământ, privi casa şi strigă:

— Dar ce faci? Asta nu-i o staţie de cale ferată!

— Aici e G. P. U.! – strigă Satkowsky.

— Aici e G. P. U.!

Căpitanul Reily sări doi paşi înapoi şi-şi duse mâna la buzunarul din dreapta al hainei, unde îşi pusese bunul şi vechiul lui revolver. Dar îşi scoase mâna goală şi-şi văzu propriul revolver în dreapta lui Satkowsky. În clipa aceea, deşi dezarmat

şi sub ameninţarea acestei arme, el fu gata, în jocul acesta pe viaţă şi pe moarte, să sară şi să-l apuce de beregată pe Satkowsky. Dar în acelaş moment observă că-n dosul grilajului casei părăsite, şi după pomii din partea opusă a şoselei, se află o mulţime de soldaţi. Ţevile pistoalelor lor cu tragere lungă erau îndreptate spre dânsul.

— S-a sfârşit! – îşi zise Reily.

— Blestem! Povestea s-a sfârşit!

El nu se mai împotrivi, îşi strânse centironul, îşi rândui cravata, privi pe Satkowsky, şi-i zise cu violenţă:

— Porcule!

Soarta căpitanului Reily e cunoscută: Opperput, unul din cei doi şefi al trustului, a destăinut-o mai târziu, pentru motive ce nu pot fi divulgate. Graţie aceluiaşi om, care a pierit fără urmă, aşa că e probabil să fi murit de mult, se cunoaşte şi istoria trustului. Această organizaţie nu mai există astăzi; ea a fost desfiinţată de către aceiaşi instituţie care-i care-i dăduse viaţă, şi anume: G. U. P.

La început, emigranţii conspirau, provocând dezastre statului sovietic. Nu se ştie cui i-a venit mai întâi ideea. Sigur e numai că Opperput şi Jacuşev se iviră peste tot în străinătate, silindu-se să creeze o organizaţie a emigranţilor, cu numele discret de „trust”. La început, nimeni nu vru să se prindă în horă. Cercurile emigranţilor erau foarte bănuitoare. Dar în faţa faptelor, neîncrederea dispăru. Se întâmplă o istorie bizară. Exista un general, cu care cei doi trataseră câtva timp mai înainte; ei reuşiseră să-i aducă generalului la Paris (unde locuia), unica comoară pe care o avea în ţara sovietelor: pe tânăra lui copilă. Şi cum asemenea isprăvi se repetară, Opperput şi Jacuşev se găsiră în curând în fruntea unei organizaţii de Ruşi „albi”, ai cărei membri deveneau tot mai numeroşi, care reuşi să intoxice serviciile de informaţii ale lumii întregi, şi care sfârşi prin a-l momi pe Reily peste graniţă.

Căpitanul Reily zăcea la închisoare. În Anglia nu se ştia ce se întâmplase cu el, când iată că ştirea arestării lui parveni unui agent sovietic. Harald Siewert află această ştire pe căi lăturalnice, mulţumită unui agent berlinez al G. P. U.-lui, care făcea un joc dublu. El se aruncă într-un automobil şi alergă la ambasada engleză. Era agitat, căci aceasta era o ştire ce-i putea aduce un câştig frumos. Ceru să vorbească imediat personal cu

ambasadorul englez. Ambasadorul n-avea nimic de discutat cu D-l Siewert! După ce se învârti, iritat, încoace şi-ncolo, Harald Siewert se prezentă în faţa unui foarte rezervat secretar al ambasadei, care-l întreabă ce dorea.

Harald Siewert începu, cu precauţie, prin a-i declara că avea cunoştinţă despre o întâmplare ce ar interesa foarte mult ambasada engleză. Englezul însă rămase imperturbabil, şi astfel nu-i rămânea altceva de făcut decât să spună ce aflase.

El descoperi soarta lui Reily, zicând că i se comunicase că un agent important al Serviciului de Informaţii englez, căpitanul Reily, zăcea în momentul acela într-o închisoare a Sovietelor.

Secretarul de ambasadă se ridică, îl măsură pe D-l Siewert de sus până jos şi zise:

— Domnul meu, Regatul Marii Britanii nu are agenţi de informaţii şi, prin urmare, nici vreun agent cu numele de Reily, care s-ar afla acum într-o închisoare sovietică, după cum îmi comunici d-ta. Good bye, Sir!

Se înţelege de la sine că, după plecarea din odaie a lui Siewert, englezul nu mai fu tot aşa de calm. Dar toate măsurile ce se luară acum erau de prisos, căci, în timpul acesta, căpitanul Reily fusese scos din celula lui, cu mâinile încătuşate la spate, şi pus într-o maşină, care porni cu el. Automobilul goni afară prin noapte, pe o şosea dreaptă, nesfârşită. În lung şi-n lat nu se vedea nici o casă, nici un sat; drumul se aşternea sub razele lunii; deodată el se sfârşi la orizont, în veşnicie...

Omul care slobozise glonţul mortal în inima căpitanului Reily, în şanţul şoselei, se numea Ibrahim. Aşa raporta mai târziu Opperput.

Căpitanul Reily fusese împuşcat la o oră târzie din noapte în luna noiembrie. În aceiaşi lună soţia lui, Pepita Reily, apăru din nou la teatrul Piccadilly, din Londra. Publicul urma s-o aplaude zgomotos.

D-na Pepita Reily mai trăieşte şi astăzi la Londra.

Guvernul sovietelor făcu cunoscut, mai târziu, că într-o zi (când de fapt căpitanul Reily era de mult mort), un post de frontieră ar fi tras asupra unor contrabandişti. Unul dintre ei ar fi fost împuşcat, iar din hârtiile aflate asupra lui, ar reeşi că era vorba de fostul căpitan din armata engleză.'

Reily.

FURTUL CIFRULU1 ITALIAN.

Acest episod începe cu focuri de revolver, într-o stradă întuneacoasă din Sofia, şi se sfârşeşte cu sustragerea, de la un agent, a unui cifru furat încă o dată de la ambasada italiană. Din Berlin. Această povestire e vrând-nevrând agitată şi încâlcită, deoarece ea se desfăşoră pe temeiul unor evenimente politice din Balcani, şi priveşte relaţiile dintre statele balcanice.

Iugoslavia este o ţară ce reuneşte câteva popoare balcanice: Sârbi, Sloveni şi Macedoneni. Italia, puterea vecină, e în cruntă duşmănie cu această ţară. În Iugoslavia stăpâneşte o dictatură, ce a silit pe mulţi bărbaţi să devină emigranţi şi să trăiască în alte ţări. Ei agită mai cu seamă la Sofia, capitala Bulgariei, în contra Iugoslaviei. Numeroase atacuri ale bandelor în Iugoslavia, cu deosebire la graniţa bulgară, cum şi numeroasele asasinate şi alte erori se datoresc organizaţiei emigranţilor şi comitagiilor, reuniţi cu toţii în aşa numita Imro (organizaţia macedoneană revoluţionară internă), întrucât e vorba special de emigranţii macedoneni. Iugoslavia şi Franţa întreţin special prietenie şi cum, pe de altă parte, există o acută disonanţă franco-italiană, Franţa interveni, la începutul acestei povestiri, în Bulgaria, pentru ca atacurile contra Iugoslaviei să înceteze. Complexul se încâlceşte şi mai mult prin învrăjbirea dintre Rusia şi Iugoslavia, a cărei cauză principală e că Iugoslavia a rămas singurul stat din Europa, care nu a recunoscut sovietele ca putere de stat.

Conducătorii organizaţiei Imro, al cărei cartier general o la Sofia, sunt trei inşi: generalul Protogerov, Ivan Mihailov şi Christov. Cel mai cunoscut dintre aceştia, în străinătate, e generalul Protogerov, care în timpul războiului mondial a fost ofiţer de legătură între guvernul bulgar şi Germania, şi care mai târziu deveni ministrul bulgar al alimentaţiei. La 31 decembrie, anul 1917, el fu văzut cinând, în mare ţinută, la hotelul Bristol din Berlin, în tovărăşia generalului comandat von Kluck şi a vice-preşedintelui Băncii Reichului, von Glasenapp. Lucrul acesta fusese atunci consemnat în mod oficial.

Generalul Protogerov e omul care a ştiut totdeauna să privească politica în ansamblul ei, care putea să vadă dincolo de graniţele înguste ale propriei lui ţări.

Iată de ce, la 3 iulie 1928, i se prezintă un parlamentar francez, în misiune secretă dorind să-i vorbească, întrucât Protogerov avea calitatea de membru al comitetului central al

lui Imro. Francezul şi bulgarul păstrară taina asupra întâlnirii îor şi abordară îndată chestiunile ce erau de natură serioasă şi discretă. Francezul declară că ar' fi dorit ca Iugoslavia să nu mai fie mereu nelinişştită şi iritată de atacurile comitagiilor.

El îl puse să cumpănească. Aceste acţiuni neîntrerupte nu puteau fi în definitiv decât spre paguba Bulgariei. Aceste eterne hărţuieli, ce' puteau prea bine să se încheie cu un conflict oficial cu urmări grave, ar face imposibilă realizarea vreunui împrumut bulgar pe piaţa capitalului internaţional în plus, şefii bandelor, actorii acestei politici cu mijloace ilegale, îşi luaseră obiceiul, demn de blamat, de a se împuşca între ei, încă o împrejurare ce contribuia să împiedice pacificarea Bulgariei. De asemenea, această politică de violenţe a lui Imro deschidea câmp liber agitaţiei şi creării de nuclee comuniste, cu toată prigonirea până la sânge a comuniştilor. Toate acestea fură prezentate în chip persuasiv generalului Protogerov, în această întrevedere; şi generalul mai înţelese foarte bine, că menţionarea primejdiei imposibilităţii contractării unui împrumut extern, era pur şi simplu o presiune. El era inteligent, vederile lui erau de amploarea politicii internaţionale, şi după o gândire matură, el se declară gata să facă din parte-i totul, ca să corespună dorinţelor Franţei.

Dar el era şi general şi un bărbat curajos. Astfel că, a doua zi, destăinui tovarăşului său din conducerea Imro, Ivan Mihailov, că intenţiona să lucreze de aici încolo din toate puterile pentru liniştea relaţiilor oficiale dintre Bulgaria şilugoslavia. Se ajunge la o explicaţie groaznică între ceâdoi bărbaţi. Generalul Protogerov părăsi imediat Sofia, ca să ia înţelegere cu conducătorii locali ai organizaţiilor din ţară.

În unele locuri el întâmpină rezistenţă, când expuse noua-i acţiune; alţi partizani îi dădură adeziunile lor. El avea o presimţire tainică despre ce-l aştepta, căci nu menţiona niciodată unde avea să se afle a doua zi. De asemenea puse nişte prieteni devotaţi să supravegheze pe inamicul său, Ivan Mihailov. Când află că Mihailov părăsise pe neaşteptate Sofia şi se găsea la Petrici, el plecă repede la Sofia, spre a converti şi p partizanii de acolo la părerea lui. El pătrunse în oraş, luând toate măsurile de prevedere; străbătu străzile întunecoase ale periferiei şi căută o casă izolată, unde doi oameni îl aşteptau. Erau nişte indivizi, care nu jucaseră personal niciodată vreun rol

în politica ţării; ei îl slujiseră totdeauna pe general ca agenţi şi culegători de informaţii. Se numeau Pocev şi Pervov. Ei şedeau acum în aşteptarea generalului, la parterul unei mici case dintr-o stradă întunecoasă. Nu aprinseră nici o lumină şi stăteau pe întuneric la fereastră, căci şi ei se temeau de moarte. Generalul se ivi în drum. Lângă el mergea garda lui personală, un om spătos şi voinic, care nu-l părăsea niciodată, un anume Atanas Secov, care nu ştia ce e frica şi care ţinea în mână un pistol încărcat. Oamenii care aşteptau la fereastră auziră acum paşi în stradă. Ei îşi ziseră că trebuia să fie generalul, care sosea la întâlnire, conform înţelegerii, şi unul din ei se duse la uşă ca să deschidă, îndată ce Protogerov va fi în faţa ei. Tovarăşul lui privi însă cu încordare în stradă. Dar se retrase repede. Căci, chiar sub fereastra lui, ţâşni un foc de armă, răsună o bubuitură, şi, câteva secunde mai târziu, izbucni un adevărat atac cu focuri de revolver. Cu toate că o spaimă îngheţată strânsese inima agentului, el se uită din nou în stradă şi desluşi că trebuiau să fi fost trei revolvere, care trăgeau acolo, jos, fără încetare, într-o ţinută pe care n-o putea recunoaşte. Apoi răsunară câteva voci, paşii se depărtară în noapte, şi din nou fu linişte. După multă, multă, vreme Pervov şi Pocev ieşiră în stradă. Aveau cu dânşii o lanternă de buzunar, şi văzură că doi oameni zăceau lungiţi de-a curmezişul drumului. Erau generalul Protogerov şi servitorul lui, Atanas Secov. Acesta din urmă era mort, iar generalul se svârcolea în chinurile morţii. Dar în aceiaşi clipă se auziră paşii repezi ai unei patrule militare, care sosea. Pervov şi Pocev săriră în sus şi dispărură în noapte.

Ei colindară ţara, mereu cu frica-n sân, căci îşi ziceau că aceia care ştiuseră hotărât despre sosirea generalului Protogerov la o oră anumită şi într-o anumită stradă din Sofia, trebuiau desigur să fie informaţi că generalul fusese înţeles cu ei, căci doar această întâlnire provocase sosirea generalului în strada aceea. Ei nu îndrăzneau să se folosească de tren, şi când se gândiră că aveau, în orice caz, paşapoarte false la nevoie, şi că erau personal necunoscuţi în Iugoslavia, ei fugiră peste graniţă în această ţară. Ajunseră la Ragusa istoviţi şi doar cu câţiva bani mărunţi, de care nu îndrăzneau să se atingă, şi începură prin a vinde ziare, pe care li le da, în comision, un venerabil general, care-şi exercita profesiunea pe terasa hotelului Odak. Ei nu mai îndrăzneau să se întoarcă în Bulgaria

şi viaţa li se părea fără rost. Într-o seară, se duseră pe terasa restaurantului. Unul din ei îşi vindea gazetele, iar celălalt încerca să vândă nişte genţi şi coşuleţe din paie împletite, date tot în corpision de general. Aici ei dădură peste un om, pe care îl mai văzuseră cândva, undeva.

În primul moment, nu-şi putură însă aminti cine era. Nu se lămuriseră însă, şi acesta le vorbi. Se părea că nu le ştia numele, dar era perfect informat asupra activităţii lor. Era im italian, cu un păr negru lucios, care-şi tolănea tihnit corpolenţa-i pe scaun.

I se servise mai înainte o cină bună, şi se vedea că era mirat să-i afle pe cei doi în ocupaţia pe care o exercitau.

Pervov şi Pocev se înţeleseră dintr-o privire să nu se ducă la masa lui. Dar nu se putură sustrage, căci el le făcu semn, cumpără gazete şi coşuleţe, şi le strecură la ureche:

— Sărmanul general!.. Aş dori să stau de vorbă cu voi. Veniţi peste un ceas la cafeneau Opcinsca.

Pervov şi Pocev ieşiră din restaurant şi o luară pe îngusta stradă principală a oraşului din partea de josj reficctând dacă trebuiau să se ducă sau nu la întâlnire. Pocev, cel mai în vârstă, declară la urmă, că trebuiau să meargă.

— Vezi tu. – zise el tovarăşului său. – ce ni se poate întâmpla în cazul cel mai prost? Mai jos de unde suntem e greu să ajungem. Ne pierdem viaţa în silinţa de a câştiga tocmai atât cât să nu murim de foame; iar odaia în care ne mănâncă ţânţarii, e destul de mizerabilă, ca să disperăm!

Pervov se opri deodată în loc. El îşi amintea acum cu precizie, unde îl mai văzuse cândva pe omul acesta. Era la Viena, unde îl conduseră amândoi pe generalul Protogerov, când fusese vorba de înscrierea în organizaţia lor a emigranţilor iugoslavi aflaţi acolo. Omul acesta venise la hotel. Era într-adevăr un italian, îi zicea Dordon, şi generalul spusese, după aceea, că era un agent italian, care subvenţiona organizaţia macedoneană în lupta contra Iugoslaviei.

Pervov îşi amintea în mod vag că Dordon avansase atunci chiar parale; ori cu un om care dă bani, trebuiau să se întâlnească, fără doar şi poate.

Astfel se făcu că ceva mai târziu se aflară pe terasa cafenelei, printre marinarii flotei engleze de război, care adusese cu ea propria-i fanfară, ce producea o hărmălaie oribilă.

Era atâta zgomot, că nimeni nu dădu vreo atenţie celor trei, şi nimeni, cu toate că erau atâţia oameni laolaltă, n-ar fi putut să tragă cu urechea la convorbirea lor.

Dordon începu îndată să-i descoasă pe cei doi. Nu prea erau ei guralivi la început, dar Pocev fu deodată apucat de teama grozavă de a-l vedea pe italian sculându-se şi lăsându-i baltă. Şi astfel îşi luă curajul disperării şi spuse tot ce avea de spus. Povesti despre legătura lor cu Protogerov, generalul asasinat; despre strădania acestuia de a linişti bandele, cum şi despre scena omorului, la care asistaseră. Pocev avu mulţumirea să constate că Dordon se apropiase din ce în ce mai mult de el în cursul povestirii, ba chiar şuierase de câteva ori printre dinţi, ca semn că-l interesa mult, şi că apoi ascultă tăcut şi încordat, când îi relată că motivul schimbării opiniei lui Protogerov fusese o întrevedere cu un diplomat francez, întrevedere însă ale cărei amănunte el nu le aflase. Când Pocev sfârşi, italianul rămase' câteva minute pe gânduri. Apoi aruncă repede o privire asupra celor doi macedoneni. Ei şedeau, necăjiţi, înaintea micilor lor cafele turceşti,. Şi Dordon tocmai surprinse un gest al mâini lui Pervov, care, pe ascuns şi cu o privire temătoare aruncată chelnerului, înghiţea bucăţi mari dintr-o bucată de pâine uitată pe masă.

Dordon se îndreptă din şale. Era din nou în situaţia de a juca rolul providenţei. Puse să li se aducă salam, şuncă şi brânză, şi comandă un vin dulce şi greu, care le mersese macedonenilor drept la inimă, un vin căruia îi zic Proseggo.

Când se închise cafeneau, Dordon se afundă în noapte, cu macedonenii. Vroia să discute cu ei diferite chestiuni, să facă unele aranjamente împreună, şi o porniră afară pe poarta oraşului, luând drumul în sus, pe lângă vechea biserică mânăstirească, drept înainte, pe şoseaua ce merge de-a lungul mării. În sfârşit, se aşezară pe o stâncă, Dordon era acum pe deplin lămurit. Scoase nişte bancote din buzunar, le foşni în palmă şi zise celor doi, că el era un om care avea multe interese politice în Bulgaria şi Jugoslavia, şi care ar avea nevoie de doi oameni pe care i-ar putea plăti.

Întrebare: Vreţi să intraţi în serviciul meu?

Răspuns: Da, imediat!

Bancotele trecură de la Dordon la Pervov şi Pocev. Dordon scrise un bilet, cu o adresă şi un număr de telefon din Viena;

plecarea fu hotărâtă pentru a doua zi dimineaţa. Peste patru zile, va veni şi el, Dordon, acolo. Atunci cei doi trebuiau să-i telefoneze. Pân-atunei le vor ajunge banii.

Pervov şi Pocev o luară încet spre casă. Ei se căţărară până la odaia lor, care era încinsă de căldura zilei şi se afla Într-o casă ciudată, situată lângă zidul exterior al oraşului.

Ei se urcară în pat. – erau obosiţi morţi. – şi dormiră până când îi deşteptă soarele. De dimineaţă alergară în port, se urcară cu paşapoartele lor false pe vaporul italian ce plutea pe Adriatica, până la Triest; se urcară în tren şi într-o dupăamiază găsiră la Viena o odăiţă, în schimbul câtorva şilingi.

Primele două zile le petrecură dormind; câte unul din ei se da cel mult o dată pe zi jos, ca să cumpere pâine, unt şi lapte; apoi se lungeau din nou.

În sfârşit soseşte şi ziua sorocită pentru întâlnirea cu Dordon. Ei chemă numărul ce li se dăduse la telefon, dar nu căpătară nici un răspuns. Nimeni nu era acolo! mai încercară de câteva ori în ziua aceea, dar fără succes, iar seara se neliniştiră şi alergară la adresa indicată. Nu mai aveau destule parale ca să ia o trăsură. Fură grozav de speriaţi, când găsiră locuinţa. Căci, e drept, pe o firmă de la etajul din urmă era scris „Dordon”, dar nimeni nu se arătă în dosul uşii de-la intrare.

În sfârşit veni o bătrână, târându-şi paşii pe scară. Domnul Dordon era în călătorie, şi nu ştia când se va întoarce.

În seara aceea Pervov şi Pocev trebuiră să se culce nemâncaţi. Făcură de pândă în jurul casei şi aşteptară sosirea lui Dordon. Către seară, erau înfometaţi şi plini de disperare.

În dimineaţa zilei următoare mântuirea se ivi în odaia macedonenilor. Iată-l în sfârşit pe d-l Dordon, într-un palton negru, elegant, cu nişte pantofi de lac, cu ghetreuri albe, şi cu o pălărie rotundă de mătase. El rămase în uşă, îşi scoase mănuşile-i albe din mâini. Se aşează apoi cu băgare de seamă pe un scaun vechi, şi se uită la cei doi macedoneni, care se ridicaseră în pat şi care se sileau, cu mâinile tremurătoare să facă puţină rânduială în jurul lor.

Domnul Dordon le dădu îndată banii. Gospodina fu chemată şi aduse de mâncare şi băutură, iar după ce macedonenii îşi potoliră puţin foamea, Dordon începu să le vorbească. El îi rugă să plece, pentru început, până în Bulgaria, ca să-i aranjeze nişte treburi.

Cei doi îşi pierdură graiul de spaimă, căci cam bănuiau ce li se putea întâmpla acolo, ca partizani devotaţi ai generalului Protogerov. Pocev trase imediat cu mâna bancotele ce mai rămăseseră pe masă, pe care le vârî în buzunar, căci era încredinţat că nu va găsi niciodată curajul de a se întoarce în Bulgaria. Dordon însă, liniştit şi sigur de sine, le spuse că era lucrul cel mai uşor din lume, şi că cel mai cuminte ar fi să se ducă imediat la generalul Ivan Mihailov, căruia să-i declare că ar dori să-şi continue activitatea în favoarea lui Imro, şi că înaintea morţii generalului, ei i-ar fi spus că umbla pe căi greşite; că aveau bune relaţii cu partizanii mortului, şi că ar fi putut izbuti să-i transforme pe protogeroviştii îndârjiţi de moartea lor, în tot atât de convinşi mihailoviştii; că ei ar putea chiar să spună, despre moartea generalului, că acesta ar fi fost omorât de comunişti; ba chiar ar fi putut pretinde că recunoscuseră câţiva oameni, care erau ştiuţi ca simpatizând cu comuniştii… în sfârşit, dacă vor şti să îndruge toate acestea, bine pregătite, Ivan Mihailov sigur le va înghiţi.

Dordon le mai spuse că, după ce se vor fi pus din nou pe lucru în asociaţiile ds conspiratori macedoneni, vor trebui să-i dea raportul zilnic. Modalitatea rămânea să fie stabilită.

Dordon intenţiona, prin aceasta, să dea două lovituri deodată. În primul rând, avea interesul ca grupul Mihailov să nu slăbească luptele contra lugoslaviei; iar în al doilea rând, primise însărcinarea, de la oficiul italian central, să-l ţină la curent cu ce plănuiau organizaţiile împotriva lugoslaviei.

Pervov şi Pocev făcură numeroase obiecţiuni şi avură multe ezitări. Dar iarăşi li se arătară nişte bancote pe masă.

I n faţa lor se ivi tabloul groaznic al foamei. Şi iată acum cum îşi îmbrăţişară noua profesiune, întocmai ca atâţia înaintea lor, şi ca atâţia care vor mai veni după dânşii. Ei îşi cumpărară haine noi, trecură în Bulgaria cu paşapoarte veritabile, şi ce bănuiseră, se întâmplă imediat. Încă de la graniţă fură arestaţi. Nu consimţiră să spună nimic altceva, decât că trebuiau să vorbească neapărat cu Ivan Mihailov în persoană. Şi cum ei tot se credeau sortiţi morţii, fură cuprinşi de un fel de încăpăţânare dârză, şi-şi ajunseră scopul.

Şi-l ajunseră în toate direcţiile, deoarece Mihailov nu putu să reziste argumentului lor, că veniseră benevol peste graniţa Bulgariei. El le dădu de lucru, la început puţin şi fără importanţă;

dar când îi văzu că împlineau tot ce li se ordonase, ba chiar aveaau succese uluitoare în convertirea inamicilor politici, atunci îi avansă în rang pe lista societăţii secrete de conspiratori. Bine înţeles că Mihailov nu ştia că succesele celor doi erau obţinute prin darurile băneşti, destul de însemnate, pe care Dordon le punea graţios la dispoziţia lor. Conflictele de la graniţa iugoslavă, ce se răriseră; urx foarte scurt timp, reîncepură cu mult avânt, lucru ce supără Franţa. Din nou se făcură intervenţii, ce avură de astă dată însăşi concursul situaţiei interne a Bulgariei. Ideea comunistă îşi aită din nou pumnul, organizaţiile ei avansau din nou, şi, deodată, bandele de la graniţă fură rechemate, de astă dată chiar de Mihailov, ca să se încheie mai întâi socotelile cu duşmanul intern.

Intenţia era foarte frumoasă, dar nu putu fi dusă tot aşa de uşor la capăt. E uşor să spânzuri comunişti, dar mai: întâi trebuie să-i ai, şi acesta era lucru mai greu.

Domnul Dordon se întâlni cu cei doi agenţi ai lui, la Agram. Ei şedeau, seara, pe terasa hotelului Esplanade. Dordon avea o dorinţă vie să se producă ceva, ca să satisfacă pretenţiile Italiei. Dar nu ştia nici el cu ce să-nceapăî!

Pervov îl atinse brusc cu piciorul. Dordon interpretă gestul acesta ca un semn, ca să se uite la o doamnă, care tocmai venea pe terasă. Examină femeia şi constată că Pervov avusese dreptate să-i atragă atenţia asupra ei. Avea tipul slav, dar era înaltă şi împlinită. Era încă tânără şi trecu vioaie pe terasă, spre a dispărea în hotel. Sub braţ ducea o geantă cu acte, iar în cealaltă mână un mic geamantan.

— O cunoşti? – întrebă italianul.

Pervov răspunse:

— Dar desigur! E o femeie care călătoreşte încoace şi încolo între Viena, Agram şi Sofia. E a agentă a Sovietelor şi o cunosc încă de pe vremea când bunul general Protogerov trăia. Nu i-am făcut niciodată nimic, ne-am prefăcut totdeauna c-o ignorăm, şi pe ea şi meseria ei, ca să punem într-o zi mâna pe ea, când captura ei ne-ar fi fost de folos Dar Protogerov n-a mai apucat această ocazie.

Dordon se uită când la unul, când la celălalt.

— Uite, asta ar fi o afacere! – zise el – Ar fi o afacere!

Cei trei începură să vorbească în şoaptă. Când se însera, comunista ieşi din holul hotelului, trecu prin marea piaţă a gării şi se afundă în oraş.

Pocev reveni şi le spuse că aflase în ce cameră locuia.

Dordon. Plecă, reveni după câtva timp şi declară că, în ce-l privea pe el, totul era în ordine. După aceea, Pervov şi Pocev intrară în hotel, pe când Dordon rămase pe terasă, admirând seara.

Puţin mai înainte de miezul nopţii, comunista se întoarseLa hotel. Cum acesta era suprapopulat, se văzu silită să închirieze o odaie mare şi frumoasă, care nu prea era ieftină.

Era situată la etajul al doilea şi avea un mic antreu pentru garderobă. Femeia era obosită. Îşi ţinea sub braţ geanta cu acte, şi o porni îndată la etaj, spre camera ei.

Era dusă pe gânduri şi se bucură de somnul în perspectivă, când deschise uşa odăii. Întoarse comutatorul de lângă U. A şi exclamă:

— Afurisită neglijenţă! – căci lumina nu funcţiona.

Tnaintă nesigură în semiobscuritatea odăii, prin ale cărei ferestre pătrundea câte-o rază de lumină din piaţa gării.

Dar când ajunse la punctul în care odaia cea mare se lega iu antreul, două mâini o cuprinseră pe neaşteptate de gât.

În acelaşi timp, cineva îi smulse geanta cu acte.

Pe când lupta cu acela care o strângea de gât, ca să nu poată ţipa, deodată un al doilea bărbat sări asupra ei, îi desfăcu mâinile de pe gâtul complicelui său şi îi vârî un căluş ui gură. Se mai zvârcoli ea, mai încercă să-şi muşte adversarul de mână, dar în curând se resemnă şi nu se mai-apără.

Pervov şi Pocev făcură luminaşi scoaseră hârtiile din servietă. Ei făcură o descoperire nespus de preţioasă, căci găsiră două exemplare ale unor broşuri comuniste, tipărite într-ascuns şi editate la Sofia. Iată o secvenţă din textul brolin'i „Steagul comunist”.

„Proletari din toate ţările, uniţi-vă!”.

„Steagul Comunist”.

I, Revistă a partidului comunist bulgar, Secţiunea internaţionalei comuniste”.

„1929, Anul IV, Caietele 5 şi 6”.

„Pag. 80: a opta Conferinţă a Uniunii Comuniste Balcanice”.

Ei mai găsiră şi o cantitate de material diferit, din care rezulta ce plănuiau comuniştii pentru viitor şi interesul cu care urmăreau anarhizarea Bulgariei provocată de impunitatea asasinatelor între bandele de macedoneni. Pe când priveau aceste documente, femeia încătuşată sta mută şi disperată, căci avea spaima nebună că ea căzuse în mâna poliţiei din Agram.

Pervov şi Pocev cotrobăiau în toată liniştea prin hârtii.

Dar apoi îşi şoptiră unul altuia, că femeia trebuia să aibă la ea şi alte hârtii. Căci era cu neputinţă ca să aibă în minte toate adresele şi locurile de întâlnire ale şefilor comunişti bulgari. Ei căzură de acord că această femeie trebuia să mai 'aibă asupra ei şi alte hârtii şi hotărâră să pună mâna şi pe acestea.

Se duseră spre dânsa, îi rupseră bluza şi fusta, la spate, în două, şi pipăiră tot ce avea pe ea. Bănuiseră just. Femeia purta, scrisă pe o hârtie de mătase subţire, între piele şi cămaşă, lista pe care o căutaseră.

Acum nu mai era timp de pierdut. Stinseră lumina, cercetară, căluşul, ca să se convingă că femeia nu putea să strige, dar nici nu se înăbuşea, luară hârtiile cu ei, ieşiră prevăzători din cdaie şi apoi, cu un aer nevinovat şi discutând, trecură pe terasă. Aici îl luară pe Dordon între ei, străbătură câteva străzi, până la un garaj, unde italianul se îngrijise de un automobil, şi trecură în viteză mare peste graniţă.

După o muncă grea, comunista izbuti să se elibereze spre ziua din cătuşe. Era pe jumătate leşinată de spaimă; totuşi mai avu destulă limpezime de spirit, ca să nu dea alarma. Intre timp, ea-şi dăduse seama că n-avusese de-a face cu poliţia din Agram. Când îşi puse şi mantaua de ploaie, nu mai avu nimic izbitor în ţinuta ei, şi se grăbi să dispară şi ea peste graniţă.

În timpul acesta, Pervov şi Pocev sosiră la Sofia. Aici guvernul dădu o lovitură grozavă comuniştilor. Arestă oamenii cu duzinele, căci acum cunoştea locurile de refugiu cele mai ascunse, şi le confiscă tipografiile. Ordinea în intedor fu restabilită. Iugoslavia devenea din nou duşmanul bandelor macedonene, iar Franţa suferise din nou o înfrângere.

Încordarea italo-franceză spori. Dordon îi asmuţi pe cei dos agenţi în jurul Balcanilor. Peste tot unde ei survin, în cu~ rând violenţele apar. Pervov şi Pocev sunt folosiţi în; interiorul Iugoslaviei, ca să reia contactul cu grupurile duşmane regimului.

Dar într-o bună zi, li se împlini şi lor soarta. Etocmai fatalitatea care a prezidat la uciderea generalului lor.

Dar asemănarea rezidă numai în rezultat, iar nu în circumstanţe. Într-o zi, vrând să plece în sudul ţării, ei se îmbarcară pe vaporul „Karageorge”, în portul Bocche di Cattaro, cel mai frumos colţişor al Europei. Era o noapte caldă. Se legănau în scaunele-paturi de pe puntea vaporului şi nu văzură că o doamnă se ivi pe neaşteptate lângă ei; examinându-i cu interes. Vaporul staţionă un timp mai îndelungat la Spolatto, ce fu deajuns ca doamna aceea să poată da o telegramă la Fiume, punctul spre care se îndreaptă) vasul. Ea putuse uşor să constate că biletele de călătorie ale celor doi călători erau cu destinaţia pentru portul acesta.

Când vaporul stopă la debarcader, o spaimă violentă îi cuprinse pe cei doi. Căci nişte agenţi poliţieneşti apărură pe vapor şi-i luară în primire de pe bord.

O femeie se răzbunase pentru o noapte nedormită la Hotelul Esplanade din Agram!

Pervov şi Pocev nu prea erau oamenii care să poatja rezista unei cercetări poliţieneşti. Nu trecu mult şi mărturisiră tot ce aveau pe suflet. Nu ascunseră nici cel mai mic lucru şi d-l Dordon deveni în felul acesta cunoscut poliţiei iugoslave. Toate uneltirile ce frământaseră graniţa chinuitei ţări, fură descoperite. Poliţia ar mai fi vrut să afle ceva: cine să fi fost persoana care-i dăduse plocon pe cei doi? Dar persoana în' chestie nu prea avea, se vede, aşa mare zor să se pună în evidenţă.

Lucrurile ajunseră în stadiul implorării din partea celor doi, de a li se lăsa viaţa şi a li se reda libertatea! Se găsi şi modalitatea de a li se acorda ceea ce doreau. Ba se mai aflară şi mijloacele la îndemâhă pentru a umple buzunarele celor doi cu bancote, căci se făurise un plan admirabil, prin executarea căruia se da o mare lovitură. Şi anume: pe când cei doi erau închişi se făcuseră toate cercetările pentru aflarea întregii activităţii a lui Dordon. Astfel se descoperi că el era unul din cei mai activi agenţii italieni, şi că nu opera numai în Balcani, ci şi în celelalte capitale ale Europei. Dacă în Balcani misiunea lui consta în provocarea cât mai multor violenţe, în schimb, la Praga, Paris şi Berlin, el avea menirea Să se intereseze în taină de activitatea personalului ambasadelor din aceste oraşe. Se

pare că asemenea sisteme erau tot aşa de folosite sub regimul fascist, ca şi sub cel bolşevic.

Pervov şi Pocev fură puşi în libertate. Dar căpătară instrucţiuni să raporteze lui Dordon conform adevărului, arestarea lor, dar să nu povestească că ei rămăseseră mereu neclintiţi şi credincioşi, fără să destăinuiascî nici cel mai mic lucru, aşa că negăsindu-li-se nici-o vină, fuseseră puşi în libertate. Ei aveau să urmeze a lucra liniştiţi mai departe cu Dordon. Dar să observe cu care persoane în subordine din personalul ambasadelor italiene Dordon venea în contact. Apoi mai fură însărcinaţi să se documenteze, cum vor crede de cuviinţă, asupra dispoziţiei clădirilor ambasadelor şi asupra relaţiilor acestora. Despre acestea aveau să transmită comunicări, rămânând să Îi se spună mai târziu ce urma de făcut.

Pervov şi Pocev jubilau, când trecură graniţa. Aveau acum două vaci de muls, doi patroni, care plăteau fiecare.

Ei îl întâlniră pe Dordon la Viena, tocmai când el se pregătea să se repeadă până la Berlin. Îi făcură o descriere fabuloasă a curajului cu care bravaseră închisoarea, şi a cruzimilor pe care trebuiseră să le îndure. Şi o făcură cu atâta artă, încât marchizul de Sade însuşi ar fi trebuit să-şi recunoască, ruşinat, inferioritatea, dacă ar fi stat şi el să-i asculte.

Povestirea lor nu-şi greşi efectul. Dordon scoase carnetul de cecuri şi pansă cu de zgârieturile şi rănile care, de fapt, nici nu existaseră. De altfel recunoscu şi el, cei doi aveau mai întâi nevoie de puţină odihnă, şi anume într-un loc unde treburile nu mergeau aşa de prost ca în închisorile iugoslave. Cum d-l Dordon pleca la Berlin, cei doi se hotărâră repede să-l întovărăşească şi ei, spre a se odihni acolo.

Ambasadorul italian din Berlin îşi avea reşedinţa într-o frumoasă casă din strada Victoriei. Ambasada italiană poseda un personal numeros, şi trei secretari de ambasadă, care duceau la Berlin o viaţă puţin ocupată de tineri bogaţi. Unul din ei, Garbeccio, locuieşte în strada Budapesta 1, într-un distins liotei privat, care se intitulează „Vineta”. El este acel dintre secretarii ambasadei căruia i s-a încredinţat funcţiunea cea mai importantă, deoarece în biroul lui e aşezată şi o casă de bani, ale cărei chei sunt în mâna lui, iar casa de bani ascunde, pe

lângă alte hârtii fără importanţă, şi Cheia cifrului italian. Această cheie este în felul ei lucrată cu mult rafinament. Ea constă dintr-un disc turnat, pe care sunt dispuse în cerc toate zilele anului. În mijlocul discului se află o parte mobilă care, împinsă spre una din zile, te face să obţii o cheie.

Cu această cheie se lucrează mai departe la dezlegare, servindu-te de o carte voluminoasă, iar în funcţie de număr, diferă şi cifrurile codului. E un sistem sofisticat, deoarece o Italia e singurul dintre statele europene care are cel mai mare interes să-şi asigure cifrul. Şi aceasta din cauză că, împotriva uzanţelor altor state, Italia a preferat, datorită vitezei, să-şi trimită comunicările importante către ambasadorii ei pe cale telegrafică. Cum e uşor să interceptezi o asemena transmisiune telegrafică, o cheie trebuie să fie lucrată cu îngrijire.

Ei bine, acest cod italian era atât de perfect, încât nimeni nu izbutise, nici măcar pe departe, să desluşească înţelesul vreunei comunicări telegrafice a Italiei către ambasadorii ei.

Atât telegrafiştii francezi, cât şi cei iugoslavi, aveau motive serioase să verse lacrimi. Căci ar fi dorit foarte mult să ştie cam ce comunicări lansează Mussolini în lume. De multă) vreme posturile franecze şi iugoslave, în a căror competenţă sunt aceste chestiuni, au hatărât că lucrurile nu pot să rămână aşa. Dar rămâneau numai cu această hotărâre principală.

Secretarul de ambasadă Garbeccio avea o secretară. Nu

: ra câtuşi de puţin tânără sau frumoasă; era o italiancă treută, destoincă la serviciu, cu trăsături ferme, prea dure şi severe, ca să poţi spune că era o femeie frumoasă. Cu ea trebuia să se înâlnească Dordon în seara aceea la Berlin. Pocev şi Pervov nu puteau fi de faţă la această întrevedere, dar li e îngădui să-l însoţească pe stăpânul şi maestrul lor până la I teul de înâlnire. Aici fură concediaţi. Îşi bătură bieţii capul i. Îtj noaptea, ca să afle cum trebuiau să procedeze la Berlin, a să ştie cine era o anumită femeie, fără să fie nevoie să „tea ceasuri întregi pe stradă ca să afle. Dar în dimineaţa următoare, Pocev rezolvă chestiunea cu destulă îndemnare.

I'e departe incidental şi fără să bată la ochi, el se informă, chiar de la Dordon, cine era femeia, şi italianul răspunse, l ini înconjur, că era secretara secretarului de ambasadă GariHKX'io.

I Conspiratorii I „*duiut

— Ah! – exclamă cei doi, şi telegrafiară la Fiume.

— Ah! – exclamară cei de la Fiume şi telegrafiară la Belgrad.

— Ah J – ziseră şi cei de la Belgrad, şi telegrafiară înapoi la Fiume.

Pocev şi Pervov se aflau încă la Berlin, când primiră o vizită. Foarte prevăzător, un om se apropie de ei, dându-le să înţeleagă că ar dori să le vorbească. Lucrul se realiză fără greutate, şi cei doi primiră însărcinarea să se împrietenească puţin cu această femeie. Toate amănuntele asupra. Tinereţii ei fură culese, şi Pocev şi Pervov nu avură decât să aleagă locul unde trebuiau să pretindă c-o mai întâlniseră, spre a 1 se putea prezenta din, capul locului, ca nişte vechi cunoştinţe. Într-o zi ei o aşteptaseră ceasuri întregi.. Îi vorbiră, şi peste două zile o întâlniră din nou, incidental. În curând ei ajunseră, aşa de departe, că li. Se îngădui s-o acompanieze prin grădina zoologică, în drumul ei spre casă. Potrivit indicaţiunilor, Pocev îşi juca acum un atu. Cei doi deveniseră de mult timp italieni, aşa pretindeau cel puţin faţă de doamna aceea, şi acum adur seră vorda de un compatriot, pe care-l întâlniseră din întâmplare la Berlin, şi care era un mare porc de câine. El. Ar avea o îndeletnicire semi-oficioasă, şi-şi câştiga existenţa, prin coruperea funcţionarilor italieni de la reprezentanţele din străinătate, pe care îl plătea ca să capete informaţii de ia ei, Procedară cu multă îndemnare, cu un zel îndârjit. Şi cu priceperea psihologiei femeii. Astfel, obţinură marea încredere,. Şi atunci merseră mai departe. Ei insinuară că. Nu era prea plăcut ca cineva să umble de colo până colo. Tot în situaţia de secretară plătită; în sfârşit procedară după vechea şi puţin variata reţetă, ce se foloseşte atunci când vrei să corupi pe cineva, în schimbul unei sume mari. Când ajunseră aşa de departe, încât căpătară siguranţa că femeia era gata să facă orice i s-ar cere, contra unei sume mari de bani, atunci telegrafiară şi căpătară o subvenţie personală financiară..

Ajutorul acesta avu ca efect capitularea imediată a secretarei. Ea capitulă în faţa sumei mari ce i se oferea şi-n faţa ispitei de a fi de acum încolo o fiinţă liberă. Cu mintea ei ascuţită, ea socoti că nimic nu i se putea jntâmpla, orice ar fi survenit,. Afară numai dacă nu cumva ar fi făcut prostia nemărginită de a se duce în Italia. Ea îşi destăinui consideraţiile faţă de complicii ei, şi singurul lucru pe care aceştia nu îl

înţeleseră la început, fu că nu numai secretara se gânclea aşa, dar că şi o spunea. Din motive financiare, ea trebuia să aibă interesul de a prezenta întreprinderea drept cât mai primejdioasă!

Când fură de acord în toate privinţele, trecură la executare.

Era imposibil de a se lua cheia cifrului pur şi simplu, căci aceasta era mereu închisă bine în „safe'„. Deasemenea, nici pe cheia casei nu se putea pune mâna, căci secretarul de ambasadă o purta mereu la dânsul şi n-o pierdea niciodată din ochi.

Dar această împrejurare nu era nicidecum o piedică, şi femeia se puse pe lucru, luând un tipar de ceară după broasca safeului.

Pocev luă tiparul şi alergă cu el la Praga. Comandă aci o cheie pe măsura broaştei copiate, şi puse s-o fabrice chiar în Praga, spre a şterge astfel orice urmă. Când cheia fu gata, lucrul deveni o jucărie. Într-o seară, secretara descuie frumuşel dulapul, luă codul şi părăsi ambasada cu el, după ce mai întâi avu grijă să-ncuie la loc casa de bani. Pervov şi Pocev aşteptau în hall-ul hotelului Excelsior, unde trebuia sa li se aducă codul. Telegrafiştii iugoslavi interceptaseră de săptămâni de zile toate telegramele italiene emise prin telegrafia fără fir, şi le notaseră cu grijă.

Pocev şi Pervov aşteptau la hotel Excelsior.

Dar doamna gonea acum cu un taxi prin grădina zoologică, spre Vestul oraşului, şi riu se opri în pragul hotelului Excelsior, ci descinse la hotel Eden, de lângă grădina zoologică. Aci avea o întâlnire. Dar nu cu un iugoslav, ci cu un francez.

K Secretara lucrase după un calcul cât se poate de just. Dacă o ţară aşa de mică, ca lugoslavia, putea să plătească o sumă mare pentru un cifru, se înţelegea de la sine că o ţară mare ca Franţa, va plăti cu mult mai mult. Singura greutate era numai să ştie să se adreseze omului competent, care ar putea

— T efectueze pentru Franţa o asemenea operaţie. Dar atare greutate e un fleac pentru o secretară de ambasadă! Căci oficialitatea nu obişnuieşte niciodată să dea ordin să se fure un cifru, însă e destul să chemi, de pildă, la telefon pe ataşatul militar, care va admite să negocieze chestiunea, fără ca să-şi mai poată aminti, în viitor, că avusese cu cineva o asemenea

convorbire telefonică. Împrejurarea era atât de importantă pentru Iugoslavia, încât aceasta consimţise să plătească un aiivans. Pentru Franţa, chestiunea, era tot aşa de importantă.

Aşa că şi aceasta trebui să plătească un avans. Care bineînţeles era mai mare, întrucât secretara pretinsese că trebuia să opereze singură în toate chestiunea.

Ziua în care se săvârşi furtul, era o sâmbătă. Secretara îşi propusese să readucă cifrul şi să-l pună, luni dimineaţa, la loc în safe. Bineînţeles, nimeni nu trebuia să observe că el dispăruse vreodată din safe, fie chiar pentru un interval scurt, căci atunci devenea fără valoare, dacă nu pentru trecut, cel puţin pentru viitor, căci astfel urma să fie schimbaţt.

Francezul care luă acum cifrul în primire în grădina zoologică, adică la câţiva paşi de hotel Eden, era un om prevăzător.

Cifrul va fi, bineînţeles, fotografiat şi pus la loc în safe, pentru ca nimeni să nu observe nimic. Dar restul sumei promise ca recompensă, nu va fi plătit decât atunci, când se va stabili că cifrul era într-adevăr autentic, dacă' nu era învechit şi dacă se mai telegrafia şi în timpul de faţă cu el. Dispoziţiile pentru fotografiere erau deja luate; astfel lucrul merse foarte repede şi secretara fu iarăşi pe stradă cu difrid în servietă, şi se aruncă din nou într-un automobil, ca să se ducă de astă dată la hotel Excelsior. Era în întârziere cu câteva ceasuri. Pe drum, în maşină, ea-şi făcu socoteala; făcuse o afacere bună t francezii nu bănuiau că cifrul mergea acum la iugoslavi, iar iugoslavii iarăşi n-aveau idee că el fusese fotografiat de francezi Principalul era că amândoi plăteau.

Da hotel Excelsior îl găsim pe Pocev şi pe Pervov dezolaţi.

De agitaţie, băuseră atâta cafea, că li se făcuse rău. Totuşi străluciră de fericire, când secretara se arătă în sfârşit, declarându-le că avea cifrul în geantă. Câte trei porniră repede spre micul hotel, în care locuiau cei doi macedoneni, unde era totul pregătit pentru fotografiat. Lămpile necesare aşteptau într-un cufăr, şi munca lor fu repede executată. Apoi se făcu plata.

Pocev şi Pervov dispărură imediat din Berlin cu fotografiile lor. Secretara mai avu însă de trecut o zi grea, căci trebuia să introducă din nou cifrul în ambasadă. După aceea nu prea ştia ce să facă; dacă n-ar fi bine să spună că era suferindă şi să-nceapă să lipsească chiar de marţi, ori să mai rabde câteva

săptămâni, asistând, cai aerul unui miel nevinovat, la toată zarva, când luni seara, marţi sau miercuri se va afla că cifrul a fost furat. Duminică seara, ea primi o telegramă cu următorul cuprins: „Ora 8, grota Ursului”.

Era o seară de mai şi cam răcoroasă, dar ea aştepta cu plăcere, în seara aceea, în faţa grotei Ursului. Se ivi francezul, care se duse cu ea în partea întunecoasă a grădmei zoologice şi-i puse în mână un plic conţinând suma stabilită. El era foarte mulţumit, ba chiar zburdalnic ca un copil, şi-i arăta prima telegramă descifrată, care sosise de la Roma ambasadei din Berlin.

Şi i~o arătă la lumina slabă a unui felinar, fără să observe că ea îngălbenise, cuprinsă de spaimă, şi că se clatină. Ea nu mai înaintă, ci rămase nemişcată locului.

— Dar ce s-a întâmplat? – întrebă francezul surprins.

— Când a sosit telegrama la Berlin?

— Azi dimineaţă. – zise el. – mi-a fost transmisă prin cifrul nostru, la Berlin, ca o dovadă că e autentic.

— Dacă telegrama a sosit azi dimineaţă. – zise secretara.

— Atunci desigur că Garbeccio a fost chemat telefonic la ambasadă, ca s-o descifreze.

— Pentru Dumnezeu! – exclamă francezul. – dar atunci ambasada a şi aflat?..

— Că cifrul a fost furat! – complectă femeia, cu voce stinsă.

— Blestemăţie – zise francezul.

— Groaznic! – exclamă femeia.

Secretara cercetă peste noapte problema pe toate feţele.

Ea poseda o mică avere în bani gheaţă. Putea deci să fugă când va vrea, unde i-o plăcea; putea face ce vroia, căci era ferm convinsă că incidentul acesta nu va fi denunţat poliţiei. Deci nimeni n-o va urmări şi prin urmare nu-şi va petrece anii frumoşi ai vieţii la închisoare.

Până în zori, însă, ea se gsndi bine. Se va duce foarte simplu în biroul ei de la ambasadă şi va lucra, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat. Cifrul nu-i mai putea duce acum îndărăt, deci îl va arde. Şi-n primul rând, cine-ar fi putut să dovedească că ea…

Când intră în secretariat, ea-şi anină în linişte mantaua în dulap, îşi potrivi câteva hârtii şi aşteptă ca Garbeccio s-o cheme.

Aşteptă o oră, şi se miră; apoi se nelinişti, căci află că secrelarul ambasadei era de mult în odaia lui. În cele din urmă nu mai putu să reziste şi găsi un pretext ca să intre cu scrisori şi hârtii în odaia lui.

Acum însă se sperie. Căci îi văzu pe secretar la masa de lucru, iar în faţa lui erau teancuri întregi de telegrame vecin i Irate şi descifrate. Omului acestuia, de obicei de o eleganţă pedantă, acum îi atârna părul pe faţă, cravata i se deplasase şi abia dacă-şi ridică ochii de pe hârtiile lui. Secretara făcu rândui aht printre nişte scrisori şi hârtii aflate pe o mesei oară şi tocmai voia să părăsească odaia, când iată că Garbeccio scrise repede ceva pe un bilet şi ieşi afară.

Secretara; ca o veveriţă, sări la masa de lucru. Ea văzu teancuri de hârtii acoperite cu cifre şi cu litere, pe care erau înşirate jumătăţi de cuvinte şi cuvinte întregi, tăiate şi scrise din nou. Ea înţelese imediat. Garbeccio descifrase o telegramă prin mijlocirea vechilor depeşe descifrate. Q privire repede a supra biroului îi arătă că într-adevăr era vorba de depeşe din anul trecut. Benzile purtau data acelei zile, dar din anul precedent.

Secretara ar fi dorit acum să mai ştie un singur lucru. Dacă secretarul de ambasadă comunicase dispariţia cifrului.

Dar nu putu să afle lucrul acesta nici în ziua aceea, nici în ziua următoare. Dar când miercuri sosiră alte telegrame cifrate şi când secretarul ambasadei îşi reîncepu, palid şi turbat, munea-i de ceasuri întregi, socotind şi combinând descifrarea telegramelor, atunci îşi dădu seama că Garbeccio nu comunicase furtul.

De ce n-o făcuse? îi era pur şi simplu teamă de urmări.

El se preta acum unei prostii uriaşe, pe care o îndeplinea cu consecvenţă, atâta timp, până când afacerea avu un sfârşit trist.

Pocev şi Pervov alergară cu fotografiile lor la Fiume, unde locuia agentul care lucra cu ei. Pentru câteva zile ei fură consideraţi eroi şi buzunarele li se umplură cu bancnote din cele mari. Apoi porniră la Sofia, să se întâlnească din nou cu Dordon. E drept că promiseseră iugoslavilor să nu se mai încurce cu comitagii, dar, martor e Domnul, nu era destul să aibă ceva parale, ci era necesar să aibă şi venituri curente.

Peste trei săptămâni secretara se îmbolnăvi; apoi demisiona din serviciu. Plecă mai întâi într-o călătorie de odihnă,

iar apoi se reîntoarse la Berlin. Unde trăieşte şi astăz, i destul de bine, în posesia unui mic capital. Totuşi nu e cu desăvârşire liniştită. De pildă, a refuzat odată cu violenţă să-şi dea fotografia. Apoi nu s-ar lăsa intervievată nici pentlu întreaga lume, cu toate că oricare iniţiat din Berlin îi cunoaşte isprava. Dar.

Cum niciodată nu s-a anunţat, în mod oficial, că s-ar fi furat vreun cifru, la ambasada italiană, şi cum nu s-a depus nici o plângere la poliţie, nimeni n-are nimic cu ea.

Între timp însă, din mai şi până în octombrie 1929, atât francezii, cât şi iugoslavii aflaseră tot ce guvernul italian comunica, în cel mai strict secret, ambasadelor, legaţiilor, staţiilor militare, şi vaselor sale ce străbăteau mările, recepţionarea şi descifrarea comunicărilor prin telegrafia fără fir nu era pentru francezi şi iugoslavi numai o plăcere, dar şi o afacere foarte importantă.

Poate că lucrurile ar 'mai fi urmat şi după octombrie, întrucât Garbeccio avusese o ideie, ce-i dădea posibilitatea teoretică s-ascundă cu totul furtul şi totuşi să descifreze mai departe corespondenţa. La 1 ianuarie, cifrul trebuia să fie înlocuit cu unul nou. El porni în tainâ la Paris, îşi vizită un coleg, şi izbuti, fără s-atragă atenţia nimănui, să fure, muncind o noapte întreagă, cifrul parizian, care era bineînţeles identic cu al lui, şi astfel fu personal acoperit. La 1 ianuarie ar fi comuni cat oficial ambasadorului, că ar fi distrus vechea hârţoagă.

Toate ar fi mers bine, dacă Pervov nu i s-ar fi părut, într-o zi, cam obraznic lui Dordon. Dordon îi tratase prost pe cei doi care, după părerea lui, deveniseră nişte leneşi. Fusese vorba de nişte chestiuni financiare, şi-n această materie cei doi macedoneni nu ştiau ce-i gluma. În legătură cu această scenă agitată, Pervov declarase că avea din nou nevoie să se odihnească, şi că va pleca pentru 14 zile în călătorie de plăcere. D-l Dordon n-avea nimic contra, dar avu deodată senzaţia că cei doi ascundeau ceva. De câteva ori i se şi arătase atenţia că plătea, desigur, prea mulţi bani lui Pervov şi lui Pocev, care făceau cheltuieli exagerate. După scena pe care i-o făcuse Pervov, începură să-i bată şi lui la ochi diferite lucruri. Iar când cei doi indivizi plecară în concediu, ei nu porniră singuri. Căci un om, pe care nu-l cunoşteau, porni să-i petreacă, şi acesta observă că aceştia acostară în sfârşit pe reviera franceză. Apoi

amândoi porniră, urmăriţi mereu de observatorul lor, care astfel era silit să telegrafieze mereu după alţi bani de călătorie, până la Toulon. Omul trimis de Dordon văzu aici, spre uimirea lui, că cei doi se adresaseră odată, într-o cafenea, unui ofiţer francez, şi începură să vorbească cu acesta – care păstra toată rezerva – despre nişte chestiuni ce păreau serioase. Dacă faptul acesta era surprinzător, apoi cu atât mai ciudat i se păru lucrul când, a doua zi, câţiva civili, cu mers soldăţesc, veniră să-i ia şi porniră cu ei la biroul militar al marinei. Pervov avea cu el un cufăraş, pe care-l ducea sub braţ. Observatorul stătu la pândă vreo două ceasuri, până ce Pervov şi Pocev ieşiră din clădirea militară. Faţa lor exprima o deprimare profundă. Ei se întoarseră încet înapoi la hotel, unde urcară în odaia lor. Se întorseseră fără cufăr, şi părea c-aveau puţine lucruri de valoare cu dânşii, căci nici nu-şi mai luară osteneala să încuie camera. Şi e drept că, după părerea lui, Pervov şi Pocev nu mai aveau în realitate nici un lucru de valoare în odaia lor.

Adevărul e că le venise ideia să vândă francezilor cifrul italian, dar întâmpinaseră un refuz, lucru la care nu se aşteptau.

În reasjitate, cauza era că-l posedau de multă vreme, iar oficial nu se ocupau cu astfel de afaceri necurate. Pe când ei şedeau indispuşi la masa de prânz, observatorul se duse în odaia lor şi-şi făcu de lucru la cufăraş. Nu fu nevoie de multă caznă, căci nici nu era măcar închis. Omul nostru desfăcu bagajul şi găsi un maldăr de copii fotografice ce păreau a fi paginile unui cifru.

Atunci el îşi făcu socoteala repede: puse mâna numai pe câteva din aceste fotografii, al căror cuprins nu-l înţelegea, stabili cu Dordan telegrafic o întâlnire la Nisa, şi lasă în plata Domnului pe cei doi, plecând.

Când Dordon privi fotografiile, v-ăzu îndată că erau reproducerea cifrului italian secret, care încă era în vigoare.

După o examinare fugitivă, mai constată, graţiei numerotaţiei, că era cifrul berlinez. El telefonă la Roma, se repezi la Berlin şi nenorocirea se produse.

Ce urmează, e cunoscut în amănunţime se ştie că ambasadorul italian, contele Aldovrandi Marescotti fu rechemat, împreună cu personalul răspunzător al ambasadei. De asemenea se cunoaşte şi faptul că secretarul de ambasadă Garbeccio a fost exilat.

Sa mai ştie în sfârşit că Pervov şi Pocev se reîntoarseră.

Neştiutori de ce-ntâmplase, la Sofia. Ce nu se ştie. E numai ce s-o fi ales de ei.

G I A M I L fi II – H A N A M, DOAMNA ÎN ARGINTIU Ar fi interesant să ştim, încă de azi, cum vor arăta cărţile de istorie, din care generaţiile viitoare vor avea să-nveţe faptele ce s-au petrecut între anii 1921 şi 1923 în Balcani, sau, mai bine zis, în Bosfor şi în Grecia. E de aşteptat că descrierea să sune cam în chipul următor:

— 1922. Lupte între Greci şi Turci.” „în anul 1921, începu un conflict armat, cu caracter endemic, între Grecia şi Turcia. Cu toate că Grecii învinseseră ia început, credincioşi tradiţiilor lor războinice (vezi războiul din Peloponez şi trecutul glorios al Greciei), până la urmă Turcii rămaseră învingători. Ambele state declanşară războiul acesta pentru dominaţia Coastei Asiei Mici”.

E drept că, în realitate, războiul fusese dus de Grecia şi Turcia. De asemenea nu se poate contesta că trupele greceşti au dat lupte sângeroase împotriva Turcilor. Într-un înţeles mai înalt al cuvântului însă, Grecia şi Turcia n-au purtat nici un război. De luptat nu s-au luptat în timpul acela decât doi oameni, care deţineau, în mod oficial, câte un apartament la hotelul „Tokatlian”, la Therapia, locuiau pe acelaşi coridor şi se salutau prietenos, când li se încrucişa calea prin holul hotelului. Războiul fusese dus de aceşti doi bărbaţi, dintre care, unul, colonelul Blanc, ieşi învingător, iar celălalt, maiorul Hey, învins. Colonelul Blanc era reprezentantul Franţei, iar maiorul Hey, reprezentantul Angliei. Pe când maiorul aparţinea Serviciului secret englez, colonelul se afla în misiunea secretă a ministerului de război din Constantinopol.

În astfel de ocazii se iveşte totdeauna aici vreun ofiţer, aparţinând serviciului de spionaj al vreuneia din Marile Puteri europene, care sugerează unor bieţi nenorociţi gândul că trebuie să împuşte, din motive naţionale, alţi oameni, care poartă o uniformă deosebită de a lor. Când s-a ajuns aci, se constată că de acum înainte o altă Mare Putere europeană a pus stăpânire pe nişte izvoare însemnate de petrol, pe mine, pe pieţe de desfacere, pe baze navale, sau alte valori reale, iar la sfârşitul întreprinderii, păgubiţii personal, adică oamenii care au sângerait ei însăşi în război, se întreabă de ce l-au făcut?

Răspunsul nu li-l poate da ofiţerul Marei Puteri respective, care le-a furnizat regulat arme şi muniţii pentru lupte, căci acesta a plecat de mult! Singurul răspuns ce le rămâne, e plânsul femeilor şi al copiilor, cărora li s-au prăpădit bărbaţii sau taţii, care zac undeva în pământ!..

După completa prăbuşire a Turciei, în toamna anului 1918, Anglia crezuse că-şi va putea atinge 'fără mare efort marea ei ţintă din războiul asiatic': înfiinţarea unui şir de state vasale engleze în Asia Mică şi-n Arabia. Astfel se creară Regatele Hedjas şi Irak, emiratul Transiordaniei şi protectoratul asupra statului sionist al Palestinei. Chiar şi legăturile cu marii potentaţi din centrul Arabiei fură reluate, cum e cazul lui Ibn Saud. Pentru posesiunea integrală a Asiei Mici, mai lipsea numai stăpânirea Siriei. O încercare a Englezilor de a instala aci ca rege pe un prinţ arab, supus lor, fu împiedicată de Francezi. Bătrânul spadasin, generalul Gouraud, cel ciung, mobiliză câteva batalioane şi visul regal englez se risipi mai înainte de a fi început să se înfăptuiască. Cei de la Londra fură foarte indispuşi. Dar şi mai greu îi atinse afirmarea unei puternice opoziţii în însăşi inima Turciei prăbuşite, în contra silinţelor de divizare pe care Englezii le patronau.

Această mişcare era înscenată de fostul general Kemal Paşa, şi se îndrepta în primul rând, împotriva propriului guvern turc.

Francezii îl ajutară pe Kemal. În urma atacului englez, dat împotriva mandatului francez în Siria, atac ce fusese respins, francezii nu se puteau sustrage temerei pe care le-o inspira ambiţia englezilor. Ei ştiau că o zdrobire eventuală a Turciei ar fi însemnat reluarea încercărilor lor. Aflând despre asta, oamenii de stat de la Paris îşi dădură seama că orice piedici puse Angliei în Asia, puteau fi exploatate în tratativele diplomatice asupra problemelor europene şi a pretenţiilor faţă de Germania. Şi astfel turcii câştigară, aproape fără nici un efort din partea lor, un aliat puternic ca Franţa, în lupta lor de „eliberare.

Nişte cuirasate engleze se leagănă pe valurile albastre ale Bosforului. Un grup de ofiţeri superiori englezi, instalaţi pe terasa hotelului Tokatlian din Therapia, privesc cu dragoste Şi mândrie liniile lor superbe. E o căldură înăbuşitoare, fiind în luna iulie, anul 1921, şi ofiţerii îşi sorb pipermentul cu paiul.

Sunt cam indispuşi în contra camaradului lor, maiorul Iley, care se află acolo, în uniforma-i scoţiană. Iley e un bărbat solid, care tachinează un colonel cărunt de lângă el, explicându-i că toată această frumoasă flotă din Bosfor nu prea făcea multe parale, deoarece turcii vor trage în curând o bună bătaie grecilor, şi astfel se va da şi semnalul de plecare acasă mândrelor vapoare.

Colonelul ripostă că era penibil impresionat, fiindcă trebuia să dea mereu, în orele-i de repaus, de câte un om al serviciului de spionaj, în orice colţ al lumii era, şi oamenii aceştia aveau talentul neîntrecut de a spune cât de greu, cât de primejdios şi cât de important era totul pe pământ! Cât privea situaţia actuală, colonelul găsea că era caraghios să se agite cineva din cauza unor bande mizerabile numite „armata anatolică”. Căci era un lucru destul de cunoscut că aceste bande turceşti fugeau din faţa vitejilor greci, aşa că, pentru un ofiţer al armatei engleze, totul era în ordine. Desigur că domnul maior uitase că tocmai în dimineaţa aceea sosise ştirea că grecii se aflau la o sută de kilometri de Angora şi că, după socoteala tuturor, aveau s-o cucerească în curând.

Atât colonelul, cât şi ceilalţi ofiţeri îşi părăsiră mesele de pe terasă şi intrară în sala de dans, unde orchestra executa un foxtrot după altul.

Hey rămăsese singur pe terasă, şi privea la şoseaua de sub picioarele lui, pe care se perindau maşină după maşină.

Şi iată că atenţia i se deşteptă. Un automobil mare, cenuşiu, stopă în faţa hotelului şi o şapcă garnisită cu broderie de aur străluci în soare. Şapca era proprietatea unui ofiţer francez zvelt, îmbrăcat elegant în uniformă albastră, care ajuta să coboare din maşină o doamnă într-o toaletă argintie incintă toare.

Dacă maiorul Hey fusese pân-atunci numai rău dispus, de astă dată căzu în melancolie. Căci bărbatul care urca acum spre terasă, ţimnd la braţ o doamnă în toaletă argintie, era colonelul Blanc, un şef al aşa-zisului „deuxieme bureau” francez, birou oficial, dar cu misiuni secrete.

În aparenţă, cei doi bărbaţi n-aveau să-şi impute nimic unul celuilalt.

De altfel ei nici nu se gândeau, în clipa aceea, la aşa ceva, şi colonelul, străbătând terasa, îşi duse foarte politicos mâna la

cozorocul şepcii, salutând frumos pe Hey. Hey se ridică puţin din loc şi se înclină, după cum se cuvenea. Dar apoi se supără, căci colonelul Blanc se aşează cu doamna lui la masa alăturată englezului, şi începu să vorbească pe un ton destul de ridicat. Ei arăta doamnei frumuseţile Bosforului, şi preciza cât timp mai avea de gând să stea pe malurile lui.

Hey era din specia oamenilor cărora li se urcă uşor sângele la cap, şi de aceea se ridică şi s6 duse sus, în hotei, ia ndaia lui. Mai înainte de a pleca, o privi pe doamna în argintiu. Era o turcoaică, purtând feregea, iar faţa-i era acoperită cu un văl uşor şi străveziu, aşa cum purta pe vremea aceea turcoaicele distinse şi cochete. Hey, odată ce fu în odaia lui, se dusese la telefon şi ceru un număr cu Constantinopol. Vorbi la aparat cu un nume Jim. Îşi exprimă categoric dorinţa să ştie cine era doamna în argintiu care-l însoţea pe Blanc, şi cu care acesta era jos, pe terasa din faţa hotelului. După ce sfârşi această convorbire telefonică, se trânti pe o sofa, citi ceva din Kipling, şi adormi. Pe când maiorul dormea, iar colonelul îşi bea cafeau, grecii şi turcii se omorau unii pe alţii Totul era orânduit perfect, fără ca aceste două personaje să fie nevoite să se deranjeze în persoană la această oră.

Sear-ft, la ora 9, Hey era din nou voios; aghiotantul lui sosi aducându-i ultimile ştiri. Când aghiotantul începu să-i prezinte depeşele, Hey îl întrerupse:

— Cum s-au petrecut lucrurile azi?

Aghiotantul răspunse:

— Ca de obicei: cei trei indivizi erau din nou de faţă, când am pornit de la Cartierul General, şi se vedea lămurit c-ar fi vrut să se repeadă din nou la mine să-mi smulgă geanta din mână. Mi-am permis gluma de a trece drumul scurt, până la automobil, însoţit de un soldat, care avea în fiecare mâna câte un pistol uriaş. Cei trei gentlemani mi-au luat tactica în nume de râu şi au dispărut imediat! Să sperăm că mâine vor fi tot acolo, căci prezenţa lor e distractivă. În dreptul depozitului de benzină se află iarăşi omul care cerşeşte pentru mama lui bolnavă. Ca de obicei, se afla lângă o motocâU ta, şi-mi sorbea geanta cu ochii. În holul hotelului sta mereu grecul în haine albastre şi cizme galbene, care a urcat o dată i'. U mine în ascensor. Deci, nimic nou!

— Atunci totul e în regulă î – zise Hey.

— Blanc mai e pe terasa hotelului?

— Nu! a plecat. De altminteri, Genkis n-a reuşit încă să stabilească cine era doamna în argintiu, cu care a luat masa aici.

Depeşele pe care Hey le străbătu şi care proveneau de la agentul lui de pe front, n-aduceau nimic nou. Înaintarea grecilor continua. Aghiotantul zise:

— Genkis crede că chiar astă seară vor fi ştiri importante, şi întreabă dacă veţi veni la el, ca de obicei.

— Puteţi conta pe prezenţa mea. – zise Hey.

Seara, târziu, Hey se urcă într-o barcă cu motor, greaoie, apaţa oglinda limpede a Bosforului. Era întuneric şi „barca nu se oprise, când Hey, care-şi pusese peste uniformă o manta civilă de culoare închisă, sări pe trepte. Barca îşi urmă calea, fără să se oprească în loc. La primul etaj al casei Hey îşi lepăda mantaua şi intră într-o odaie, în care un englez cu părul cărunt, domnul Genkis; şedea la o masă acoperită de hărţi, pe care erau răvăşite o mulţime de hârtii şi de telegrame.

Hey privi telegramele. Veneau de la agentul din interiorul Turciei şi din de reieşea că situaţia începea să devină critică.

Se pregătea o revoluţie, căreia sultanul trebuia să-i cadă victimă Kameliştii ar fi deja stăpâni absoluţi pe situaţie, şi ar fi deci de aşteptat ca, după o victorie finală a kemaliştilor, războiul în contra grecilor să ia o întorsătură, care desigur n-ar prea face plăcere conducătorilor superiori ai comandamentului grec, adică maiorului Sey. Aceste ştiri întreceau cele mai negre aşteptări ale lui Hey. I se dădu însă o mică mângâiere.

Genkis îi prezentă următorul raport: „Doamna în toaletă argintie, care a fost după amiază cu colonelul Blanc pe terasa din faţa hotelului Tokatlian, era Giamileh Hanâm, sora fostului ministru plenipotenţiar din Athena; ea locuieşte la Macica; are douăzeci şi şase de ani şi sosise în aceeaşi zi din Anatolia”.

★ în timpul acesta colonelul Blanc se afla în apartamentul său de la hotelul Tokatlian, unde avea o vizită feminină.

Lucrul era foarte uşor, deoarece odaia lui comunica cu acea ocupată de câteva ceasuri de Giamileh, doamna de douăzeci şi şase de ani. Ea şedea într-un fotoliu de piele, îşi dăduse de-o parte vălul de pe obraz, şi-şi legăna picioarele pe sprijini toarea fotoliului.

Spusele ei înveseleau inima colonelului Blanc. Printre rotocoalele de fum îi comunica că însărcinările date fuseseră îndeplinite cu bine. Totul aştepta, totul era gata. Ea-şi făcuse datoria; rămânea acum ca şi colonelul să şi-o facă pe a lui, dând arme pentru armata anatolică, armele pentru trupele lui Kemal Paşa, cu care să poată izgoni armata greacă.

— Vezi că-i o mică piedică. – zise Blanc. – şi anume persoana iubitului meu camarad englez Hey. Dar, cu ajutorul d-tale şi al bunului Dumnezeu, îi vom veni de hac!

Înaintea marei bătălii, pe care cei doi comandanţi supremi Hey şi Blanc aveau să şi-o dispute, fireşte surveniră mai întâi mici lupte de avant-posturi, ce preced oricărei acţiuni mari războinice. Într~o bună zi, servieta cu acte a aghiotantului lui Hey fu răpită. Aghiotantul râse, căci luase obiceiul să poarte în buzunarul de la piept toate hârtiile însemnate, iar geanta nu-i servea, de câteva săptămâni, decât ca momeală.

Ea nu conţinea nimic altceva decât un plic mare cenuşiu, în care se afla o coală de hârtie albă, pe care era scris: „Ei bine, domnule colonel, ce mare ispravă ai făcut?" Pe de altă parte, colonelul Blanc găsi şi el, într-o noapte, toate sertarele şi cuferele din apartamentul său de la hotel, sparte. De asemenea: locuinţa lui din Pera fusese răscolită. Singura urmare a acestor incidente fu că, a doua zi, el îi zise lui Hey, trecând holul hotelului: „Scumpul meu maior, aş dori un sfat de la d-ta: Ce poate face un om, dacă se săvârşeşte o spargere la el acasă?

Maiorul Hey murmură: „Cereţi despăgubiri de la societatea deasigurări!"

— K Manevra principală începu în chipul următor, Genkis furniză informaţia că, din partea armatei, se întârzia formidabilul contraatac, numai fiindcă armele pe care le avea erau insuficiente. Era important ce aflase Genkis despre rolul pe care-l juca Giamileh. El aflase că la Statul Major al Anatoâiei se aşteptau telegrame de la ea, şi că aceste telegrame aveau s-arate cât şi unde trebuiau să sosească armele. Hey îşi zise, bineînţeles, că totul era să împiedice acest transport, ce nu putea veni decât de la francezi, şi că cel mai bun lucru pentru aceasta era să supravegheze bine şi-n permanenţă pe Giamileh.

Aşa se. Şi întâmplă. De altfel era uşor, întrucât poliţaiul şef al Constantinopolului era, în vremea aceea, colonelul englez Maxfield, care avea la dispoziţie o droaie de copoi. Aşa că Hey

nici n-avea nevoie să se servească de propriii lui agenţi Hey se gândi mai departe că armele aşteptate în momentul acela nu puteau sosi decât pe cale maritimă şi avea convingerea fermă că de aveau să fie debarcate în vreun golfuleţ al coastei Asiei-Mici.

Torpedourile engleze se încrucişau tot timpul prin Marea Mediterană. Ele căpătaseră acum instrucţiuni să păzească ţărmul Asiei Mici. Şi nu trecu mult, până ce de puseră ochii pe o mare corabie de marfă, ce se ivi şi care părea suspectă Vasul se apropia de Bosfor. La aruncarea ancorei în radă, cercetarea oficială constată că vasul era neîncărcat. Se zicea că era un mare vas tanc, ce se ducea în Marea Neagră să ia petrol. Acum avea nişte stricăciuni la maşini, şi astfel staţiona inofensiv pe loc. Era aici de câteva zile, iar agenţii lui Hey îşi stricau ochii, observând cu binoclul toate mişcările de pe vas. În aparenţă, totul era justificat. Agentul radei, căruia îi aparţinea vasul, căpătase de la căpitanul acestuia înştiinţarea că intervenise o defectare a maşinilor, şi de fapt mecanicii îşi făceau acum de lucru pe vasul acesta francez, ca să-i pună motoarele la punct. Mecanicii fură interogaţi: dar agenţii nu pătrunser'ă în interiorul vaporului, căci defectul era la cârmă, şi se putea repara de pe punte. Magaziile vaporului nu le văzuse nimeni, şi nu exista pentru maiorul Hey nici-o modalitate de a cerceta în mod oficial vasul francez. Oricât îi părea de rău, lucrul acesta nu se putea.

Într-o după-amiază, în ceasul când el adormise, pe sofa, în camera sa de la hotelul Tokatlian, telefonul zbârnâi. La aparat era domnul Genkis, care părea foarte agitat. Apoi Hey porni în grabă la Constantinopol; unde află ştirea uimitoare, uluitoare, că-n momentul acela căpitanul vaporului se afla cu o tânără fată într-o mică şi tăcută cafenea, unde aveau de vreo oră o conversaţie agitată. Această cafenea era de obicei no populată la ora aceea dar – curios! – abia intrară căpitanul şi Giamileh (căci dânsa era tânăra fată), şi cafeneaua se umplu de clienţi.

Hey se afla cu Genkis în vila de pe ţărmul Asiei ML; şi aştepta raportul agenţilor. Cu toţii îi comunicară, -; după. Ce căpitanul şi Giamileh părăsiră cafeneaua, el, ca să se ducă pe bordul vaporului, iar ea ca să se reîntoarcă la hotelul Tokatlian. – că discuţia dintre ei se-nvârtise numai în jurul unei debarcări de arme, ce era să se efectueze în cursul nopţii Agenţii adăugau că, întrucât convorbirea lor fusese în şoaptă, nu putuseră auzi decât

frânturi de fraze; dar ceea ce auziseră era destul ca să înţeleagă despre ce era vorba. De asemenea, pretindeau că Giamileh, care purta din nou o toaletă argintie, avea să joace un rol activ în această debarcare Mai reieşise dar, din frazele prinse de agenţi, că ea avea să transmită semnale luminoase vaporului.

Maiorul îşi zise că tocmai era una din acele zile rare, în care ploaia şi furtuna ce se dezlănţuiseră cu furie peste tot ţinutul făcea ca debarcarea transportului de arme să se execute într-adevăr în noaptea aceea.

El era nespus de mirat de neprevederea cu care francezii procedaseră în această împrejurare. În definitiv, era vesel de toată afacerea, căci avea ocazia să dea un strajnic bobârnac inamicului său, colonelul Blanc. Căci acum era sigur că transportul va cădea în mâna lui.

Formaţii întregi de agenţi împresurară în seara aceea hotelul Tokatlian. Aceştia aveau însărcinarea să comunice îndată, prin telefon, la Constantinopol, orice mişcare a fetei Giamileh. Iar şefii acestor agenţi, vreo doi-trei englezi din Serviciul Secret, foarte activi şi de vreme îndelungată sub ordinele lui Hey, erau răspândiţi pe terasă, în vreme ce automobilele şi motocicletele aşteptau afară, risipite, ca să nu bată la ochi, gata în orice moment să pornească în urmărirea fetei de douăzeci şi şase de ani.

Ea rămase în odaie până la nouă seara. Apoi veni în hol.

Avea pe cap o glugă de ploaie, căci afară ploua cu găleata; dar era tot în toaleta argintie şi iaşmacul îi acoperea faţa.

Un servitor o conduse respectos, cu umbrela, până în faţa hotelului, la intrarea căruia aştepta o maşină puternicăEa urcă în automobil. Era o maşină mare. Cenuşie, cu un şofer european, care porni în noapte spre Constantinopol. Agenţii, după el! Ei clătinară din cap şi nu-şi reveneau din uimirea lor, văzând că automobilul se opri în faţa locuinţei secrete a lui Blanc, din Pera. Această locuinţă era situată într-o stradă, cu totul întunecoasă, şi nicăieri nu se zărea vreo lumină.

Fata sări sprintenă şi dispăru în casă. Nu trecură nici cinci minute şi se întoarse, pornind iarăşi cu automobilul. Dar porni, ca şi cum şoferul ar fi înebunit deodată! El lua curbele străzilor cu o viteză atât de mare, încât maşina se lăsa mereu pe o parte, ca şi cum ar fi fost gata să derapeze. Goni astfel ca un diavol

spre ţărmul asiatic. Apoi porni pe şoseaua dreaptă, în noaptea biciuită de ploaie. Automobilul avea farurile aprinse, dar cele patru maşni care îl urmăreau, nu lăsau să se vadă nici o lumină şi fu un norocos că maşina, în care se afla fata, îşi încetini deodată mersul. Căci, să rulezi pe aeeastă şosea, fără lumini, era desigur o ispravă în care uşor ţi-ai fi putut frânge gâtul. În primul automobil se afla Hey.

El însuşi manevra volanul grelei maşini. Şi el doar bănuia şoseaua, pe care n-o vedea. Se conducea după luminile maşinii din faţă, despre care era încredinţat că nu se va opri până la Bosfor.

Atât automobilul lui, cât şi cele ce-l urmau, erau înţesate de ofiţeri. Şi de soldaţi englezi înarmaţi până în dinţi. Automobilul din urmă ducea materialul necesar pentru montarea unui reflector. Când se stabili în mod neîndoios că Giamileh Hanâm se ducea spre coasta Asiei Mici, două torpiloare, ce se aflau iu Bosfor, ridicară ancorele. Unul din de se furişase, cu luminile stinse, pe lângă vaporul suspect, aşa de aproape, cât să poată vedea şi deosebi luminile lui de semnalizare. Celălalt torpilor veghea pe lângă coastă, gata să; acţioneze după indicaţiile ce erau să i se transmită de Sey, prin semnalele reflectorului. Dacă se stabilea că vaporul francez descărca într-adevăr arme pe coasta Asiei Mici, atunci nici-o putere din lume n-ar fi putut să-mpiedice torpilorul de a se ocupa de vapor în felul lui.

Ofiţerul caro se afla pe puntea torpilorului din apropierea vaporului tresări deodată, auzind în noapte un huruit ce provenea de la vapor.

— O luntre îi ridică ancora. – zise cârmaciul, şi torpilorul aşteptă cu încordare.

Vaporul îşi schimbă brusc poziţia. Nu mai încăpea nici o îndoială că înainta. Torpilorul se strecură după el. Ofiţerul de gardă, care cerceta de mai mult timp cu ochii ageri ţărmul Asiatic, îşi strigă repede comandantul, căci, cu toată ploaia, se puteau observa lămurit nişte semnale de pe celălalt ţărm. Un reflector puternic lumina desigur acolo. La chemarea ofiţerului, căpitanul se uită spre coasta opusă, zărind şi el semnalele luminoase. Puse mâna mirat pe umărul cârmaciului, căci vasul suspect aruncă şi el, deodată, prin noapte, o fâşie de lumină,

spre ţărmul dimpotrivă. Era deci în legătură directă cu aceste sem-

— Conspiratorii Iadului nale luminoase. Şi iată că se-ntâmplă şi ceea ce căpitanul aşteptase. Vaporul stinse toate luminile şi se afundă în noapte.

Maiorul Hey continua să-şi conducă maşina, bl'estemând, într-o cursă ce-i primejduia viaţa. Trei alte maşini îl urmau, ai căror conducători s-ar fi lipsit bucuros de o asemenea întreprindere. Şi cu toţii, pe urma unei fete. Deodată păru că afacerea se aprooie de sfârşit! Automobilul urmărit îşi încetini mersul şi se opri. Un kilometru în urma lui, stopară şi celelalte patru maşini. Englezii coborâră. Niciunul din ei nu-şi aprinse vreo ţigară, cu toate că era exclus să poată fi văzuţi, într-o astfel de noapte, din maşina Hanâmei Giamileh. Câţiva oameni rămaseră în urmă la maşini, ca s-ajute la punerea în funcţiune a reflectorului, când Hey va da ordin. Ceilalţi, cu maiorul în frunte, înaintară cu prudenţă pe şosea. Îşi aveau armele pregătite pentru atac, şi voiau să se apropie cât mai mult de prima maşină ca să poată vedea ce făcea fata pe şosea, în această noapte neagră. Şoferii maşinilor rămase în urmă primiseră ordinul să-nainteze imediat, şi să refacă grupa de înainte, în cazul când prima maşină ar fi înaintat din nou. Când englezii ajunseră la jumătatea drumului, se opriră deodată, căci pe maşina din faţă sclipi un reflector; o lumină albă şi puternică rătăci puţin încoace şi încolo, şi apoi îşi fixă direcţia, lansând cu intensitate semnale Morse în noapte. Englezii se ghemuiră jos. Hey îşi zise că acesta era fără-ndoială semnalul pentru acostarea vasului, ce trebuia să debarce armele. Dar tot el îşi spuse că nu se putea să nu se găsească prin apropiere şi ceva forţe de ajutor, automobile şi oameni, care să poată ajuta aducerea la mal a armelor şi transportarea materialului de război în interiorul ţării. Deci, nu putea face altceva decât s-aştepte. Nu trebuia să dea atacul cu propriile-i arme, decât când va fi început transportul armelor, şi numai atunci îi era îngăduit să cheme torpilorul în ajutor. Văzu ş, i el reflectorul de pe vapor, ascuns în dosul pietrei după care se tupilase, ca şi camarazii lui, în aşteptarea unei aventuri deosebite.

Dar deodată, repede şi pe neaşteptate, agregatul reflectorului din faţa lor se învârti pe propria-i axă şi aruncă o dâră de lumină orbitoare înapoi, pe şosea. Cele patru maşini ale

englezilor se iviră de-odată, strălucitoare şi scăldate de lumină, pe şosea. Ofiţerii şi trupa, lungiţi pe jos, între maşini şi reflector, îşi ascunseră instinctiv capul şi-şi strânseră armele în mâini. În aceeaşi clipă un trosnet răsună în noapte; o salvă de puşti fu trasă împotriva automobilelor; şoferii şi soldaţii rămaşi în urmă îşi scoaseră pistoalele şi traseră la nimereală prin întuneric. -

Dar iată că o bandă de oameni se năpusti asupra lor. Unul din ei primi o lovitură de cuţit în umăr, dar în acelaşi timp Hey smulse carabina primului soldat lungit lângă el, şi sări în sus.

Un moment reflectorul îl prinse şi pe el, arătându-l cu carabina la ochi. Apoi un foc porni şi reflectorul se stinse; glonţul îl făcuse ţăndări, şi noaptea acoperi totul. Maiorul dădu un ordin în noapte; jumătate din oamenii lui se repeziră înapoi, la automobile, 'ân ajutorul celor care fuseseră atacaţi, şi ca să pună în funcţiune reflectorul, care trebuia să cheme torpilorul. Iar el, cu cealaltă jumătate din oamenii lui, înaintară în fugă spre automobilul din care funcţionase reflectorul.

Ajungând aci, aprinse o lanternă de buzunar, şi la lumina ei îl văzu pe şofer, stând liniştit, rezemat de maşină. Acesta-l privi revoltat şi-i zise în cea mai bună englezească:

— Dar ce s-a întâmplat aici?.. Dece mi-ai distrus reflectorul?

La lumina celorlalte lămpi de buzunar, englezii stabiliră că aci nu era altceva decât un automobil mare, în lănutruj.

Căruia era montat un reflector, şi-n care se afla şi o tanări doamnă. Aceasta rămăsese liniştită în cupeu. Ea nu se mişca, iar când i se lumină faţa, se constată că un văl îi acoperea trăsăturile. Câţiva oameni rămaseră la automobil, iar maiorul, cu ceilalţi, o luară la goană, înapoi. Când ajunse la automobilul lui, i se raportă că o grupare de cel puţin o sută de oameni năvălise asupra automobilelor, înjunghiase un şofer şi apoi, în tumultul general, tăiase toate cauciucurile şi roţile de rezervă.

Se mai stabili că încă doi oameni fuseseră atinşi de gloanţe, dar că erau numai răniţi uşor, că reflectorul fusese separt, şi că acum vor fi siliţi să stea cu toţii pe şosea, fiind exclus să poată porni, până peste un ceas, ba chiar problematic, dacă roţile nu erau chiar aşa de vătămate, încât să fie nevoie de a se aduce altele noi, spre a se putea urni din loc. De asemenea nu era nici lumină, căci farurile şi luminile fuseseră sparte!

Maiorul Hey nu mai înţelegea nimic din toată această istorie. În zadar se siliră ei să atragă torpilorul, semnalizând cu lanternele de mână. Nu reuşeau, deoarece ploua, prea tare. În mugetul vântului, torpilorul n-auzise nici măcar împuşcăturile, şi toată situaţia devenise penibilă, scârboasă şi încurcată. Hey se reîntoarse la automobilul urmărit. Se gândea să trimită imediat înapoi un ofiţer cu această maşină, ca s-aducă ajutor, da*' şi aci îl aştepta o dezamăgire groaznică! Şoferul continua, să stea rezemat melancolic de automobilul său, iar când i se porunci să pornească, răspunse că era imposibil, deoarece automobilul fusese atacat de o bandă de oameni cu totul neciopliţi, care îi spărsese farurile şi-i' tăiase cauciucurile. Maiorul trase o-njurătură grozavă. Nu credea nici-un cuvânt din spusele şoferului, ' dar fu silit să se convingă că farurile şi cauciucurile era Inutilizabile. Începu din nou să înjure groaznic, îl zgâlţâi pe şofer de umeri şi zbieră:

— În definitiv, ce cauţi aici? Ce ţi s-a năzărit, ca să manevrezi un reflector încoace şi încolo?

— Oh! – zise şoferul ofensat, va trebui să răspundeţi pentru această purtare, domnule ofiţer. Eu sunt francez şi şofer în serviciul unei doamne, care e sora unui diplomat. Care e legătura dintre d-voastră şi banda de tâlhari, ce-a devastat pe aici? Am văzut foarte lămurit, că d-ta ne-ai împuşcat reflectorul. Cum ţi-ai permis să ne distrugi reflectorul?

— Dar ce intenţionai cu mizeria, d-tale de reflector? – strigă maiorul.

— Nu înţeleg de ce vă iritaţi, domnul meu. – răspunse şoferul, şi trase din ţigară.

— Stăpâna mea are gusturi romantice, şi se înţelese cu căpitanul unui vapor, cu care se împrietenise, ca, la plecarea lui, să-i facă semne de rămas bun, luminând cu reflectorul în noapte. Şi reflectorul acesta, domnule. – şi aci şoferul deveni furios. – mi l-ai sfărâmat. De ce, în definitiv?

Maiorul Iley îi întoarse spatele. El era aproape de nebunie, şi-n momentul acela avea intenţia hotărâtă să demisioneze, îndată ce va avea cerneală, toc şi hârtie. Şoferul domnişoarei Giamileh se aşeză la volanul maşinii, îşi rezemă capul de volan şi făcu un gest ca şi cum ar fi vrut să doarmă. Stăpâna lui şedea tolănită pe banchetă, nu zicea nici o vorbă şi părea de acord să-şi petreacă noaptea în chipul acesta. Hey se întoarse din nou

înapoi. Aci se puseră pe lucru, pentru repararea cauciucurilor, dar după o muncă de două ceasuri la lumina lanternelor de buzunar, se dovedi că lucrul acesta era cu neputinţă. Când Hey tocmai se aşeză, rezemat, pe treapta unei maşini, resimţi deodată o bucurie neaşteptată; din depărtare, din direcţia şoselei pe care veniseră, văzu ivindu-se luminile unui far. Hey fu aproape entuziasmat, când se stabili că aceste lumini aparţineau unui automobil, în care se aflau ofiţeri englezi, care porniseră după Hey, „ca să vadă ce se petrecuse pe acolo'„.

Automobilul, ai cărui pasageri fură grozav de surprinşi de cele ce văzură, avea patru roţi de rezervă, şi fu un adevărat noroc că de se potriviră la maşina urmărită. Cum maiorul Hey avea pur şi simplu o furie dementială împotriva celor care se aflau în această maşină, dispuse montarea roţilor. El însuşi se aşeză lângă şoferid care bombănea îngrozitor şi astfel cele două maşini porniră să trimită cât mai curând ajutoare. Ele luară şi pe cei răniţi. După o cursă de câteva ore, Hey puse pe şofer să oprească la poarta micii lui vile de pe Bosfor. Din cealaltă) maşină mai luă doi camarazi şi sili, atât pe şofer cât şi pe fata Giamileh, în vârstă de douăzeci şi şase de ani, să; urce în odaia lui de lucru. Fata se afla acum pe neaşteptate în lumina vie a lămpii, şi maiorul făcu nişte ochi mari, pe când faţa-i păli, cuprins de o furie nebună; el izbi cu pumnii în biroul său de lucra şi urlă la fată:

— Cum te cheamă, porc de câine?

— Ahmed! – răspunse copilul de arab, care i se afla în faţă, îmbrăcat în toaletă argintie, şi râjnea cu impertinenţă, căci pe lângă un onorariu strajnic ce i se plătise pentru rolul acesta, i se mai promisese că nimeni pe lume nu-i va putea face ceva.

El avea această credinţă şi acum, când înainte-i era maiorul care turba, căci băiatul ştia că există o ierarhie militară. Ce putea oare să-i facă un maior, când el avea un protector cu rangul de colonel?

Cu toată furia, Hey îşi dădu seama că cel mai bun lucru era să nu dea alarma, nici asupra acestei istorii, şi nici asupra atacului şi rănirii oamenilor lui. Îi alungă pe şofer şi pe băiatul arab, şi rămase cu speranţa că festa ce i se jucase nu va avea urmări. Dar se înşelase! în ziua următoare, agenţii lui îi comunicară că un transport uriaş de armament fusese debarcat peste noapte pe coasta Asiei Mici, şi transportat imediat mai

departe, în interiorul ţării. Culmea fu când, scurt timp după aceea, maiorul Hey mai avu să-nghită şi reproşurile comandantului unuia din torpiloare, în holul hotelului Tokatlian. Vaporul presupus suspect lansase, ce-i drept, câteva fascicule de lumină prin acea regiune, dar apoi plecase liniştit spre Marea Neagră.

Se ştie prea bine că armata turcească a câştigat războiul!!

Maiorul Hey îl pierduse şi colonelul Blanc îl câştigase. Asta o ştiau prea bine şi ihaiorul şi colonelul, când, în primăvara amilului 1923, se întâlniră în clipa când se urcau amândoi în Orient-Express. Fiecare era cât se poate de prevenitor faţă de celă-s lalt, când se întâlneau, şi colonelul se interesă încotro avea. De gând să călătorească maiorul.

După o scurtă şedere la Londra: maiorul intenţiona să plece în India.

După o scurtă şedere la Paris, colonelul intenţiona să plece în Maroc.

— Noroc bun! – îi ură maiorul, în mod foarte sincer.

— Noroc bun! – îi ură, ca răspuns, colonelul, când se urcă în vagonul său, tot aşa de sincer ca şi onorabilul său duşman.

IV.

ATENTATUL LUI SEWKI-BEY Agentul care mi-a istorisit povestea următoare, ale cărei

1 imănunte le cunoştea precis, întrucât jucase, şi el un rol, la început, îmi scrisese în primele rânduri ale naraţiunii lui: „Trebuie să ştii însă că moravurile orientale se deosebesc cu totul de cele europene”.

Desigur că agentul ştia ce spunea, căci împrejurarea, de a fi scăpat din această afacere cu viaţă, costase 30.000 de mărci puterea care-l însărcinase să activeze pe scena acestor evenimente, în Turcia. Agentul fusese arestat. Poliţia îl pusese la siguranţă. Dar când funcţionarii care îl arestaseră primiră ordinul să-l transporte la Angora, reşedinţa guvernului, spre a fi condamnat, aceştia răspunseră că prizonierul nu mai putea fi deplasat, deoarece murise şi fusese/îngropat. Aceasta însemna că cele 30.000 de mărci fuseseră cleia plătite. Agentul pe care l-am cunoscut, „după, moartea lui'„, e un om fără frică. Totuşi nu prea îi face plăcere să-i aminteşti evenimentele de atunci.

Vezi că e nevoie să ai oricând pe cineva la-ndemână, care să aducă în grabă 30.000 de mărci pentru funcţionarii poliţiei

turceşti. Dacă lucrurile nu merg destul de repede, dacă băncile sunt închise, sau dacă survine vreo altă piedică, atunci poţi ajunge cu uşurinţă un cadavru.

În Turcia domneşte Kemal-Paşa, care are ambiţia să-şi formeze ţara după chipul şi asemănarea statelor europene. Europenilor, îi se pot părea comice dispoziţiile pe care le ia în scopul acesta, dar în Orient, aceste măsuri au o însemnătate extraordinară. Desfiinţarea fesului, înstrăinarea vălului de, pe faţa turcoaicelor, sunt fapte ce zdruncină concepţiile tradiţionale aleunei naţiuni. Kemal-Paşa şi-a propus să smulgă din trecut Turcia rămasă în urmă cu progresul, şi adăpând-o la cultura europeană, s-o dezvolte ca un adevărat stat puternic şi temut.

Dar nu e de ajuns să fi capul statului, dacă vrei să realizezi într-o ţară reforme drastice; mai e necesar să ai, în spatele tău.

Şi un partid, care să ţină la tine, care să aibă adepţi numeroşi şi care să socotească bun tot ce face şeful. Un partid e ceva indispensabil pentru un om care a cucerit o autoritate oarecare, şi care vrea să şi-o păstreze. Un asemenea partid mai are însă şi un alt avantaj. Cine se depărtează le el, pentru că nu-i mai convin ideile conducerii partidului, poate fi uşor recunoscut ca duşman al guvernului; poate fi urmărit şi exclus, dacă e cazul „Trebuie să şti însă că moravurile orientale se deosebesc cu totul de cele europeneşti. Kemal-Paşa se sprijină pe „partidul naţional'1. Partidul însă nu e de ajuns, când e vorba de a introduce reforme şi de a încasa dări într-o ţară cum e Kurdistanul.

Acolo se întâmpină mereu alte greutăţi, şi dacă vrei să pui beţe în roate dictatorului de la Angora, n-ai decât să dai bani, puşti şi muniţii kurzilor războinici. Mânia lor împotriva „necredinciosului” Paşă e şi aşa destul de mare. Or, în vremea aceea, lupta pentru cucerirea regiunilor petroliefere de la Mossul devenea, pe zi ce trece, mai crâncenă. Chiar Liga Naţiunilor se amesteca în această afacere particulară turco-engleză. Şi Anglia avea desigur tot interesul să dovedească lumii „civilizate” că un punct economic atât de valoros ca ţinutul Mossul, nu trebuie să rămână sub influenţa unui stat în care survin mereu tulburări şi izbucnesc revolte.

Primul secretar al ambasadei engleze din Constantinopol era un om liniştit şi tăcut. Într-o noapte, el şedea în biroul lui şi telegramele curgeau pe masa de lucru. În Diarbekir, un district

depărtat, izbucnise o revoltă a Kurzilor. Răsculaţii întreprinseră un marş spre interiorul ţării. La început, mişcarea revoluţionară făcu progrese. Kurzii era înarmaţi în chip modern, dar Kemal-Paşa ştia să se mişte cu iscusinţă pe câmpul de şah al acestei lupte. Prin tratative diplomatice obţinu îngăduinţa, ca trupele lui să poată trece pe cea mai scurtă calc, adică prin Siria ocupată de francezi, ca să înainteze în Kurdistan. El înconjură trupele răsculate. Mai înainte de a deveni conducătorul unei naţiuni, Kemal-Paşa fusese ofiţer al Marelui Stat Major.

Dar iată că-n ţară se evidenţia o atmosferă duşmănoasă împotriva regimului; pentru turcii habotnici, kurzii răsculaţi reprezentau pe apărătorii religiei persecutate de guvern; ci deveniră eroi populari şi o aureolă de glorie îi încununa. Aureola însă plăteşte când, la o-naintare a lui Kemal-Paşa, el capturează câteva sute de Corane şi cărţi de rugăciuni ale răsculaţilor. Din lipsă de prudenţă, pe pagina întâi a fiecărei cărţi de rugăciune este tipărit: made în England.

Faptul acesta, răspândit cu îndemânare, e pus în legătură cu alte lucruri mici, se fac să se schimbe opinia. Kurzii sunt nişte mercenari. Plătiţi de Anglia, aşa spune poporul. Şi tocmai cum pierd opinia publică, ei pierd şi războiul. Kemal-Paşa îi învinge în chip/dezastruos, prizonierii pier prin execuţie în masă, şi curtea marţială pronunţă sentinţe de o cruzime fioroasă aşa că, în curând, nimeni, nu va mai îndrăzni să provoace o răscoală făţişă, armată. Tocmai în vremea aceea, drmuire-; izbutise să descopere un oficiu de spionaj, care lucra împotriva Turciei, pentru nişte puteri străine. Acesta era condus de un grec, care vânduse unei alte puteri organizaţia jandarmeriei turceşti. Numeroşi indivizi, printre care şi un agent european, fură arestaţi. Cum am aflat, agentul european „murise şi fusese îngropat'„, tocmai când era să fie trimis la Angora. Turcii şi grecul însă fură condamnaţi la moarte!

Kemal înecase răscoala într-o mare de sânge.

După prăbuşirea acestei acţiuni, contra lui Kemal-Paşa.

Primul secretar al ambasadei engleze din Turcia se împuşcă.

Kemal-Paşa restabilise liniştea în ţară. Dar sub liniştea aparentă încă mocnea în popor o scânteâe, ce nu se putuse stinge cu sângele celor executaţi. Un turc bine-văzut, foarte energic, activ, Sukri-Bey, fost ministru al învăţământuluî, jurase

moartea lui Kemal-Paşa. El avea convingerea cinstită că Paşa ducea ţara la râpă, o convingere pe care istoria a dovedit-o greşită, dar care nu era mai puţin cinstită. Se mai adăuga întâmplarea că, cu prilejul reprimării răscoalei de către cârmuire, nişte rude ale lui Sukri-Bey fuseseră împuşcate sau spânzurate. Sukri-Bey luase hotărârea neclintită să-nlăture pe Kemal-Paşa, iar modul cum Paşa totuşi scăpă cu viaţă, e într-adevăr ciudat. Nu numai că Sukri-Bey pregătise atentatul în toate amănuntele lui, aşa că trebuia să izbutească, dar mai luase măsuri ca, după moartea lui Kemal-Paşa, să se găsească îndată şi oamenii care să formeze un guvern normal. El intră din capul locului în legătură cu doi oameni. Erau nişte deputaţi din însăşi part'iduljui KemaJ, partidul naţional. Cei doi erau nemulţumiţi din cauză că nu putuseră să capete situaţiile pe care le jinduâserăKemal-Paşa nti-i aprecia şi ei vedeau apusul apropiat al carierei lor politice, o carieră ce le era dragă amândurora, pentru că le putea aduce bani, onoruri şi putere.

Sukri-Bey se întâlni într-o seară cu ceî doi deputaţi, Giambollad şi Sewki-Bey, într-o cafenea mică din Constantinopol.

Şezură câteşi trei în jurul aceleiaşi mese de marmoră, la care fusese arestat grecul, conducătorul biroului de spionaj de care am vorbit mai sus. Sukri-Bey era prevăzător, şi nu se grăbea să spună celor doi cât de serioase erau planurile sale. Cafeneaua era goală, şi pe când Sukri-Bey mesteca cu o linguriţă mică zaţul din cafeaua turcească, începu să vorbească, cu precauţie.

Ştia că doi deputaţi erau adversari al lui Kemal-Paşa. El începu deci prin a-şi exprima ideia c-ar fi prea bine, dac-ar interveni o schimbare în conducerea ţării. Ceî doi deputaţi îl ascultau în tăcere. Ei nu prea erau guralivi. Gâiamboâlad era uscăţiv, mai în vârstă, şi un bărbat ale cărui vederi erau aseentice. Respecta cu rigoare prescripţiile religiei sale, dar era ros de ambiţia pătimaşă de a juca un rol-în politica ţării sale.

Sewk'i-Bey se deosebea chiar ca exterior: pântecos, nicidecum ascent în obiceiurile vieţii, afemeiat, îngrijit şi comod. Ceea ce avea însă comun cu Giambollad, era ambiţia pătimaşă de a juca un rol, de a fi admirat, de a câştiga bani şi putere. În seara ace'ia, Giambollad trebui să plece după un ceas, deoarece trebuia să se ducă la o şedinţă a parlamentului, şi lipsa lui ar fi

făcut o impresie rea. Sukri-Bey şi Sewk'i-Bey nu-şi mai putură continua discuţia nestingheriţi, deoarece la mesele vecine se aşezară mai mulţi consumatori, şi atunci Sewk'i-Bey propuse însoţitorului său să meargă cu dânsul în locuinţa pe care o avea în Constantinopol. În vechiul cartier unde locuia, se deschise poarta unei case vechi, şi servitorul lui Sewki-Bey, un cerchez lat în spate şi-nalt cât un pom, îi conduse într-o cameră încăpătoare, de la etajul întâi, aL-eărei balcon domina strada. Aci era răcoare şi linişte. Iată un colţ unde erau feriţi' de indiscreţi, şi unde pernele moi te invitau plăcut spre a discuta lucruri imPortante. Sukri-Bey 'insinua şi Sewki-Bey, continuând, dezvolta ce spunea Sukri-Bey. După o oră ajuseră atât de departe, că între cei doi se stabili un cuvânt şi o concepţie: cuvântul „atentat” şi concepţia „crimă” umplură odaia. Cei doi şedeau unul în faţa celuilalt cu capetele încălzite, şoptindu-şi în urechi:

— Cine să tragă? Când să se întâmple?

Erau atât de înaintaţi în planurile lor, încâf urmau să pună şi pe Giambollad la curent cu convorbirea lor. Servitorul, cerchezul, trebuia să se ducă să-l întâlnească la ieşirea de la şedinţă, şi să-l conducă, fără să bată la ochi, la locuinţa lui Sewki-Bey. În odaie era însă întuneric, când Sukri-Bey aduse vorba despre persoana cerchezului. Când pomeni de el, Sewki-Bey tresări deodată. El se lăsă pe spate în scaunul lui şi îngălbeni, căci acum înţelese lămurit că se găsise o persoană însemnată pentru uneltirile lor. Fără să vrea Sukri-Bey găsise soluţia.

Sukri-Bey îşi fixă partenerul. Nu ştia de ce omul care şedea pe scaun, în faţa lui, se înspăimântase deodată. Sewki-Bey se ridică în picioare, se duse la uşă şi-şi strigă servitorul. El şedea din nou pa scaun, când cerchezul intră. Omul ţinea în mână o lampă, a cărei lumină îi scotea faţa în relief. El închise uşa după el şi aşteptă.

Sewki-Bey îi făcu un semn şi Sukri-Bey îi privi pe cerchez în faţă. Văzu nişte ochi de câine credincios, într-un chip cana obtuz şi plin de naivitate.

Servitorul rămase un minut cu lampa ridicată, fără să zică vreun cuvânt şi aşteptând răbdător ordinul stăpânului.

— Aii! – zise Sewki-Bey, după un moment de tăcere.

— Pune lampa pe masa de lângă uşă.

Servitorul îl ascultă. Sewki-Bey se ridică de pe scaun, închise uşa ce da spre balcon şi străbătu odaia. Sewki-Bey scoase din buzunar un carnet de notiţe, desfăcu o foaie şi desenă în mijlocul bucăţii de hârtie un cerc mic, cu un creion roşu, tocmai cât o monedă obişnuită. Sukri-Bey îl privi, fără să priceapă ceva.

Sewki-Bey anină hârtia pe perete. Se duse apoi la masa de lucru şi scoase din sertar un pistol cu ţeavă lungă, încrustat cu. Argint. Trase cocoşul şi constată că se găseau cinci gloanţe. Se duse la cerchez, care sta nemişcat la uşă, lipsit de expresie şi cu faţa indiferentă. Îl trase în coridorul întunecos; aici îl aşează cu spatele la zid, astfel că acum, între cerchez şi mica bucată de hârtie albă, ce atârna pe perete, să fi fost vreo 40 de paşi. Din locul unde se afla cerchezul, abia de se putea vedea cercul roşu de p? bucata de hârtie. Sewki-Bey înmână apoi pistolul cerchezului şi-i spuse câteva cuvinte. Apoi se-ntoarse în odaie şi trase, pe Sukri-Bey lângă perete. În clipa când cei doi se fereau, pocni primul foc, după care urmară.

E: u iuţeala fulgerului, alte patru împuşcături, trase de cerchez.

Foaia pe care acum Sukri-Bey o luă din perete, primise toate cele cinci lovituri Un. Glonţ lovise exact în centrul cercului, iar celelalte patru lovituri erau la periferia cercului, aşa că formau o cruce de o precizie matematică.

Sukri-Bey deschise uşa balconului, ca să iasă fumul, şi când se întoarse îl găsi pe Sewki-Paşa cu privirea aţintită înaintea lui, iar servitorul stând din nou la uşă, cu lampa în mână.

Sewki-Bey îi făcu un semn, şi cerchezul părăsi odaia. El lăsă lampa aprinsă.

Sukri-Bey se plimbă încoace şi-ncolo; apoi se sili să dea vocii lui un sunet indiferent:

— N-am mai văzut încă un om, care să fie în stare să tragă într-o încăpere aşa de-ntunecoasă, cu atâta precizie!

— E omul care ne trebuie pentru…

— Sewki-Bey îşi strânse deodată pumnii, pomi agitat prin cameră şi apoi se opri în faţa lu Sukri-Bey, şoptându-i la ureche: -… pentru a-3 împuşca pe Kemal-Paşa!

În clipa aceea uşa se deschise şi Giambollad intră. Fără să-l mai fi înştiinţat cineva, venise să-şi viziteze prietenul, Într-o zi

se află că Paşa avea de gâftd să plece din Angora, să viziteze Con stan tinopolul. Când ziua acestei vizite fu hotărâtă, Sewki-Bey se închise în odaia servitorului său, Aii.

Căruia-i zise:

— Aii, eu îţi sunt stăpânul, o ştii! Vei face ce-ţi voi porunci?

— Da, stăpâne! – răspunse servitorul, şi pe faţa lui nu se putu vedea decât o uşoară expresie de uimire.

— Tu eşti un bun ţintaş, Aii, şi dacă stăpânul tău ţi-ar arăta un om, care vrea să-ţi ucidă stăpânul, îl vei împuşcă'?

— Da, stăpâne! – răspunse servitorul.

Sewki-Bey aduse coperta unei reviste ilustrate, pe care se răsfăţa o fotografie mare a lui Kemal.

— Îl cunoşti pe omul ăsta? – îl întrebă pe cerch z.

Cerchezul privi cu încordare portretul. Sewki-Bey îl văzu cum încerca să-şi răscolească memoria, că să-şi amintească Apoi servitorul căltină capu zicând:

— Nu, stăpâne, nu l-am văzut niciodată!

— Pe omul ăsta trebuie să-l împuşti! – zise Sewki-Bey

— O să ţi-l arăt eu!

— Bine, stăpâne! – răspunse servitorul.

Dar Kemal-Paşa nu mai plecă la Constantinopol. Prefectul poliţiei acestui oraş, fostul ofiţer de stat major Ekreh-Bey, îl sfătui să nu vină. Avea o presimţire că, la Constantinopol l-ar ameninţa o primejdie. Deci îl rugă pe Kemal-Paşa să nu vină. Sukri-Bey şi cei doi deputaţi erau foarte dezamăgiţi, c-ăci Kemal-Paşa renunţase într-adevăr să mai vină la Constantinopol. Era cu neputinţă să-şi execute planul la Angora, reşedinţa cârmuirii. Aşadar trebuiau să aştepte... şi nervii nu trebuiau să cedeze.

Nervii nu trebuiau să slăbească! Dar Sewki-Bey săvârşi în această împrejurare o greşeală. Mai trecu încă un an până ce să se ivească ocazia propice pentru asasinarea lui Kemal. Şi până la împlinirea faptului, Sewki-Bey nu mai putea să umble, un an de zile, cu taina lui închisă în piept, şi să n-aibă pe nimeni cu care să mai poată discuta dacă planul va reuşi, dacă sunt şanse, sau dacă vor plăti fapta cu viaţa!

Sewki-Bey lărgi cercul conjuraţilor, cărora li se adăugă fostul ministru Mehmed-Bey, generalul Ruşdi-Paşa, coloneii Îrif-Bey şi Raâin-Bey, politicianul Hurşid, fostul valiu al Angorei,

Kadir, şi încă un deputat Kara Kemal; iar la sfârşitul anului cercul număra cinsprezece conjuraţi.

'in sfârşit, se apropia ziua în care trebuia să se comită atentatul.

Şi în acelaşi timp ziua în care. – după cum anunţase guvernul.

— Kemal Paşa va părăsi capitala Angora, spre a se duce la Smirna. Unde poporul se pregătea să-l întâmpine sărbătoreşte! Avea să străbată oraşul în trăsură. Se va arăta în pieţele publice, şi astfel va da prilejul să se poată trage asupra lui. Acum ziua era cunoscută, şi Sewki-Bey săvârşi a doua imprudenţă”!

Noaptea, când zăcea pe perne, şi când teama de ceeă ce se va întâmpla îi pătrundea sufletul, sări din pat, îşi strigă servitorul Aii, şi-i porunci să tragă într-o bucată de hârtie albă, în mijlocul căreia desenase un cerc roşu. Şi când se-ntâmplă ca glonţul servitorului său să nu nimerească în mijlocul cercului, ba chiar unul din de să lovească în semi-întunericul odăii, numai la marginea hârtiei, atunci Sewki-Bey se aruncă pe un scaun suspinând.

După o astfel de noapte grozavă, porni dis-de-dimineaţă, cutreieră cârciumile portului, se duse prin spelunci rău-famate, apoi plecă cu maşina prin împrejurimile oraşului. El căuta oameni, pe care voia să-i împingă la acţiuni, care săi dea mai multă siguranţă în reuşita pianului său. Căci acum, nu-i mai ajungea cerchezul, şi mai trebuiau angajaţi alţi oameni, care să tragă şi ei, în momentul hotărât, asupra lui Kemal-Paşa. Pe la prânz, oamenii erau tocmiţi, şi-n aceiaşi seară fură aduşi la Smirna. Amurgea, când porniră la drum capii complotului: Sukri-Bey, Sewki-Paşa, Giambollad şi cerchezul Aii, împreună eu cei înrolaţi în ultima oră, şi era în ajunul sosirii lui Kemal-Paşa. Printre cei patru oameni tocmiţi, era şi unul Ismail, care avea la activul lui cinci ani de închisoare, pentru ispăşirea unui furt de bijuterii; apoi un cismar, Gurci Jusuf, care deasemenea avea câteva condamnări, şi unul numit Ciopus Hilmi, fost ofiţer, care-şi pierduse epoleţii în urma unor afaceri cam necurate.

Pe aceşti patru.

— Sewki-Bey îi aduse în ultimul moment Sukri-Bey şi Giambollad îşi pierdură la început calmul, aflând că Sewki-Bey adusese patru indivizi cu dânsul. Dar momentul pentru executarea planului era atât de apropiat, încât gândin du-se

bine, ajunseră la concluzia că nu făcuse rău. La Smirna traseră ia un mic hotel turcesc. Sosiră la prânz, iar în dupăamiaza zilei următoare trebuiau să se tragă focurile ucigătoare, căci Kemal-Paşa sosea a doua tdimineaţa la Smirna Seara se mai plimbară pe străzile oraşului în grupuri separate, iar mai târziu, la hotel, stabiliră planul de luptă. Smirna are o stradă îngustă, Kemar-Alty, pe care Kemal-Paşa avea să o străbată în automobil; dar maşina trebuia să-ntoarcă un colţ al acestei străzi înguste. Aşa prevedea planul festivităţilor. Pe o parte a străzii se afla, în locul acesta un debit de ţigări, iar peste drum un magazin, în care se vindeau ştofe şi pânzeturi. În locul acesta cei patru angajaţi trebuiau să pândească doi laolaltă, în faţa acestui magazin, şi să tragă deodată în clipa în care Paşa va trece pe acolo. „Măcar un glonţ tot îl va lovi”, îşi zise Sewki-Bey. Amănuntele fură stabilite cu cei patru oameni, care apoi se duseră la odihnă.

Sukri-Bey şi Giambollad rămăseseră cu ei la hotel. Făcură asta ca nu cumva vreunuia din cei patru să-i vină ideea de a juca în ultimul moment, rolul trădătorului. De acord cu eî Sewki-Bey plecă cu cerchezul Aii de cu noapte şi-l postă la începutul străzii, departe de locul unde cei patru trebuiau să tragă. Odată ajunşi la locul ales pentru atentat, noaptea Sewki-Bey îl întrebă pe Aii:

— Mâine vei trage în omul al cărui portret ţi l-am arătat? Priveşte-i chipul! Iată-l! Mâine ai să tragi în acest om, când va trece pe aici în automobil! Te voi aduce în locul acesta, când va trece pe aici. Vei trage în acesta, Aii? Şi îl vei ucide. Aii?.. Ascultă-mă, Aii, eu ţi-am fost întotdeauna un stăpân blând, Aii. Să nu-ţi scape! Omoară-l! Omoară-l! O să-l omori. Aii?

— Da, stăpâne! Il voi omorî pe omul ăsta, când va trece pe aici, în automobil!

La hotel, într-o odaie goală, Sukri-Bey şi Giambollad stăteau rezemaţi de perete, şi vorbeau în şoaptă. Sukri-Bey avea o idee, pe care i-o împărtăşi acum şi lui Giambollad. El va sta lângă cerchez, când acesta va trage, şi va căuta să fie cât mai aproape de el. Şi va avea şi el un pistol de buzunar. Dacă împuşcătura îl va lovi pe omul atât de urât, atunci bine! Va fugi imediat de acolo, într-un loc unde vor fi reuniţi o parte din conjuraţi. Care aveau să sosească şi ei, a doua zi dimineaţa, la Smirna, şi vor pune îndată bazele noului regim. Dar ce vor face dacă cerchezul îşi va greşi ţinta, şi când poliţiştii aruncându-se

asupra lui se va declanşa o zarvă generală? într-un astfel de moment, nu se va mai putea ca Sukri-Bey să tragă vreun foc, un foc sigur împotriva lui Kemal. Dealtfel, nu pentru asta îşi lua revolverul cu el! în cazul când cerchezul şi-ar greşi ţinta, Sukri-Bey îl va împuşca pe cerchez! Astfel, în ochii lui Kemal, el va trece drept un prieten devotat, atâta vreme până ce se va ivi o altă ocazie. Giambollad îl ascultă în tăcere şi cu admiraţie, şi fu de acord!

Iată zorile. Conspiratorii rămaseră la hotel. După amiază, la ora patru, cortegiul lui Kemal Paşa trebuia să treacă pe străzi. La ora douăsprezece, toţi erau strânşi la hotel. Lipsea numai persoana principală, Sukri-Bey.

Sewki-Bey şedea într-un colţ al odăii, în care erau întruniţi cu toţii. Faţa îi era palidă. El rupse în mâini o batistă, căci abia îşi mai putea stăpâni nervii. Ce s-a putut întâmpla cu Sukri-Bey să nu vină la ora hotărână? După o jumătate de ceas, Sewki-Bey nu mai putu să-ndure aşteptarea. El ieşi în stradă şi-şi aminti deodată că prietenul său se dusese de dimineaţă, pentru o întrevedere scurtă cu un funcţionar, care era şi el la curent cu complotul. Alergă la locuinţa acestuia, care-l întâmpină uimit. Sewki-Bey întrebă ce era cu Sukri-Bey şi primi lămurirea ciudată şi zguluitoare că Sukri-Bey fusese într-adevăr la el, la ora opt dimineaţa, dar că la opt şi un sfert se urcase într-o maşină, ca s-ajungă cât mai repede la Constantinopol. Funcţionarul, care ştia că şi Sewki-Bey făcea parte din din complot, îi spuse toate acestea cu un ton atât de ciudat şi de respingător, că Sewki-Bey cuprins de teamă şi de o furie nebună, simţi că-i venea să leşine. El porni pe stradă, ca şi cum ar fi fost beat Deodată se clătină, dându-şi seama ce anume trebuia să se fi întâmplat. Sukri-Bey îşi pierduse curajul în clipa din urmă şi trădase totul i Apoi el fugise la Consatntinopol.

Ea să nu fie în acelaşi oraş în care tovarăşii de conspiraţie vor fi arestaţi, graţie trădării lui. El se salvase deci şi toţi ceilalţi erau pierduţi! Aproape plângând şi cu totul zăpăcit de groaza morţii, se întoarse la hotel, unde constată că niciunui din conjuraţi nu mai era aici. Plecară cu toţii, aşa i sg spuse, şi numai servitorul lui, cerchezul Aii, îl aştepta îi luă de mână şi-l trase în odaia lui. Lacrimile îi umplură ochii. Tremura din tot corpul. Se duse şi scoase arma ce trebuia să fie îndreptată

împotriva lui Kemal Paşa, o puse în mâna cerchezului şi se rugă de el, îi strigă, îi porunci:

— Împuşcă-mă, Aii! Sunt pierdut, Aii! împuşcă-mă! omoaţi stăpânul!

Dar cerchezul nu se mişcă. Un zâmbet prietenos şi devotat îi lumină faţa. El nu-nţelese, nu" nţelegea nimic, şi răspunse:

— Da. Stăpâne! îl voi ucide, în locul pe care mi l-ai arătat! Fii liniştit, stăpâne, îl voi omorî!

Atunci Sewki-Bey luă o hotărâre de moment. Sări în picioare, îl părăsi pe servitor şi se năpusti pe scară în jos.

El nici nu; observă că toţi tovarăşii de conjuraţie erau din nou laolaltă. Se depărtaseră numai o clipă, pentru o plimbare scurtă. El văzu numai că Sukri-Bey nu era printre ei!

— Sukri-Bey nici nu poate să fie aici, bineînţeles. – îşi zise el, deoarece ştia sigur că aceasta trădase totul, şi că poliţia era deja pe caie să-i prindă pe toţi, ca să-i dea pradă spânzurătorii! Şi omul fu cuprins de o spaimă nesocotită; o fricănebun ă îl goni pe străzile Smirnei. Alergă până la palatul valiului, până la casa guvernatorului, în care acum îşi avea reşedinţa Kemal-Paşa, şi unde acesta îşi primea adepţii. Năvăli înăuntru, şi împinse sentinelele la o parte, strigând că se plănuise un atentat, că era vorba de viaţă şi de moarte, că n-avea nici un rol în planul acesta, că voia să destăinuie totul, că n-avea nimic aface cu această chestiune, şi că Sukri-Bey minţise, dacă spusese că el, Sewki-Bey, ar fi avut cumva vreun amestec.

Funcţionarii poliţiei secrete puseră mâna pe omul care rostise cuvântul „atentat". Veniră mai mulţi ofiţeri, care îl duseră pe individ într-o odaie. Kemal Paşa însuşi auzise strigătul.

El se ivi şi Sewki-Bey, nebun de sjiaimă, îi povesti toată plănuirea. Îi menţionă toate numele şi preciza locul unde-l aşteptau conjuraţii. Şi mereu strigă şi se jură că nu era adevărat ceea ce spusese Sukri-Bey; era o minciună că el, SewkiBey, ar fi avut vreo legătură cu conspiraţia. Kemal Paşa, ofiţerii şi înalţii demnitari stăteau muţi şi priveau la omul care. Striga şi care, în sfârşit, căzu în genunchi, după ce descoperise o taină atât de extraordinară. Dar deodată omul amuţi.

Cu iuţeala fulgerului se dumirise; ghicise instinctiv, cu toată teama lui, cu isteria, cu toată zăpăceala; o lumină

neaşteptată se făcu în el şi deodată îşi recăpătă conştiinţa: „Tot ce am spus, e un lucru cu desăvârşire nou pentru aceşti oameni.

Nimeni nu ştie nimic despre plan. Sukri-Bey n-a trădat nimic!

Eu sunt trădătorul! Şi singur m-am dat pradă spânzurătorii”!

Omul căzu leşinat pe delajul pardoselii. El nu mai văzu că ofiţerii, poliţiştii şi funcţionarii părăsiră în grabă odaia.

Nu mai află că armata împânzi repede oraşul. Şi când îşi reveni din leşin, tovarăşii lui de corijurăţie erau de mult prinşi, de mult încătuşaţi! Tot complotul fusese nimicit!

Sukri-Bey nici nu plecase în ziua aceea cu automobilul la Constantinopol. Spusese asta doar într-o doară funcţionarului cu care avusese întrevederea, pentru motive ce n-au fost niciodată lămurite pe deplin. Vrusese, se vede, să-l împiedice să-ntrebe, cum avea de gând să-şi petreacă ziua aceea, vrând să-l deruteze pe funcţionar, în care se vede că n-avea destulă încredere. Apoi întârziase, stând de vorbă cu membrii conspiraţiei sosiţi de la Constantinopol, nebănuind că întârzierca lui ar putea să aibă urmări atât de tragice.

Membrii conspiraţiei, toţi cei cincisprezece, sfârşiră prin spânzurătoare. Pe servitorul Aii nu-l arestară, căci nimănui nu-i putuse trece prin gând că omul acesta, care nici nu era în toate minţile, putea să aibă vreo legătură cu această afacere.

ENIGMATICUL ABRAHAM!

În anul 1924, în. Timpul guvernării primului cabinet Macdonald, tratativele anglo-egiptene, prin care egiptenii năzuiau lo o completă suveranitate, fură rupte fără rezultat. În Egipt exista de pe atunci un mare şi influent partid naţionalist, care era un adversar declarat al englezilor. E neîndoios că parte din atentatele contra funcţionarilor britanici, ce se produseră imediat după ruperea tratativelor, se datorau acestui partid.. Dar toate actele de teroare, de până atunci, ale naţionaliştilor egipteni împotriva „erg'ezilor, fură întrecute de faptul că, într-o bună zi, fu asasinat însuşi comandantul suprem englez din Egipt, aşanurnitul sârdar, lordul Lee Steak.

În Anglia, agitaţia era la culme. Un vas de război după altulâşi îndrepta prora spre Egipt şi englezii puseră nişte condiţii de împăcare deosebit de aspre, pe care însă egipterii le respinseră la început, deoarece cârmuxrea ţării, în cap cu

primulministru Nahas-Paşa, era cu desăvârşire naţionalistă şi ar fi vrut, pur şi simplu, s-ajungă odată la un conflict făţiş. Cu englezii. Dar guvernul n-avea, în această chestiune, aceleaşi vederi Cu regele Egiptului. Pest? capul Parlamentului, regele Fuad primi condiţiile engleze. Parlamentul fu dizolvat şi guvernui Nahas Paşa se retrase. Regele, Fuad era singur suveran în Egipt, fără Parlament, şi numai cu un minister, sub şefia lui Mahmud Paşa, care se compunea doar din oameni credincioşi.

El însuşi era un amic convins al Angliei, şi socotea că puterea lui, după ce trimisese acasă Parlamentul, devenise intangibilă.

Mai avea şi convingerea nestrămutată că, în ani'i ce vor urma, lucrurile nu se vor schimba întru nimic.

Cum totuşi partidul naţionalist din Egipt a reuşit să-nvingă în ultimii ani pe dictator, adică pe regele Fuad, şi cum partidul acesta a reuit, cu Nahas Paşa în frunte, s-o sâleasefi chiar pe puternica Anglie să-şi retragă pionii înaintaţi din Egipt, vom povesti aci. Rezultatul n-a fost obţinut nici prin forţa armelor, nici prin atentate şi violenţe, ci în aât chip, foarte dibaci, şi prin mijloace neobişnuite.

Regele Fuad. Al Egiptului, fostul prinţ Fuad, urcase pe tronul regal în anul 1917. El nu uitase nici când că odată, în anul ISOi, un om se aflase lângă dânsul, cu revorverul în mână, gata să-l împuşte. Omul acesta era propriul său cumnat, fratele nevestei lui, prinţul Ahmed Seifeddin. Fuad scăpă de atentat şi avu destulă înrâurire ca să-l convingă pa khedâvul de atunci a-l închide pe prinţul Seifeddin pe viaţă. De pe atunci Fuad era bine văzut de Englezi, şi astfel se făcu că poarta unei case de nebuni se închise în urma prinţului. Seifeddin era cu atât mai disperat, cu cât vedea realizându-se ceea ce el voise să-mpiedice prin focul lui de revolver, şi anume: preluarea de către Fuad a întregului său avut, care era imens, cum şi a averei mamei sale. Fuad avea nevoie de sume colosale pentru atingerea ţelurilor sale politice; avea nevoie încă de pe atunci, şi cu atâta mai mult în urmă, când trebuia să-şi apare puterea regească împotriva rezistenţei guvernului, a Parlamentului şi a. Unei părţi însemn aţe a poporului său. Şi pentru aceasta îi trebuiau bani mulţi.

Iată deci cum sta jocul. De o parte dictatorul, regele Fuad, conştient de ţinta lui, brutal, care-şi sprijinea puterea pe' tunurile engleze şi pe prietenia engleză; bogat şi nestăvilit în

posesia averilor soacrei şi ale nevestei sale, cum şi a prinţului Seifeddin. De cealaltă parte, partidul naţionalist, în frunte cu Nahas-Paşa, cel ros de ambiţii politice. Iar pe planul al. Doilea, o altă figură, khedivul Abas-Helmi, care se afişase ca anti-englez în timp -1 războiului mondial şi care acum se afla în exil la Constantinopol, cu banii pe care şi-i salvase şi cu Banca Egipteană, pe care o crease. O insulă apropiată îi fu mai târziu locul de exil. Partida deci putea începe.

★ într-o zi descinse, în oraşul Constantinopol, un om zdrenţuit, Omul acesta era un englez, care să tot fi avut vreo 28 de ani. El debarcase de câteva ore d'intr-un petrolier, ce naviga de la Hamburg în Marea Neagră. Traversarea nu-l costase nimic, căci căpitanul vasului îl cunoscuse din vremea când îi mergea bine. Când începu să-i meargă rău şi când omul acesta îşi exprimă dorinţa vie de a se duce la Constantinopol, căpitanul îl luă cu dânsui, în calitate de casier-platnic. Când îi mergea bine, omul era reporter-şef în redacţia unui ziar englez. Dar îşi pierduse postul, pentru că într-o seară, venind acasă, n-o găsise pe Marâa. Soarta Mariei neavând legătură cu această poveste, vom menţiona numai în trecăt că reporterul, cu prenumele de Bill, mai apoi, într-un acces de gelozie, trăsese cu revolverul în tot ce fusese în jurul lui, şi patru persoane, inclusiv Maria, fuseseră rănite uşor cu această ocazie. Bineînţeles că redactorul şef se opuse faptului, ca însăşi reporterii gazetei lui să fie personal eroii povestirilor din gazetă. Bill îşi pierdu postul, şi cum nu învăţase nimic altceva decât să lucreze pentru o gazetă, şi cum în urma acestui scandal nu-l mai vroia nici o publicaţie, începu să decadă. Când deveni relativ destul de zdrenţăros, şi când nu mai putu face altceva decât să zacă prin ceainării, studiind de la a până la z toate gazetele ce-i cădeau în mână, şi tot aşteptând clipa când va pieri în realitate de foame, îi veni o idee. Oidee e întotdeauna mult mai valoroasă decât banii, sau o slujbă.

Aceasta o ştiu cel mai hine reporterii, şi deci o şt'ia şi Bill. Şi cum îi veni această idee, îşi dădu osteneala s-ajungă la Constantinopol.

Dispoziţia Băncii Egiptene din Constantinopol nu era prea feudală. Ea avea, ca şi oricare altă bancă, un ghişeu de plată.

Şi-n faţa lui îl vedem pe Bill, îndată după sosirea lui la Constantinepol. Dar el n-avea nici o scrisoare de credit, pe car (c)

S-” fi putut prezenta; n-avea nici un cec de încasat, nici bani străini de schimbat! Avea o singură dorinţă. Aceea de a vorbi cu directorul acestei bănci, Saban Bey. Dar nici casierului, nici contabilului nu le trecea prin minte să-l introducă pe acest englez zdrenţăros la Saban Bey. Acesta era cel mai apropiat om de încredere al khedivului. El îi administra marea-i avere, era un om de cultură occidentală, puternic şi influent, şi nu putea desigur să stea la dispoziţia celui dintâi venit. Dar Bill era obişnuit cu astfel de situaţii. El era încăpăţânat şi modest, împăciuitor şi arogant, şi când văzu că totul era în zadar, scoase un carnet de notiţe, snxulse o foaie, scrise pe ea un nume, şi pretinse ca această foaie de hârt'ie, cu numele de pe ea, să fie prezentată domnului Saban Bey, în cabinetul lui particular.

Bill stătu două ore în cap în cabinetul particular al lui Saban Bey. Personalul băncii rămase perplex, când, după prima jumătate de oră, Saban Bey ordonă să se aducă ceva de băut pentru el şi pentru musafirul lui (propria sa expresie); iar când Bill părăsi în sfârşit cabinetul particular sancrosaet, fu ca să se prezinte la casă. Aci încasă o ordonanţă de plată pentru suma de 50 de funzfr sterlingi, scrisă şi subscrisă chiar de director.

Englezul îşi puse apoi pălăria pe cap, şi se duse de-a dreptul la cel dintâi debit de tutun, ca să-şi cumpere, în primul rând ţigări.

Târziu, după amiază. Bill trase la hotelul Tokatlian, ca un gentleman de provenienţă engleză. Iar la ivirea nopţii porni la o întâlnire, care-l silea să meargă cu barca până la un m'ic iaht, aflat în radă. Abia puse piciorul pe puntea vasului, şi acesta îşi şi ridică ancora; motorul hurui şi vasul se lăsă mai întâi o dată în bot; apoi se ridică, se lăsă iar, şi în sfârşit săgetă noaptea în cabină se afla Saban Bey, care-l salută pe Bill, când acesta coborî treptele.

Khedivul locuia într-o insulă. Avea o vilă situată în mijlocul unei grădini tropicale, înconjurată ziua şi noaptea de paznici, în jurul cărora se-nvârtea o haită de câini răi. Afară de aceasta, mai erau aşezaţ'i paznici la mal, care semnalau apropierea oricărui vapor. Şi toate aceste precauţiuni fuseseră luate, fiindcă khedivul credea că avea motive să se păzească – şi anume de

englezi. El şiiia că englezii îl urmăreau cu ochi atenţi, şi că făcea parte dintre muritorii cărora Serviciul englez de spionaj le acorda o deosebită luare aminte. Când khedivul călătorea prin Europa, el era urmat la tot pasul de oameni care se ţineau ca umbra de el, iar iahtul lui rapid „Bubu”, care era mereu sub presiune în câte-un port al Mării Mediterane, se bucura de atenţia specială a tuturor comandanţilor flotei de război şi a tuturor agenţilor.

În noaptea în care Bill se apropia de insulă, se întâmplau aci felurite lucruri. Se mal întâmplaseră şi altele până atunci.

Vremea atentatelor din Egipt contra dominaţiei engleze nu era încă depărtată şi opoziţia naţionalistă urma să se agite, aşa că englezii erau neliniştiţi. Apoi se mai ştie că Banca Egipteană din Constantinopol aparţinea unui begătaş, care era khedivul şi care îşi da desigur toată silinţa să provoace nenorociri, ducă concepţia engleză. Iată de ce era pusă sub supraveghere şi intrarea Băncii Egiptene. Mulţumită duşmăniei lui Kemal-Paşa, serviciul de spionaj trimisese, pentru orice eventualitate, în Turcia un număr însemnat de agenţi, şi iată că se găsea de lucru pentru ei. Serviciul de spionaj aflase deci ce se petrecuse. Un englez zdrenţăros sosise, intrase la Banca Egipteană, rămăsese acolo ceasuri întregi, şi apoi trăsese la cel mai scump hotel din Constantinopol. Acelaşi om se urcase seara la bordul iahtului, în care aştepta de un ceas Saban Bey. Toate acestea le ştiau englezii. Bill o păţise la fel, ca toţi reporterii, când sunt siliţi să lucreze împotriva unei reţele de spionaj.

Iahtul pe care călătoreau Saban Bey şi Bill avea aprinse toate luminile reglementare, şi când abordă la insulă, khedivul era deja încunoştiinţat că Saban Bey se afla pe drum. Ceea ce nu i se supusese khedivului, era că un al doilea iaht, fără nici o lumină la bord, se apropiase de 'insulă. Khedivul habar n-avea de ademenea că, de la iahtul acesta, se desfăcuse o barcă şi că încă un englez pusese piciorul pe insulă. Aceasta a aflat-o-abia mai târziu, când trei câini mari şi voinici fură găsiţi morţi. Două din aceste animale avuseseră lipsa de inteligenţă să mănânce o bucată de carne, pe care e-o aruncase un străin; iar al treilea primise o lovitură de pumnal în gât. După cum am spus, khedivul nu ştia nimiic despre aceste întâmp, ări, când domnul Bili.

Ca 'e avea o idee bună, îi fu prezentat în camera de la primul etaj al vilei.

E drept că Bill expusese deja această idee lui Seban Bey, dar acum trebuia s-o facă pentru a doua oară, ceea ce-i răpea încă o oră încheiată. Ei vorbeau destul de încet şi khecvul,.

Saban Bey şi Bill erau ghemuiţi unul lângă altul; totuşi, din când în când, la câte o pauză survenită în dizertaţia lui Bill, şi pe când orientalii se cufundau în gânduri, cântărind totul pro şi contra, conferenţiarul avea un sentiment displăcut. Fereastra odăii în care avea loc întrevederea era împresurată de plante agăţătoare; şi Bill se ridicase deja de două-trei ori, ca să privească pe fereastră în noapte. Afară strălucea luna şi Bill putea să constate că atât în imediata apropiere, cât „şi până hăt departe, nu se zărea nici ţipenie de om. Apoi revenea liniştit la locul lui, ca. Să răspundă din nou întrebărilor avansate de khediv.

Timpul trecu în discuţii şi para discuţii, când de-odată, în toiul discuţiei lor, asupra mijlocului celui mai rapid şi comod ce lega Europa Nordică de Constantinopol, Bill îl întrerupse pe khediv în mijlocul frazei, şi-ncepu să debiteze un non-sens desăvârşit. El zise:

— Vă explic de atâta vreme că îl cunosc prea bine pe prinţul Abraham. Doar îl cunoaşteţi şi d-vdastră. În momentul acesta el se află la Romaşi vin de la o întrevedere pe care am avuto cu dânsul. El are parale, şi cum v-am mai spus, e gata

— Saducă cu banii aceştia în Egipt marele transport de arme de care tot vorbim. Cum prinţul Abraham nu s-a arătat încă până acum niciodată în arena politică, el nu este supravegheat, dar cum prevede că totuşi va fi remarcat într-o zi, el trăieşte la Roma, retras. Cred deci că pentru az'i e destul! Amănuntele programului le putem stabili mâine! Noapte bună!

Situaţia deveni posomorită când B'ill îna'intă repede şi stinse lumina. El deschise uşa coridorului şi îi pofti pe cei doi să se ridice şi să părăsească împreună odaia. Dar când fură dincolo de uşă, îi opri să meargă mai departe. Le făcu un semn să. Se oprească, îşi scoase ghetele şi se strecură de-alungul pereto'ui, spre fereastră. În odaia întunecoasă pătrundea acum numai o rază de lună şi cei doi turci zăriră un obiect de metal strălucând în mâna lui Bill. Acesta se căţără pe fereastră, cercetă câteva

secunde cu privirea în noapte şi apoi ridică revolverul, ochi şi trei împuşcături răsunară.

Egiptenii bănuiră despre ce era vorba şi ce se petrecuse.

Acum se adunară în fugă şi paznicii. Bill alergă prin grădină şi se avântă peste z'id, dar toţi ajunseră numai la timp ca să vadă un iaht, ce se depărta pe mare, întorcând spatele insulei.

Se găsiră trei câini morţi şi urme de sânge; se vedea că un om rănit pierduse mult sânge în drumul de la vilă şi până la mare şi în trecerea-i peste zid. Khedivul şi Saban Bey înţeleseră aiuri; i de ceBill întorsese vorba, şi de ce începuse să-nşire toate.1 de năzdrăvănii aiuristice; ei înţeleseră cu atât mai bir. E, când se constată, la cercetare, că un om putuse să se urce pe peretele casei, de-alungul plantelor agăţătoare, şi să stea pitit pe pervazul ferestrei. Desigur auzise povestea cu prinţul Abraham.

— Dar., în definitiv, cine este acest prinţ Abraham? – întrebă Saban Bey – Niciodată n-am auzit de existenţa lui.

— Nici eu! – rânji Bill.

— Dar un lucru e sigur. Trebuie să punem mâna pe un prinţ Abraham!

Do ani îndelungaţi prinţul Seifeddin sta închis într-o casă de nebuni din apropierea Londrei. Regele Fuad, pe care Seifeddin voise cândva să-l împuşte, avea bunătatea să plătească pensiunea iubitei sale rude, şi avea norocul de a căpăta, la fiece jumătate de an, un certificat eliberat de un doctor englez, prin care se constata că Seifeddin era un nebun primejdios, şi că deţinerea lui într-un azil era absolut necesară pentru binele omenirii. Casa de nebuni ce-l adăpostea era un „sanatoriu”, în care nu erau închişi decât nebunii bogaţi. Uniformitatea aceasta se transformase încetul cu încetul, pentru prinţ, într-un chin îngrozitor. El îşi ura anturajul cu atâta disperare, că-i trebuia un efort extraordinar ca să nu sară la beregata doctorului, să-l sugrume, când acesta venea să-l viziteze. Prinţul medita, medita zile, săptămâni, luni şi ani de-a rândul, şi dacă se întâmpla să-l întrebe pe doctor de ce nu i se îngăduia să părăsească această!

Casă; dacă îi declara uneori aproape plângând că era gata să se socotească închise vechile conflicte; atunci doctorul ridica din umeri şi-l asigura:

— Sunteţi bolnav; numai că nu vă daţi seama de această stare.

Dar ceea ce prinţul ştia cu preciziune, repetându-şi-o zilnic cu teama nebună de a nu uita, era faptul că mintea lui era sănătoasă, şi nicidecum bolnavă!

Fu un eveniment în viaţa prinţului când sora lui de caritate, bătrână bilndă, care-ngrijea de el, dispăru din arenă, făcând loc unei fete tinere. Şi astfel sosi sora Bessy. Aceasta era aproape tot timpul veselă, şi cum trebuia să. Stea ceasuri întregi pe lângă prinţ, ca să vadă de el, şi cum altfel s-ar fi plictisit, se încinseră între el adevărate conversaţii. Prinţul îi povestea despre ţara lui, iar ea-i 'istorisea micile întâmplări din modesta-i existenţă. Acestei schimbări provocate de prezenţa surorii Bessy se datora îmbunătăţirea întrucâtva a stării de spirit a prinţului, tocmai în clipa în care o mulţime de frământări îl năpădiră pe prizonierul singuratec. Aceste frământări începură într-o caldă zi de august. Prinţul şedea la fereastra odăii sale, citind o revistă ilustrată, şi-şi ridica din când încând capul să privească grădina umbrită. Domnea. O tăcere desăvârşită. În mijlocul parcului englez, un paznic stropea cu furtunul de cauciuc părţile umbrite ale pajiştei. În mijlocul acestei tăceri, răsună deodată un sunet de mandolină. Pe drum, nevăzut celor din interiorul balamucului, fiind ascuns de zidul cel înalt, un om cu faţa palidă, îmbrăcat simplu, cânta din mandolină. La început, prinţul îşi zise că puţin îi păsa dacă cineva cânta din mandolină, în faţa institutului. Dar deodată sări în picioare şi se rezemă de marginea ferestrei, ca să poată vedea peste zid. El ştia că nu era posibil, totuşi se lăsase târât de simţământul unei clipe, căci acela care cânta afară, intona un cântec pe care-l cunoştea, şi pe care nu-l mai auzise de multă, de foarte multă vreme! Era un cântec egiptean, popular în ţara lui, pe care-l cânta orice fe'ah.

Cântecul acesta, auzit aci, îl tulbură pe bietul om! El se prăbuşi pe scaunul lui şi-şi îngropă faţa în mâini.

Dar iată că din nou cântecul răsună şi el îşi ridică fruntea.

Un gând îi străbătu deodată mintea şi o speranţă, ademenitoare şi grozavă totodată, îl stăpâni. Şi toate acestea, pentru că o coincidenţă ciudată făcuse pe cineva să cânte în faţa unui balamuc englez, un cântec egiptean!

Totuşi prinţul trase cu urechea. Ascultă îndelung şi încordat, căci cântecul acesta de mandolină dăinui câtva timp.

Apoi se întrerupse brusc. Prinţul aşteptă cu atenţia încordată. Mandolina răsună din nou, iar de astă dată cântecul fu însoţit şi de cuvinte. Prinţul îl auzi pe străin cântând melodia unui alt cântec popular egiptean cunoscut. Omul cânta cu cuvinte egiptene, dar înţelesul cuvintelor n-avea nimic comun cu cântecul popular.

Prinţul păli şi tremură, recunoscând că acele cuvinte cântate de omul pe care nu putea să-l vadă i se adresau lui. Căci omul cânta în limba egipteană:

— Noi ştim că tu te chinuieşti, dar prietenii. Tăi sunt aproape; trebuie să-ţi strângi tot curajul laolaltă, şi să nu laşi să se observe ceva… Totul e pregătit pentru fugă, dar să mai ai răbdare. Nu mai e mult timp de aştepta't!

Omul cânta mereu aceste cuvinte pe melodia populară. Şi le repetă de câteva ori, una după alta.

La şeful Serviciului englez de informaţii din Constantinopol sosi unul din cei mai buni agenţi, care trebui să fie imediat întins pe o canapea. Fusese atins de un glonţ în braţul drept şi.

Pierduse mult sânge! După ce fu bandajat şi a se oferi să bea ceva, ca să-şi revină în puteri, putu să raporteze că vizita lui în insulă, pe care o făcuse potrivit ordinului ce i se dase, se sfârşise pentru el cu această rană. Totuşi aducea o veste atât de importantă, încât conducerea Serviciului înnebuni cu totul. Nu rămase agent care să nu afle că era cu desăvârşire incapabil, ' dacă n-a reuşit încă să dea de urma prinţului Abraham, care era foarte bogat şi care cumpărase o încărcătură întreagă de” arme, ce avea să intre în curând pe mâna partidului naţionalist egiptean, ca să-i combată pe englezi. Afacerea cu prinţul Abraham luă în curând proporţiile unui eveniment catastrofal, fiindcă, la început, nimeni nu izbuti să-l identifice pe faimosul prinţ.

Tocmai când şeful Serviciului de informaţii secrete engleze din Constantinopol ajunsese la convingerea că agentul său, care pomenise cel dintâi numele acestui prinţ, porbabil visase, tocmai atunci un om de încredere englez telegrafie din Roma, că reuşise să dea de urma prinţului. Succesul se datora neprevederii unui diplomat egiptean, care, după ce fusese prezentat, într-o societate, unul egiptean care-şi anunţase un nume burghez foarte comun, i se adresă, întâlnindu-l: „Alteţă”. S-a pomenit atunci şi numele de Abraham. Iar cei trei discutară

despre rişte transporturi de arme, fără să observe că la spatele paravanului după care vorbeau se afla cineva care le asculta conversaţia. Omul acesta aparţinea ambasadei engleze şi astfe!

— Sta că se căuta un prinţ cu numele de Abraham.

Se ma'i stabili că prinţul trăia foarte retras şi sub un nume fals, lângă porţile Romei.

Ce era de făcut?

De astă dată Serviciul englez de informaţii puse pe cărbuni o mulţime de egipteni. Fu însă cu neputinţă să se stabilească din ce familie se trăgea acest prinţ, Abraham. Nici investigaţiile ordonate de regele Fuad n-avură mai mult succes. Toată sârguinţa Serviciului englez de spionaj se concentra acum asupra prinţului Abraham. Se născuse impresia că în curând se va produce în. Politica internă a Egiptului un eveniment, ce va atinge grav relaţiile acestei ţări cu Anglia. Astfel de ştiri începuseră s i sosească la Serviciul englez de informaţii şi fără să albă vreo legătură cu 'istoria prinţului Abraham. Englezii erau încredinţaţi că zvonurile acestea se refereau la faptul că prinţul necunoscut, care se afla încă la Roma, avea de gând să apară în curând în arena istoriei Egiptului.

Această presupunere se schimbă în certitudine, când prinţul dispăru fără veste din Roma, găzduit pe iahtul khedâvului, deci al unui duşman declarat, şi apăru când aci, când colo. Din.

Când în când, prinţul Abraham izbutea să se facă nevăzut, iar când i se găsea iar urma, mulţumită desfăşurării tuturor forţelor, atunci-se afla că era, în tăcere şi în taină, în societatea egiptenilor, ale căror sentimente anglofobe erau cunoscute.

Agenţii alergau turbaţi după personajul acesta, raportând cele mai neînsemnate acţiuni Serviciului englez de spionaj d'in Constantinopol.

Şeful Serviciului englez de informaţii din Constantinopol era singurul care nu se prea dumirea de mersul acestei afaceri.

El era singurul care avea o obiecţiune de ridicat în povestea cu prinţul Abraham. Da, era adevărat că omul fusese descoperit, că se întreţinea numai cu oameni care erau duşmani ai Angliei; era adevărat că se lăsase atras într-o cursă. Un agent secret îi if arise, prin: intermediul unul levantin, un mare număr de pistoale, şi prinţul Abraham se grăbise să ie cumpere şi să le

plătească. Când şi cum erau să fie transportate, rămânea să se stabilească pe urmă. Agenţii secreţi dş teptau cu încordare a-

(castă'hotărâre, sperând să dea cu prilejul respectiv o mare lovitură, descoperind urma unui foarte însemnat transport de arme. Şi totuşi, şeful Serviciului englez de informaţii din Constantinopol nu se dumirea. Şi singurul motiv al neliniştii lui era faptul că afacerea cu prinţul Abraham era prea simplă, prea clarăîi lipseau şiretlicul şi căile lăturalnice tipice orientale.

K Sora Bessy avea o viaţă interioară. Această viaţă interioară ke? desfăşura mai viu în serile săptămânii, când era liberă. Atunci pleca la Londra ca să se distreze. Prin localurile ieftine de teatru sau cinematograf. Nu depindea oe nimeni, fiind dispensată de problematica fericire a unei familii pretenţioase, şi acum aştepta clipa în care vreun bărbat, care i-ar plăcea şi. A cărui situaţie i-ar fi permis, să se apropie de ea cu intenţii serioase.

Aşteptarea în care se complăcea, îngădui unui domn care se recomandă, după ce la ghişeul de bilete al unui cinematograf reuşi ie să se apropie de dânsa. Era un bărbat bine îmbrăcat şi serios, care făcea impresie. Sora Bassy, îşi. Jucă în seara aceea cartea cea mare a existenţei. Şansa îi surâse, şi avu lipsa de scrupule să-i cedeze. Banca Egiptului din Constantinopol poseda averi nemăsurate, şi pentru ea era un lucru uşor să ofere surorii Bessy, prin primul om care o acostase la cinema, o sumă ce reprezenta un mic capital, din ale cărui dobânzl ar fi putut să trăiască tihnit în orice parte a lumii. Bărbatul cu care trăia li oferi imediat ca avans o sumă importantă. A doua zi, după o noapte de insomnie, sora Bessy avu surprinderea să onstate că bancnotele cele mari, pe care le primise, erau auteni: e. În ziua următoare, sora Bessy ceru, pentru prima dată în viaţa-ei, îngăduinţa să lipsească două ceasuri, ca să-şi rezolve e chestiune urgentă personală. La o nouă întrevedere, promise să-l convingă pe paznicul institutului să se întâlnească cu omul crace oferea averi, ca daruri. Această întâlnire avu loc într-adevăr peste câteva ceasuri şi paznicul se codi tot atât de puţin ca şi sora Bessy să primească oferta. El fu însă mai prevăzător, pretinzându-i şi un bilet de vapor pentru continent, pentru el şi pentru o soră a lui, ceea ce i se admise. Iar după ce, în dtmineaţa următoare, le primi într-un plic inofensiv, şi după ce'

se convinse şi el că bancnotele primita erau autentice, nu mai şovăi.

Sora Bessy luă asupră-şi sarcina de a-l informa şi pregăti pe prinţul Seifeddin.

Într-o seară, pe la ora nouă, medicul-şef al ospiciului, în care se afla închis prinţul Seifeddin, şedea îni odaia lui. Cu conştiinţa senină a omului care nu săvârşeşte niciodată vreun: act nedrept şa căruia-i stă la inimă binele aproapelui, el stalinişţit, fumând şi citind o carte. Dar iată că fata-n casă îi prezintă o carte de vizită. Medicul-şef află din cuprinsul ei că" ' reporterul une'i mari gazete engleze din provincie avea nevoie să stea în seara aceea de vorbă cu el. După puţină gândire, medicul spuse fetei să-l poftească pe vizitator. Bill intră. Fu politicos şi modest, şi ceru cu umilinţă, iertare domnului medicşef că era silit să-l tulbure la o oră aşa de nepotrivită. Dar redacţia lu'i ar fi prim'it informaţia, că starea sănătăţii prinţului Seifeddin, internat în acel ospiciu, s-ar fi înrăutăţit în mod simţitor. Se afirma că prinţul s-ar afla în preajma tulburării complete a minţii şi redacţia voia să ştie dacă faptul era adevărat. Medicul-şef se lăsă pe spate, şi privi o clipă în parcul îrr care acum se lăsase întunericul, aşa că nu se mai deosebea decât conturul vag al casei în care prinţul era ţinut închis. El tăcu un moment. Dar Bill ştia că-n intervalul acesta şi-n minutul îrr care el sta de vorbă cu medicul-şef, sora Bessy şi paznicul, cumpăraţi de el, coborau treptele casei spre grădină, împrc unacu prinţul, ca să-l scoată în ascuns din vila medicului afaa în stradă, unde era pregătită o maşină puternică, cu farurile stinse. În faţa intrării principale a institutului se afla un al doilea automobil. Acesta însă avea un aer oficial: era al lui Bill, care sosise cu el.

Bill se prezentase medicului şef numai ca să-l reţină câteva minute, adică timpul necesar pentru evadare.

Medicul-şef începu să vorbească. El îi spuse că nu putea fi vorba de o înrăutăţire imediată a sănătăţii prinţului. Fizicul i se înfăţişa foarte bine, şi de-altminteri era minunat tratat şi îngrijit; numai starea-i cerebrală e drept că se înrăutăţea din ce în ce şi nici nu putea fi vorba ca vreodată prinţul să fie lăsat în libertate. Dar pe când medicul-şef da vizitatorului său, care lua notiţe, aşa după cum se cuvenea, aceste lămuriri medicale, telefonul sună.

Sunetul acesta. De telefon era motivat de faptul că, cu câteva ore mai înainte, şeful Serviciului englez de informaţii din Constantinopol intrase la gânduri, în privinţa afacerii prinţului Abraham. Dece i s-o fi părut tocmai în ziua aceea suspectă afacerea aceasta, nu se mai poate stabili astăzi. E sigur numai că acest om experimentat trăsese concluzia, din anumite acţiuni ale bine supravegheatului prinţ Abraham, că acesta juca un roi ce nu i se potrivea. După ce-şi frământase mintea se puse să cerceteze serios şi în mod obiectiv toată împrejurarea. Şi astfel ajunse la convingerea că se lăsase păcălit într-o manevră de diversiune. O asociaţie de idei se produse în mintea lui. Prinţul Abraham – prinţul Seifeddin! Şi cum măsurile de prevedere n-aveau de ce să strice, el ceru telegrafic direcţiei londoneze a

— Serviciului său să nu-l piardă din ochi pe prinţul Seifeddin.

Centrala londoneză a Intelligence-Servicelui chemă deci sanatoriul în care era găzduit prinţul, şi aceasta tocmai în clipa în care Bill se afla la medicul-şef.

Medicul-şef luă receptorul şi făcu o mutră mirată. Apoi „deschise ochii mari şi zise că totul era în perfectă rânduială, că prinţul era păzit cu severitate şi că nu-nţelegea de ce această îngrijorare? Apoi, după ce mai ascultă câtva timp, puse receptorul la loc şi se uită bănuitor la Bill. Ce-nsemna această curioasă chemare la telefon? Oare era în legătură cu prezenţa acestui om aici? Ce voia să zică toată povestea asta ciudată?

Omul care şedea în faţa lui, venise într-un moment nepotrivit, şi-apoi, redacţia lui ar fi putut prea bine să-l cheme pur şi simplu la telefon. Medicul-şef simţi că-l apucă deodată ameţeala, şi spuse vizitatorului său:

— Iertaţi-mă, vă rog, o clipă!

Doctorul ieşi repede din odaie şi alergă prin grădină, să

— Se ducă să vadă dacă prinţul se afla în realitate sub pază bună, după cum asigurase la telefon. Dacă sora şi paznicul erau în adevăr la posturile lor. Când medicul ajunse la scara vilei în care locuia prinţul, nu ştia că era urmărit pas cu pas de un om.

'Era Bill care, bineînţeles, nu rămăsese în odaie.

Medicul-şef nu întâlni pe nimeni pe scări. Pe scaunul din coridor, unde paznicul obişnuia să stea noaptea, nu era nimeni!

Când directorul se afla în coridor Bill era jos, la scară. El observă comutatoarele luminei electrice de pe scară şi coridor şi zise:

— Medicul-şef soseşte într-o odaie goală, unde nu-l mai găseşte pe prinţ. Fiindcă acesta, probabil, acum e cu paznicul şi cu sora în automobil! Când medicul-şef va găsi odaia goală, se va repezi jos pe scară să cheme la telefon Scotland-Yardul!

Poale că mal-nainte va da. Alarma! Şi atunci îmi prind prinţul?

Acesta nu va mai ajunge la iaht, iar eu am pierdut partida!

Bill puse mâna pe comutatoare, iar în clipa când stingea lumi'nile, afu. Nd.md în întuneric coridorul şi scara, şi când se pregătea să urce şi el treptele întunecate, ca să urmărească cu lanterna de buzunar pe doctor şi să-l doboare, tocmai în clipa aceea doctorul deschidea cu violenţă uşa odăii lui Seifeddin.

Aceasta era bine. Luminată. Medicul nu observase, în agitaţia lui, că lumina se stinsese. Priveliştea ce i se înfăţişa ochilor, îâ1 uluise. Prinţul zăcea într-un jilţ. El era complet îmbrăcat. Mantaua îi atârna pe urnăr, avea o şapcă pe cap, iar lângă el era paznicul şi sora, care priveau ia doctor cu ochiii holbaţi, gălbeni de spaimă. Prinţul zăcea în jilţ şi plângea deznădăjduit, tremurând din tot corpul şi fără să fie în stare să se mişte.

Medicul-şef sta în uşă, contemplând scena. Sora şi paznicul crezură totul pierdut! Medicul înainta un pas în odaie şi în clipa aceea Bill îl pocni cu pumnul în grumaz. Medicul se prăbuşi la pământ, fără să scoată vreun sunet. Apoi, iute ca fulgerul.

Bill se năpusti asupra lui. Îi înfundă o batistă în gură, îi legă mâinile şi picioarele şi trebui să se răstească încet, dar cu autoritare la paznic, cu; ă-l ajute, până ce doctorul, care-şi reveniseân simţiri şi ai cărui ochi aruncau scântei de furie, nebună, fu întins în pat.

Prinţul Seifeddin, află de la Bill că era un idiot, care nu meriţi ca un om de Domne-ajutu să-şi rişte pielea pentru el.

Pe soră o făcu o „oaie blestemată”, iar pe paznic îl certă că nu se făcuse mai bine predicator duminical.

Astfel reuşi să-l pună pe prinţ pe picioare şi cum crezu că era mai sigur, se urcă el însuşi la volanul maşinii, cu farurile stinse. Şi-p-aci ţi-e drumul.

Abia a doua zi dimineaţă fuga fu descoperită, şi abia a doua zi dimineaţa fu eliberat medicul, pejumătate asfixiat.

F Prinţul Seifeddin se sustrase excelent vigilenţei engleze, cu toate că nu era pe mare nici un vapor de război englez, care să nu-l caute. El le scăpă printre degete.

Chiar Nahas Paşa, fostul şef de cabinet, deveni avodatul: lui, şi se iniţ'ie un proces, îndreptat împotriva regelui Fuad, în care Seifeddin pretindea restituirea averii. Prezenţa prinţului întări în mod extraordinar autoritatea partidului naţional, cu atât mai mult, cu cât o fărădelege a lui Fuad fu astfel dată la iveală. Căei oricine se putea convinge că prinţul declarat nebun de către oficialitate, şi care fusese deposedat de averea lui, era perfect sănătos.

Nu-i mai rămânea altceva de făcut lui Fuad decât să-l cheme pe avocatul lui Seifeddin, pe Nahas Paşa, la începutul anului 1929, în faţa Curţii Disciplinare Supreme a Egiptului. Dar afacerea Seifeddin provocase o astfel de stare de spirit în sânui poporului, şi funcţionari'! superiori ai ţării erau atât de porniţi contra regelui, încât chiar justiţia supremă îl achită pe Nahas Paşa. Acesta era semnalul furtunei, pe care regele îl înţelese, şi, începând din ziua aceea, îşi schimbă politica faţă de englezi.

Şi din prietenul lor necondiţionat, se transformă într-un om care ştiu să opună, în multe privinţe, împotrivire statului insular. Aceasta e marea însemnătate politică, pe care o are povestea prinţului răpit, care avu ca urmare convertirea regelui şi ralierea lui în sfârşit la punctul de vedere al partidului naţionalismului egiptean anglofob. Ea fu punctul de pornire al întregei efervescenţe ce se născu. Apoi în Egipt: noile' dezbinări şi atacul lui Nahas Paşa contra regelui.

F Ar mai fi locul să spunem ce a devenit şi cum se' numeşte, cu numele lui întreg, reporterul Bill. Dar aşa vrea soarta, ca atunci când reuşeşte într-o întreprindere cu consecinţe politice mondiale un ziarist, să i se povestească isprava fără ca numele leii să poată fi arătat.

MAIORUL COX CONTRA AM ANULAU!

Un om sosi din Anglia se prezentă la cartierul general al trupelor de ocupaţie engleze din India, la Peşavar. El era îmbrăcat în ţinută burgheză şi prezentă ofiţerului de serviciu, un locotenent, mai întâi o adresă, din care reieşea că civilul sosea în misiune oficială, trimis de Serviciul secret englez.

El îi dădu apoi în primire un pachet întreg de scrisori pentru şefii trupelor. După ce se achită de această sarcină, se aşeză pe un scaun de paie, împletit, şi ceru un whisky cu sifon şi cu multă gheaţă. El pretindea că puterile lui vitale suferiseră din pricina lungii călătorii şi a căldurii ce domnea şi că numai whiskyul cu sifon şi, în primul rând o cantitate considerabilă de gheaţă, erau în stare să-l reînvioreze. Locotenentul rise şi-i dădu să bea.

Civilul se informă, apoi, fără s-arate prea mult interes, dacă se mai petrecuse ceva nou pe la Peşavar, şi în sfârşit ceru adresa maiorului Cox, pe care dorea să-l viziteze, fiindu-i un vechi prieten.

Locotenentul îi declară că într-adevăr maiorul Cox locuia la Peşavar, unde era instalat într-o casă mică, ce se afla în apropiere şi a cărei poziţie topografică i-o descrise. Totuşi, ar fi o imposibilitate să-l viziteze pe maior. De săptămâni de zile nu-l văzuse nimeni. Sta închis în casă şi se ocupa de ştiinţele oculte indiene. Dar, contrar afirmaţiunilor unora, el ar fi încă în viaţă, lucru dovedit de altfel prin faptul că-mpuşca noaptea pisicile cu un pistol mare. Căci aceste animale, contra cărora avusese întotdeauna o mare aversiune, pătrundeau prin întuneric în grădina lui. Şi cum, după fiecare împuşcătură, se auzea câte o înjurătură a domnului maior, aceasta era o dovadă peremptorie că ofiţerul nu-şi luase încă propria-i viaţă.

Civilul rise, foarte amuzat de această istorisire, şi plecă, pe arşiţa zilei, să-l viziteze pe maiorul Cox. Găsi la locul ce i se indicase o grădină mare, înconjurată de un zid înalt, întrerupt doar de-o poartă mică de fier forjat. Lângă poartă atârna m'nerul unui clopoţel. Omul trase de mâner şi un clopot?! răsună îndărătul porţii. Dar nimeni nu veni să deschidă poarta!

După ce omul sună de trei ori şi nu se ivi nimeni, rămase o clipă pe gânduri. Zărind un puşti de indian care venea pe drum, îi făcu semn să se apropie. El se învoi cu copilul, obl'igându-se să-i plătească imediat o sumă mică. De bani, iar copiiul îşi luă angajamentul să tragă neîntrerupt de mânerul clopoţelului: învoiala fu primită şi englezul se aşeză pe o piatră, la umbra unui pom, pe când puştiul sta la soare şi (răgea clopoţelul fără întrerupere. După ce trecu vreun sfert de ceas, se auzi un urlet din fundul grădinii. Un om, care părea cu desăvârşire exasperat, strigă că persoana, care trăgea de clopoţel, merita să fie dusă la

balamuc, şi că el, proprietarul casei şi al grădinii, o trimitea pe acea persoană la toţi dracii, şi că nici nu se gândea să descuie poarta. Singurul lucru ce s-ar putea întâmpla ar fi, în cel mai bun caz, să-ntinc'ă maţul de stropit şi să stropească peste zid, iar în cel mai prost caz, va începe să-mpuşte! Englezul din faţa porţii strigă din umbră:

— George, încetează cu prostiile! Deschide-mi poarta. Am veşti pentru tine!

Maiorul Cox tăcu câteva clipe. Recunoscuse vocea bunului şi vechiului său prieten şi izbucni într-un strigăt de bucuri: Descuie poarta şi îl lăsă să intre înăuntru.

Casa cea mică de piatră, în care locuia maiorul Cox, era mobilată cu o simplitate aproape fantastică. Nimic altceva decât un pat de campanie, câteva scaune de paie şi câteva mese.. Nu erau aici nici covoare, nici perne moi, nici altceva care să fi făcut această casă comodă şi locuibilă. Maiorul Cox însuşi era îmbrăcat într-o cămaşă albă şi nişte pantaloni albi.

Era un bărbat uscat de soarele orientului, cu o faţă a cărei piele părea de pergament, din care luceau doi ochi neliniştiţi,. Era o specie de om din cei cărora li se citeşte pe chip că 'vântul îi purtase prin toate colţurile lumii. Ajungând în casă, ei se trânti îndată pe un scaun; sticla de whisky era

— Conspiratorii Iadului pregătită pe masă. Îşi turnară şi-l întrebă pe bunul şi vechiul prieten Mac, ce-l adusese în acest urât Peşavar?

Prietenul Mac nu-i spuse imediat. Voia mai întâi să ştie ce-l făcea pe maior să ducă o viaţă aşa de ciudată. Şi domnul Cox răspunse, scurt şi tăios, că era sătul de viaţă. În toată lumea nu se petrecea nimic, care să dea de lucru unui om de ispravă. Aşadar avea intenţia să stea retras în casă, până ce se va produce din nou ceva, în stare să dea un înţeles trecerii sale prin lume.

Domnul Cox povesti aceste lucruri prietenului său cu toată seriozitatea.

Mac ştia că prietenul Cox fusese întotdeauna din earner îi aceia, care nu pot să trăiască fără săvârşirea vreunei acţiuni primejdioase, producătoare de frământări. El nu găsea nimic de obiectat în faptul că maiorul Cox. Făcea parte din aceştia, mai ales că acum îşi rezerva o mare bucurie. Tăie cu o lamă un buzunar al hainei lui, ce era cusut, şi ascuns cu grijă, şi înmână

maiorului o scrisoare. Era o scrisoare, ce nu ce mai poate regăsi, căci maiorul o arse imediat într-o farfurie, conform ordinului pe care-l primise, după ce mai întâi.' se îmbătase de bucurie. El dădu mai întâi foc cu chibritul începutului scrisorii, şi numai la urmă arse cele două semnături ale ei, semnăturile celor doi bărbaţi care conduc încă şa astăzi maşinăria Serviciului englez de spionaj.

— Dar pentru ce? – întrebă maiorul, şi Mac îi furniza explicaţii.

În pacea proastă din 1919, Anglia a trebuit să lase prea multă mână liberă tânărului Amanulah. Acesta a profitat de ocazie ca să reorganizeze ţara şi să intre în legături cu 'Rusia El a semnat un tratat de prietenie la toartă cu Moscova, şi aviatorii militari şi ofiţerii ruşi mişună prin Afganistan Anglia nu se putea resemna să vadă cum forţa bolşevică se 'consolidează în imediata apropiere a por. Îi Indiilor. Amanulah, cu ideile lui nebune europene, trebuie curăţat deacolo! Regele avea să plece pentru mai multe luni în Europa. – la Moscova va fi primit cu deosebită solemnitate Ei bine, era timpul cel mai potrivit să. Se câştige de partea britanică mulahii duşmani ideilor lui moderne, ca şi neliniştitele triburi de la graniţă. Îndată ce regele se va întoarce şi va intenţiona să-şi pună planurile lui de moderniznn în aplicare, trebuia răsturnat!

În seara aceea maiorul Cox apăru la cazinou în tovărăşia prietenului său Mac. Nu mai era de recunoscut. Îşi alungase aeru-i morocănos, cu care chinuise luni de' zile nervii camarazilor săi, până ce se izolase cu desăvârşire. În ziua aceea, se transformase într-un elegant ofiţer al armatei engleze, a cărui dispoziţie strălucită se transmise imediat şi tovarăşilor săi. În seara aceea se oferea o masă pentru comemorarea unei sărbători, un ospăţ de proporţii cum nu se' poate concepe decât la tropice. Când maiorul Cox se întoarse noaptea târziu acasă de la serbare, era aşteptat în căsuţa-i singuratică, de piatră de doi indigeni. Când comandantul trupelor vru să se pună, a doua zi dimineaţă, în legătură cu maiorul Cox, el dispăruse!

Plecase fără urmă! Nimeni nu ştia încotro, şi. Comandantul lui, surprins, primi numai o comunicare scurtă din partea autorităţii superioare, din care reieşea că maiorului Cox i se acordase, pentru motiv 'de boală, un concediu nelimitat, şi că astfel era scutit de orice îndatorire.

Postul de frontieră englez, care' făcea paza la graniţa Afganistanului şi care e situat la poalele unei trecători de munte din. Himalaia era comandat pe vremea. Aceea de un locotenent englez, numit Brix, care re plictisea de moarte în punctul acesta. Locotenentul Brix trebui, peste Câteva zile, să cerceteze o caravană, care trecea ca de oleicei prin ţinutul Afganistanului. Conducătorul acestei caravane era un indigen înalt, din. Rasa gurkhaşilor, care condusese adeseori caravane pe drumul acesta şi pe care ofiţerul englez îl cunoştea destul de bine. Toate formalităţile pentru trecerea graniţei fură repede săvârşite.

Bar când cele din urmă cămile ale caravanei defilară prin fata colonelului Brix, acesta avu senzaţia că-nnebunise subit. Unul din cei care mânau ultimile cămile de căpăstru i se păru cunoscut. El avu deodată iluzia nebună că individul cel oacheş, aproape galben, care purta costumul obişnuit al conducătorilor de cămile şi care trecu pe dinaintea lui cu o linişte stoică, era identic cu un ofiţer al regatului Marei Britanii, pe care-l cunoştea bine. Care avea gradul de maior şi se numea Cox. Iluzia era atât de perfectă, încât şuieră, chemându-l pe şeful caravanei, pe care-l întrebă cine era omul acela? Indigenul îl privi fără să-l înţeleagă şi-l informă că era un persan, pe care-l cunoştea de ani de zile şi care ducea o viaţă mizerabilă conducând cămile. Că el n-avea nimic interesant, fiind de altminteri cam redus de felul lui, însă de o cinste deosebită, şi că fura mai puţin decât obişnuiau să facă ceilalţi conducători de cămile.

După această lămurire, locotenentul Brix recunoscu că era apt pentru un concediu, deoarece nervii începeau să-i joace feste, deocamdată un concediu mai serios. Dar cum.

Ştia că era exclus deocamdată vreun concediu, se duse frumos şi se îmbată. În timpul acesta conducătorul şi cămila lui intrară în Afganistan, unde domnea regele Amanul ah, care guverna în linişte şi-n pace. Atâta linişte şi pace, cât era cu putinţă prin acele meleaguri.

Maiorul Cox reapăru după concediul „pe care îlpetrecuse, după cum povestea el, în Europa. El îşi regăsi trupele la Delhi. Sosise tocmai la timp, ca să asiste la primirea făcută în onoarea unui reprezentant al guvernului de către ofiţerii garnizoanei.

Când veni vorba despre marea călătorie pe care regele Amanuâah urma s-o facă în curând, şi de primirea

sărbătorească ce i sa pregătea la Londra, pe unde avea să treacă, maiorul Co: se amestecă tam-nesam în discuţie şi cu această o a ne se stabili că simplii ofiţeri de linie ai armatei engleze, de rangul maiorului, aveau uneori idei despre politica externă, ce păreau cam ciudate şi sucite.

Maiorul Cox povesti anume societăţii, care rămase cam perplexă, că tronul lui Amanul ah se clătiră în mod îngrijitor; că în toată ţara va începe să se simtă nemulţumiri în contra regelui, şi, lucru ciudat, aceste cercuri nemulţumite păreau să aibă la dispoziţie bani şi chiar arme. El, Cox, era de părere cui, în lipsa lui Amanul ah, va izbucni o răscoală, a cărei primejdie nu trebuia nesocotită. Reprezentanţi înalţi ai guvernului, deci personalităţi a'. E Angliei celei mai oficiale, oameni cu vestonul alb, impecabil, nu-şi putură slăpâni un zâmbet, ascultând spusele acestui ofiţer, care, după cunoştinţele lor oficiale, erau curate aberaţiuni.

Dar cam aşa sunt informate peste tot autorităţile oficiale, nu numai în Anglia '

Se ştie că în Afganistan, în lipsa regelui Amanuâah, care primea daruri bogate în călătoria sa prin capitalele Europei, izbucni revoluţia. Comandantul militar principal era un anumeBatcha-i-Sakao, 1 un cm curajos şi îndrăzneţ, dar care nu prea avea idee de cum trebuie să lupţi contra tunurilor şi a mitralierelor. Batcha-i-Sakao avea un şef de stat major, care se numea Aii Chan, despre care se spunea că ar fi persan. Acesta era foarte iubit de trupe, căci respecta cu sfinţenie prescripţiile coranului, şi se distingea prin marele său curaj personal. Afară de aceasta, el se mai pricepea şi cum să conducă trupele la atac, evitând pierderile inutile, ceea ce era extraordinar, după concepţia afgană. Acest persan, dacă te uitai bine la el, avea o oareşicare asemănare cu un ofiţer din armata engleză, înregistrat sub numele de Cox.

Maiorul Cox dispăruse din nou din mijlocul trupelor sale, tocmai în acelaşi timp, şi fără să lase vreo urmă! Nici comandantul nici camarazii lui nu ştiau unde se afla omul acesta, care obţinuse un nou concediu, deodată, nemotivat.

Scurt timp mai înainte de plecarea lui. El răspândise ştirea că suferea de vise rele, şi că avea de gând să se ducă la mamă-sa', care să-l îngrijească, într-o mică căscioară liniştită” din

Londra. El suferea, după cum spunea, de un clor iremediabil de linişte şi bună stare burgheză.

Aii' Chan, cel care semăna aşa de bine cu maiorul Cox, şi care nu părea să fie chinuit de aceleaşi doruri, era în vremea aceea neodihnit. Chiar pentru concepţiile afgane, el apărea ca un om misterios, căci totdeauna, când trupele duceau lipsă de arme, muniţii, sau obiecte de echipament, soseau caravane, al căror loc de origine rămânea nelămurit şi care aduceau tocmai ceea ce le trebuiau.

Începură apoi luptele. În care trupele cârmuirii fură înfrânte. Fu un război ale cărui amănunte şi sfârşit sunt cunoscute, dar adevărata luptă decisivă o câştigă Aii Chan, persanul cel cu asemănarea ciudată, şi o c'ştigă printr-un mijloc simplu: banii! Şefii diferitelor triburi îşi pretindeau plata, ca să meargă în contra lui Amanuâah, şi Aii Chan îi plătea!

Când Batcha-i-Sakao ocupă capitala Afganistanului, după fuga lui Amanuâah, el ceru să fie chemat şeful de stat-major, pe căre voia să-l îmbrăţişeze. Decretul numind pe omul acesta ca ministru de război al Afganistanului era gata semnat.

I) ar el nu mai putu fi înmânat titularului, care rămase lipsit şi de îmbrăţişarea şefului său, întrucât dispăruse fără urmă!

Puţin timp după aceasta, medicul militar superior al trupelor din Peşavar fu chemat în casa maiorului Cox. Faptul făcu senzaţie printre ofiţerii garnizoanei, căci nimeni nu ştia că maiorul se întorsese. Când medicul sosi, el stabili că maiorul era rănit la cap şi la mâna dreaptă. Maicrul îi declară medicului că suferise un accident ds vânătoare. Acesta îi spuse că era extraordinar cazul acesta, ca cineva să primească la vânătoare o împuşcătură în braţul drept, şi o lovitură de safir" bie în cap. Maiorul Cox îi răspunse că, de astă dată, avea în faţă unul din aceste cazuri rare.

În chip ciudat, unui ziarist îi veni ideea curioasă că maiorul s-ar fi amestecat în mod nepermis în interesele unui alt stat. Şi cum se întâmplă de obicei când ziariştii se amestecă în astfel de chestiuni, se mai descoperi ceva neaşteptat Maiorul Cox nu era altul decât... colonelul Lawrence (celebru din timpul războiului mondial), care se ocupase întotdeauna cu astfel de afaceri. El fu chemat imediat, şi dispăru fără urmă, plecând spre Anglia, într-o cabină de vapor de clasa a III-a, ca să evite orice vâlvă.

Mi s-a spus că propriu-i automobil, care-l aştepta acasă cu şoferul şi cu un servitor la spate, ar fi cel mai frumos Rolls Royce, având pe el iniţialele Serviciului Informaţiilor Secrete.

VIL DOMNUL CIAN-FU STA ÎNTINS PE BURTA Domnul Cian-Fu e corpolent şi cam amatic. Domnul Cian Fu are două domicilii, amândouă în oraşul chinez Sang-hai.

Unul din de este o vilă pompoasă, aranjată în stil european, şi situată în cartierul oraşului aflat în siguranţă sub paza baionetelor trupelor europene. Tunurile cele lungi ale vaselor de război europene salută prietenos de departe acest cartier.

Ele sunt rezervate pentru cazul când li s-ar năzări chinezilor să provoace niscavai tulburări în oraşul Sanghai, după cum pustiesc, de ani de zile, interiorul ţării.

Cea de-a doua locuinţă a domnului Cian-Fu se află în interiorul vechiului oraş chinezesc şi niciodată albii nu se aventurează să treacă pragul căsuţei şi nici măcar să-şi poarte paşii prin strada îngustă în care e situată. Domnul Cian-Fu îşi exercită profesiunea de bancher al Sanghai, până şi în ziua de azi, iar marea şi frumoasa lui casă e cunoscută tuturor europenilor. Aici se organizează serbări fastuoase, ai căror participanţi sunt aproape exclusiv europeni, căci domnul Cian-Fu face afaceri cu exportatorii şi importatorii tuturor ţărilor. Eun om bogat, acest domn Cian-Fu!

El trăieşte aşadar în linişte şi siguranţă la Sanghai. Nimeni n-ar putea spune în mod hotărât de unde a venit bancherul Cian-Fu. S-au pomenit deodată cu el la Sanghai, acum vreo şase ani. El îşi cumpără o casă frumoasă într-un cartier bun, şi începu să importe mărfuri din ţările europene. Se remarcă prin aceea că plătea dinainte în tunzi englezeşti sunători, calitate cel făcu iubit şi preţuit de negustorii europeni.

Erau mulţi cei care se interesau să, afle ce fusese bancheruî Cian-Fu mai-nainte câe a sosi la Sanghai. Desigur că nici negustorii albi şi nici ofiţerii trupelor străine din Sanghai n-aveau de unde să ştie lucrul acesta, căci China este o ţară mare, în care se exercită fel de fel de meserii, ce nu sunt nici uzitate, nici posibile în ziua de azi în ţările Albilor. Serviciul englez de informaţii avu cândva ocazia să se ocupe de trecutul domnului Cian-Fu, şi atunci chinezii dădură la o parte pânza ce acoperea cu discreţie trecutul bancherului Cian-Fu Colonelul englez care

descoperi viaţa lui Cian-Fu, anterior sosirii lui la Sanghai, află următoarele: China are coaste, China are râuri, şi pe aceste ape mai înfloreşte şi. Astăzi meseria pirateriei. Aceşti piraţi locuiesc pe jonciie lor, mustăţile chinezeşti le atârnă peste buze-n jos, în cele două părţi ale gurii; pe bordul vaselor lor e întuneric, iar în clipa în care se năpustesc asupra vaselor încărcate cu. Mărfuri ale negustorilor izbucneşte flacăra ce dă foc joncei negustoreşti, iar leşurile navigatorilor sunt mâncate de peşti. Posturile de pază pot fi foarte bine în mâna unei organizaţii de piraţi.

În capul unei asemenea bande fusese odată bancherul Cian-Fu, care acum aparţinea bunei societăţi. Ca preţ. Al mărfurilor pe care şi le procura, el avea de plătit: spezele pirateriei, lefurile servitorilor piraţi şi întreţinerea câtorva mii de chinezi. După cum se vede, el cumpăra destul de ieftin!

Privită din afară, China e cârmuită de un guvern central la Nanking, recunoscut de puterile internaţionale. Există însă provincii mari, care nu vor să se supună ordinelor acestui regim de drept, fiind conduse de generali, pentru care e preferabil să susţină un război privat contra cârmuirii.

Guvernul chinez oficial speră să vină cu timpul de hac acestor generali. Mai greu e de luptat contra altui factor, care e ferm hotărât să câştige o situaţie preponderentă în China.

Sovietele sau hotărât să pună sub influenţa lor regiuni întinse ale ţării. Un măr al discordiei e în permanenţă calea ferată chineză răsăriteană, a cărei direcţie se află în acelaşi timp în mâinile ruşilor şi ale chinezilor. Se ştie că acum câtva timp era aproape să. Izbucnească un război oficial între Rusia şi China, şi că armatele acestor două ţări se şi pregătiseră de luptă.

Omul care rezolva probleme ruseşti politice în China era Borodin! Când dictatorul guvernului central din Nanking, mareşalul Ciang Kai Sek îşi începu, acum câţiva ani, lupta naţiomită eliberatoare, contra neputinciosului guvern de paie din Peking şi contra Manciuriei ocupate de japonezi, regimul sovietic îl cedase pe Borodin ca sfătuitor financiar şi politic. Dar Chiar de la primele mari victorii, mareşalul chinez, înţelept, observă că Rusiei nu-i ardea atât să-l ajute în străduinţele lui.

Cât ţinea să capete influenţă, prin persoana lui Borodin, asupra noului guvern chinez. Do acea Ciang se despărţi pe neaşteptate de Borodin, şi de atunci mareşalul Ciang Kai Sek fu

degradat, în terminologia Moscovei, din rangul de liberator al Chinei, la acela de măcelar al muncitorime!

Borodin însă nu renunţă la luptă. El căpăta de la soviete o putere nelimitată şi sume imense, cu care să poată activa Altfel Borodin întreţinea relaţii statornice cu generalul „creştin” Feng, ale cărui armate, întocmai ca şi armata din Canton, erau finanţate de Borodin. Principalul câmp de acţiune al activităţii bolşevice în China se afla la Canton, şi tot aici era şi reşedinţa lui Borodin. Partea rusească a direcţiunii căii ferate răsăritene era pusă sub ordinele lui, şi dacă cineva se interesează de asta, trebuie să afle că sovietele i-au pus la dispoziţie un consiliu întreg de război care să-i dea concurs. Acesta num'r a militari comunişti: Galin, Rugaciev, Nicolev, Cerepanov, Ste; anov, Romi, Silbart şi Tereşatov. Aceştia, cu Borodin în frun'e, sâtâTşefii întregii răscoale provoc? te de soviete în China. Ei încă nu ss gândesc să facă printre chinezi vreo propagandă bolşevică.

Pentru chinezul simplu, ajunge la început deşteptarea unei indispoziţii deosebite împotriva albilor, în speciei a englezilor, luru foarte simplu, căci nimic nu e mai uşor pe lume, ciccât răspândirea ideilor naţionaliste înguste...

Iată deci o acţiune care va renta lui Borodin, fie şi peste un timp mai îndelungat. Căci dacă masele chineze se-aruncă dintr-un ir-stinct naţional împotriva trupelor străine, care apără regimul oficial; dacă străinii, şi în special foştii ofiţeri germani, care îşi fac serviciul în trupele chineze, vor fi omorâţi ori secşi din ţară, atunci va fi mult mai uşor sovietelor să se instaleze în China. A fost însă o vreme când Borodin credea că va putea s-ajungă la această ţintă printr-o lovitură de forţă, k Bancherul Cian-Fu. Stă întins pe burtă. Lângă el, în biroul vilei sale, se află contabilul, care are misiunea să-l ridice de jos, când nu mai vrea să zacă pe burtă. Cu mâinile lui mici şi cărnoase, spălate cu săpun franţuzesc, ale căror unghii sunt lungi, ascuţite şi lustruite, Cian-Fu împinge ici-colo, pe o hartă mare întinsă pe podea, nişte steguleţe de toate culorile, înfipte în nişte suporturi mici de lemn. Contabilul citeşte câteva fraze din teancul de hârtii pe care-l are în mână, şi Cian Fu împinge pe dată câteva steguleţe încoace şi încolo. Aceste steguleţe se mişcă doar pe cursurile desenate cu albastru ale râurilor, şi so fixează numai

pe coastele ţării. Cian-Fu aruncă o privire de ansamblu asupra joncilor şi afacerilor sale.

Dar cineva bate la uşă. Un servitor îl anunţă pe secretar, care deschide o ferestruică, vestind că afară e un domn care ar dori să vorbească cu preaonoratul bancher Cian-Fu. El strecoară o carte de vizită prin deschizătura uşii, şi secretarul îşi anunţă patronul, că doctorul Wu roagă să-i acorde onoarea de a vorbi cu domnul Cian-Fu. Doctorul Wu trebuie să aştepte, până ce domnul Cian-Fu e ridicat, deoărece acum nu mai vrea să stea pe burtă; şi apoi trebuiesc puse bine şi hârtiile şi steguleţele într-un sertar ascuns în perete.

Doctorul Wu e un chinez înalt, care a studiat la şcoli superioare europene, şi care pare a-l cunoaşte bine pe domnul bancher Cian-Fu, întrucât el îl interpelează, numindu-l „pirat bătrân”, şi se aşează fără multe formalităţi într-un jilţ de piele Cian-Fu indispus. El nu-l prea agreează pe doctorul Wu, căci odată-i propusese o afacere, ce a dat greş şi cu care ocazie bancherul a pierdut o grămadă de funzi englezeşti sunători.

Şi iată că doctorul Wu cădea în recidivă. El îi spuse că venise să încheie o afacere mare cu Cian-Fu. Era ceva în atitudinea ace-tui doctor, ce-l uimise pe bancher, atunci când lucrase cu doctorul Wu.

Acum era de presupus că vizitatorul avea motive să pară modest şi puţin jenat. În afară de asta, doctorul Wu îşi putea închipui că bancherul era perfect informat că chinezul, cu tot titlul lui de doctor, nu era în definitiv decât un pierde-vară, şi că nimeni în capitală nu ştia ce învârtea de fapt şi din ce trăia. El adoptase obiceiuri europene, trăia în hotelurile, cele mai mari, dar nu dispunea personal de nici un mijloc bănesc. Un asemenea individ ar fi avut motive serioase să se poarte mai respectuos în biroul bogatului bancher. Cum însă doctorul Wu nu numai că nu făcea asta, Cian-Fu era derutat El bănui că trebuia să fie ceva la mijloc şi aşteptă.

Doctorul Wu începu să vorbească. El îi aminti bancherului de mijloacele excelente de care acesta dispunea în toată China, şi cu care putea să transporte cu uşurinţă, prin ţară, o mulţime de mărfuri, din şi în orice partea ar vrea… Cian-Fu ascultă, dar nu zise nimic. Doctorul Wu urmă, expunându-i că exista un anumit soi de marfă, ce nu putea fi transportată decât de către un om discret şi de încredere.

— Ce rută! – întrebă Cian-Fu.

— De la Canton, unde e depozitată marfa, până în interiorul oraşului Sanghai. – răspunse doctorul Wu.

— Câtă marfă e?

— E atâta marfă, că toate bărcile şi vapoarele d-talo.

Toţi servitorii şi carele d-tale vor fi pe drum zi şi noapte; ba chiar va fi nevoie să-ţi mai cumperi încă o dată atâtea vapoare şi luntri, în afară de cele pe care le ai.

Can-Fu începu să râdă batjocoritor:

— Şi cine va plăti transportul?

— Eu! – zise doctorul Wu, căruia-i răspunse o explozie de veselie.

Atunci doctorul scoase din buzunar un cec şi spuse:

— Îţi dau un aoont de cincizeci de mii de dolari americani!

Bancherul Cian-Fu se ridică în picioare şi se învârti în jurul doctorului, care, uscăţiv, sta lungit pe scaun, cu faţa impasibilă. Apoi deodată îi întinse mâna:

— Nu ştiu dacă. Mă voi învoi să-închei afacerea! Dar, doctore Wu, arată-mi cecul! Şi, doctore Wu, ia notă de ce-ţi spun: nu ştiu încă dacă voi face afacerea, dar vreau să văd, în tot cazul, cecul.

Bancherul desfăcu cecul ce i se înmână, numai spre a fi văzut; apoi îi dădu drumul jos, ca şi când ar fi pus mâna pe ceva îngrozitor! Astfel cecul zăcea pe jos, şi bancherul Cian-Fu acoperi imediat cu piciorul această bancnotă de hârtie, şi se uită speriat prin odaie, în care nu mai era nimeni, ca nu cumva cineva să fi văzut semnătura de pe cec. Apoi îşi trase piciorul încet îndărăt şi şopti doctorului:

— Ridică cecul! -

Doctorul îşi întinse mâna peste speteaza jilţului, luă cecul de jos şi zâmbi contemplând semnătura, care prilejuise bancherului o atare spaimă.

Borodin era numele ce se putea citi limpede pe cec, şi care era emis asupra unei bănci din Canton.

— Dacă nu vrei hârtia asta, domnule bancher Cian-Fu.

— Zise doctorul Wu. – pot să-ţi dau alt cec.

Cian-Fu zise:

— Să-l văd mai întâi!

Doctorul Wu scoase din buzunar un carnet de cecuri şV.

Emise asupra unei bănci din Sanghai o sumă de cincizeci de mii de dolari americani.

Cian-Fu luă cecul, chemă banca la telefon, şi căpătă răspunsul că cecul se onorează. Apoi se scărpină în barbă şi se aşează în fotoliul său. Doctorul Wu istorisi acum cum înţelegea realizarea amănunţită a afacerii, Marfa însăşi, care trebuia transportată, nu fu pomenită în această întrevedere dintre doctorul Wu şi bancherul Cian-Fu. Numai mărimea lăzile ce vor fi transportate, numărul şi greutatea fiecărui post în parte fură discutate, căci Cian-Fu avea o spaimă nebună să folosească cuvântul „arme”.

Poliţia chineză din Sanghai lucra foarte 'repede, stimulată de reprezentanţii puterilor europene şi americaneşi CianFu r-ar fi avut prea maro plăcere ca tocmai în plinătatea bogăţiei şi în floarea vârstei să garnisească o spânzurătoare!.. După câteva ceasuri, doctorul Wu şi d în nul Cian-Fu fură de acord. Bancherul îşi va pu ne toate mijlo-c/e de transpo t la dispoziţie pentru e: p dierea în taină a acesto arme.

Seara, doctorul Wu se duse în cartierul chinezesc. El dispăru prin stradelele întortocheate! şi-n cele din urmă se strecură în intrarea scundă a unei mici care dărăpănate.

Serviciul englez de spionaj din Sanghai are mult de lucru Anglia ru poate să-ngăduie, cu nici un preţ, din cauza numeroaselor ei interese, ca sovietele să prindă rădăcini în China. Dar agenţii sovietici sunt omniprezenţi în China. Sute de oameni spionează situaţia militară a diferitelor armate, şi o mulţime de oameni caută să stabilească intenţiile politice ale duşmanilor. Contra acestei hoarda de oameni are de luptat Serviciul englez de spionaj în primul rând. Acesta l-a găsit suspect pe doctorul Wu.

Într-o seară, după întrevederea lui cu bancherul Cian-Fu, şedea în holul unui hotel, într-un cerc mai mare de negustori din Sanghai, albi şi galbeni, cărora le povestea că, într-o anumită zi a săptămânji trecute fusese la Peking. Încercui acesta de oameni se afla însă şi un agent englez, care, în mod oficial, era reprezentantul unei fabrici de maşini şi care-l supraveghea de un cârd de vreme, căci ştia precis că doctorul nu fusese în ziua de care vorbea la Peking, ci Ia Canton. Şi cum Cantonul era reşedinţa priiacipală a lui Ro~ rodin; şi cum toate relele Chinei veneau de la acesta (din punctul de vedere englez), din ziua

aceea doctorul Wu se trădase. Când în noaptea aceea ieşi din holul hotelului în care locuia, el fu urmărit pe stradă şi astfel Serviciul englez de Informaţii află că se dusese, la o oră târzie din noapte, io casa bancherului Cian-Fu, unde rămăsese timp de câteva ceasuri.

În Sanghai se găsesc multe distracţii pentru albi şi pentru galbeni. Aceste distracţii sunt procurate de femei albe şi galbene, lucru obişnuit şi aiurea, nu numai în Sanghai. Dar

— Aici, această. Împrejurare e folosită de Serviciile de spiona.) ale tuturor, puterilor în. Sanghai se mai adaugă o circumstanţă, foarte avantajoasă pentru agenţii secreţi de anvergură, când vor să afle ceva din viaţa privată a bărbaţilor chinezi.

În Sanghai există un local, în care poposesc amestecaţi

— Albi şi chinezi bogaţi, ca să se distrez-". În acest local nemţe.;" „debutează „în fiecare seară d-ra Marie, şi ca e o mare atracţie a localului. Ea dansează şi cântă şansonete, în toate limbile europene, şansonete ce au fost la modă în ţările lor de baştină, acum nu ştiu câţi ani. Mademoiselle Marie e frumoasă, şi bine făcută, ceea" ca joacă un mare rol la o dansatoare, care, afară de o cingătoare subţire, nu obişnuieşte să poart e nimic alt veşmânt. Asemeni exibiţii n-au nici măcar la Sanghai farmecul noutăţii, dar printre chinezi produce o senzaţia nemaipomenită, căci rareori femei albe consimt să danseze dezbrăcate în faţa unor bărbaţi galbeni.

Bancherul Cian-Fu e un om care, după multe aventuri, în care a avut destule de întâmpinat, voia să-şi găsească odihnă. E drept că s-a lansat acum într-o afacere, cu doctorul Wu, care nu era tocmai lipsită de primejdii, dar el se consola, spunându-şi că nu' era dator să ştie ce conţin lăzile pe care treb ie să le transporte.

Într-o dimineaţă apăru la el un tânăr englez, care poseda nişte scrisori de racomandaţie preţioase, din partea unor mari firme de import engleze, şi care dorea să stea de vorbă cu bancherul Cian-Fu, despre modalitatea cum s-ar putea realiza un transport mai însemnat de maşini în interiorul ţării. Iată că i se propunea bancherului o afacere foarte productivă, legală şi neprimejdioasă. Englezul îi spuse că era de puţină vreme la Sanghai, şi că ar vrea foarte mult să pornească o dată într-o escapadă, cu un om care cunoaşte bine oraşul. Cian-Fu nu putu

să refuze, căci afacerea îl ispitea, şi-şi dădu întâlnire cu englezul, iar seara ieşiră amândoi. Englezul ar fi vizitat cu drag un anumit local, şi astfel se du seră amândoi în localul în care dansa Mademoiselle Marie În timpul acesta situaţia din simpaticul oraş Sanghai devenise cam nesigură. Englezii ştiau precis că populaţia chineză, pe care se întemciau sovietele, avea un depozit de arm; – din ce în Ce mai bogat. Subsista de asemenea impresia că ar fi în ajunul unei ofensive a generalilor, care făceau un joc comun cu sovietele, împotriva guvernului legal. În mijlocul acestor consideraţii, sosi comunicarea că un anume doctor Wu, care ar fi extrem de suspect, avea legături misterioase cu bogatul şi puternicul bancher Cian-Fu. Dar Serviciul de spionaj socotea că Mademoiselle Marie va. Lămuri singură ce se punea la cale aici.

Mademoiselle Marie apare. Un podium se înalţă în mijlocul localului, până la înălţimea meselor, dispuse de jurâmprejur. Lipită de podium era masa la care englezul sta cu bancherul Cian-Fu, care era cam plictisit. El se gândea la frumoasa lui casă, unde nu mirosea aşa de oribil a tutun ca în localul acesta; unde se putea plimba în lung şi-n lat, când voia, şi unde, la această oră, ar fi fost deja întins în nru-olc şi frumosul lui pat franţuzesc. Acum se făcu întuneric. O lu mână ţipătoare căzu, scoţând în relief un cerc de-pe mii ut podiu, şi dintr-o săritură repede Mademoiselle Marie fu sus.

Genunchii ci erau la înălţimea feţei corpolentului şi astma ticului domn Cian-Fu. Ea avea pe corp o pelerină largii. În formă de clopot. Se învârti în toate direcţiile, apoi/.'un: puţin bunului domn Cian-Fu şi lăsă să-i cadă pelerina, s goală!.. Se făcu tăcere în local.

E drept că, mai spre fund, la bar, erau vreo doi englezi, pe care această femeie goală îi lăsă complect reci. Chinezii însă, care se aflau aici, nu-şi luară ochii de la această femeie, şi bancherul Cian-Fu nu fu mai prejos! El îşi şterse fruntea de sudoare cu o batistă de mătase bine parfumată, şi era aşa de preocupat de dansul domnişoarei Marie, încât îi scăpă batista pe jos. Era tocmai în clipa unui vârtej de ţimbale şi Mademoiselle Marie începu o mică improvizaţie. Se trase brusc îndărăt şi, uşoară ca pana, fu dintr-o săritură în go nunchi. Îşi aplecă jumătatea corpului po-te marginea podiului, apucă batista, şi pe

când gleznele ei albe şi superbe aproape atinseră pe domnul Cian-Fu, îi puse batista pe masă. S-a isprăvit cu domnul Fu!

În dimineaţa următoare, şeful localului un chinez, primi ordinul să se prezinte bancherului. Duzini de meseriaşi pătrunseră în mica lui casă din oraşul chinezesc. Erau o mulţime de transformări de făcut! Cian-Fu, în plenitudinea cor polenţii lui, sta cu mâinile la şold, în mijlocul meseriaşilor, şi comanda. I se părea că totul mergea prea încet, că nimic nu era destul de bun şi aşa cum se gândise el.

La miezul nopţii, domnul Cian-Fu se plimbă în sus şi-n jos prin casă. Câteva servitoare aşteptau în odăile mai îndepărtate, şi Cian-Fu blestemă întreaga lume că Mademoiselle Marie, a cărei prezenţă îi fusese promisă cu siguranţă, nu era punctuală. El se ducea mereu la micile ferestre ale casei şi privea afară, în strada cea întortocheată şi strâmtă, din care îi venea la ureche zgomotul neîntrerupt al acestui cartier. Dar nu se ivea nici o trăsură, nici un automobil! El îşi aştepta iubita şi înjura.

În seara acelei zile, doctorul Wu avu o surpriză. Când s-a îmbrăcat şi vru să iasă, iată că în holul hotelului îl aştepta un înalt funcţionar chinez al guvernului legal şi un ofiţer englez îmbrăcat civil. Doctorul Wu fu consternat, fără s-arate însă, iar funcţionarul chinez îi spuse că englezii ar dori să primească un sfat de la el. Doctorul Wu era rugat de străini să aibe gentileţea să-i asiste cu isteţimea şi experienţa lui.

Englezul trecu apoi într-o odaie de conferinţe, unde avu o convorbire între patru ochi cu doctorul Wu, căruia îi spuse că vroiau de mult să-l întrebe despre unele lucruri, şi anume Ce era cu bancherul Cian-Fu? Se putea oare acdrda încredere acestui om, ori simpatiza cumva cu ruşii.

Doctorul Wu se sperie de tot! Ce să-nsemne asta? El rămase foarte rezervat şi întrebă de ce i se adresează tocmai lui, pentru obţinerea acestor referinţe? Răspunsul fu, deoarece se ştia că el, doctorul Wu, avea multe legături cu bancherul chinez.

Va să zică, englezii şi aflaseră!.. El spuse câteva cuvinte de convenienţă, şi anume că era foarte plăcut să facă afaceri cu Cian-Fu, deoarece era un om bun şi cinstit.

Atunci i se păru că englezul deveni ceva mai jenat. Cu fraze foarte întortocheate şi ezitând, el spuse doctorului Wu că autorităţile engleze din Sanghai ar fi fost prevenite asupra

doctorului. Denunţul nu fusese bineînţeles luat în seamă, căci în toată această afacere era vorba numai de o scrisoare anonima. Dar, spre surprinderea lor, se stabilise cu oarecare certitudine că scrisoarea nu putea să provină de la nimeni altcineva decât de la bancherul Cian-Fu. Oare era cu putinţă lucrul acesta? De asemenea, era adevărat ce era scris în scrisoare, şi anume că el, doctorul Wu, ar fi fost un agent de ai lui Borodin?

„Nu te poţi încrede în nimeni! Era o potlogărie de necrezut a lui Cian-Fu, care încasase bănuţii noştri!" – se gândi doctorul Wu, dar zisa:

— Nu se poate ca Cian-Fu să fi scris un asemenea neadevăr! E inexact că aş fi avut vreodată legături cu Boro din; totul e minciună, şi nu-mi pot explica toată împrejurarea.

Englezul făcu o mână foarte mulţumită şi zise:

— Dar nici nu credem, domnule doctor Wu! Probabil că l-ţi jignit vreodată pe domnul Cian-Fu, care e un om răzbunător, şi nu vă mai amintiţi!

Doctorul Wu clătină din cap. Acum englezul îşi dădu osteneai:! Să-l facă să uite această afacere neplăcută, sl-l rugă să-i fie oaspete. Se duseră într-un local, un varieteu unde apăru o dansatoare. Era Mademoiselle Marie, care, după ce-şi încheie numărul, se apropia de barul la care şedeau în momentul acela englezul şi doctorul Wu. Era dar că-l plăcea pe doctorul Wu, căci şezu tot timpul lângă dânsul verbindU. I mereu Cei trei rămaseră până târziu, spre miezul nopţii, în bar.

La casa cea mică din oraşul chinez, în care bancherul Cian-Fu aştepta pe Mademoiselle Marie, sosi un comisionar.

El aducea un bilet prin care Mademoiselle Marie îi arăta că ar fi răspuns cu punctualitate la invitaţia domnului bancher Cian-Fu, dacă nu ar fi venit deodată în restaurant doctorul Wu, care o împiedicase să plece. „Dar, domnule bancher Cian-Fu. Voi sosi în curând", încheia biletul.

După' ce mai trecu o jumătate de oră, sosi şi Mademoiselle Marie. Era dezolată că-l făcuse s-o aştepte, dar îi povesti că doctorul Wu apăruse deodată, şi că devenise un om cu totul insuportabil, când voise să plece. Acum venise să se plângă bancherului Cian-Fu în contra purtării lui, care fusese atât de indiscretă. Căci doctorul Wu ştia că avea întâlnire cu Cian-Fu, şi voise s-o facă să nu-şi tină promisiunea, ci să-şi petreacă restul r. Obţii cu dânsul. Afară de asta, vorbise despre

Cian-Fu în nişte termeni, pe care o femeie nu-i putea reproduce. Ce soi de om mai e şi acest doctor Wu!

Prima mişcare a lui Cian-Fu se traduse prin urlet (r) şi blesteme.. El dori toate chinurile imaginabile doctorului Wu.

Apoi începu să înjure, cu o grijă deosebită, pe fiecare în parte din membrii familiei doctorului Wu. Abia la sfârşit se preocupă de domnişoara Marie.

Ziua următoare, doi oameni se duşmăneau de moarte Doctorul Wu, care-l blestema pe bancherul Cian-Fu, fiindcă crezuse povestea cu totul imaginară a scrisorii anonime. Şi bancherul Cian-Fu, care-l ura pe doctorul Wu. Mademoiselle Marie îi povestise că doctorul Wu discutase cu un englez în barul în care dansa ea, nişte lucruri foarte ciudate, şi adesea fusese pomenit numele lui Cian-Fu, în legătură cu nişte chestiuni politice, în nu ştiu ce legătură cu sovietele şi cu războiul civil chinez. Când Mademoiselle Marie ajunse la punctul acosta al istorisirii ei, bancherul avea broboane de sudoare pe frunte. Acum se gândea ce trebuia să facă, spre a ieşi din această combinaţie, adică din afacerea cu doctorul Wu fără să-şi pericliteze viaţa. Nu era un lucru prea uşor, întrucât armele se aflau deja pe bordul a numeroase vapoare, jonci şi camioane, în drum spre Sanghai, şi se grămădeau spre oraş, venind pe toate căile posibile. Bancherul Cian-Fu se gândea, pe când Mademoiselle Marie, „cere-şi terminase numărul”, îl mângâia pe obraji-i graşi.

În vreme ce Serviciul englez de spionaj vroia să lase să se încordeze şi mai mult relaţiile dintre domnul Cian-Fu şi doctorul Wu, situaţia deveni deodată critică. În diferite împrejurări se găsiră tot mai multe arme în mâinile chinezilor, ce erau fără nici o îndoială de provenienţă rusă. Existau semne că se găseau în preziua unor mari tulburări în oraş provocate de agenţii sovietici.

Englezii erau încredinţaţi că bancherul Cian-Fu şi doc” torul Wu aveau să joace împotriva lor un joc important, dar nu ştiau de ce natură erau cărţile pe care cei doi intenţionau să le azvârle de pe masă. Dar problema se va lămuri desigur şi cel mai bun lucru era să nu se ia nici o măsură mai drastică contra revoluţiei ce ameninţa oraşul şi a urmărilor ei, mainaintc de a-i cunoaşte taina. Desigur că domnişoara Marie va şti s-o smulgă bancherului, care acum îl ura pe doctorul Wu.

Atunci surveni un eveniment, ce împiedică rezolvarea chestiunii prin intermediul dansatoarei. Poliţia chineză primi o telegramă prin radio. Expeditorul era un radio-telegrafist de pe un vapor chinezesc, care era un om de încredere al

— Conspiratorii Iadului ei. Depeşa sosise la prânz, iar seara în tot portul Sanghai mişunau agenţii secreţi ai puterilor militare din Sanghai şi funcţionarii poliţiei chineze. Vaporul aruncase punţile şi o duzină de oameni pătrunse pe vapor. Arestară şase bărbaţi şi o femeie, care era chiar soţia lui Borodin. Toţi veniseră la Sanghai ca să rezolve anumite instrucţiuni ale Sovietelor, şi toată lumea îşi da seama că sosirea unei personalităţi atât de active cu d-na Borodin, vestea zorile unor evenimente importante.

Poliţia chineză o instală pe d-na Borodin într-un automobil şi porni cu ea spre cartierul general. În timpul acesta, agenţii şi funcţionarii poliţieneşti, precum şi agenţii englezi, vegheară ca nu cumva să se poată arunca nici cea mai neînsemnată bucăţică de hârtie. La cartierul poliţiei chineze, rusoaica fu dată pe mâna unei bătrâne matroane chineze, care trebuia să-i facă percheziţie, spre a se vedea dacă n-avea niscaiva mesaje ascunse prin haine, sau pe corp. În primul moment, când d-na Borodin se găsi cu chinezoaica, ea-i oferi o bancnotă de valoare, şi-o imploră pe bătrâna femeie să declare că nu se găsise nimic la dânsa. Chinezoaica zâmbi politicos, împinse cu dispreţ banii la o parte, şi începu prin a-i revizui geanta de călătorie. Atunci rusoaica îi sări de gât şi-o strânse de beregată. Bătrâna chinezoaică, surprinsă fără veste, se clătină ameţită, ghemuindu-se într-un colţ. Dar doamna Borodin, care se repezi la uşa celulei, suferi o decepţie! Celula fusese încuiată pe dinafară în urma lor. Chinezoaica ţipă din colţul ei, ca şi când ar fi omorât-o cineva; ea ţipă fără întrerupere pe un ton asurzitor. Ca urmare, după câteva clipe, uşa se deschise cu violenţă şi mai multe agente chineze năvăliră în odaie. Doamna Borodin se lăsă atunci în voia sorţii. Patru-cinci chinezoaice se năpustiră asupra ei picioarele şi braţele îi fură imobilizate, şi fiind percheziţionată, se găsiră în rufăria ei câteva documente. Iată primul: Cifrată.

„Către Galin, „Canton.

„Tovarăşul Javorski transmite că: 1) valoarea mărfii expediate la Canton, până în decembrie, e de 2.500.000 ruble;

2) la Vladivostok sunt concentrate 5.250000 cartuşe, 20 mitraliere, 2 tunuri Arisaka, 2.000 proiectile pentru de, 7 tunuri de munte de trei toii, cu 7.000 proiectile; 10.000 guri de foc chimice de trei ţoii, 9 tunuri Rosenberg, cu 6.000 proiectile; 40 aruncătoare de bombe cu4.000 bombe, 9 aeroplane. Valoarea totală două milioane ruble. Cea mai mare parte din această sumă v-a fost deja remisă; Transportul de la Vladivostok la Canton trebuie să fie imediat plătit de guvernul Cantonez; Trebuie insistat la Conton ca marfa predată, şi cea ce urmează să fie predată, să fie plătită şi ca termenele de plată să fie fixate; De aici înainte comenzile de la Canton trebuiesc lichidate, pe cât posibil, contra bani gheaţă.

„Indicaţiile lui Javorski, privitoare la valoare, conţin unele nelămuriri. Aşa de pildă, s-au expediat diferite documente la Vladivostok, care nu sunt acoperite cu suma de două milioane. Situaţia generală nu se schimbă prin aceasta; vor urma explicaţii ulterioare”.

4. VII.

Şi al doilea: „Către Borodin, „Canton „1. Concentrat la Vladivostok: 1.300.000 cartuşe ruseşti,

1.200.000 japoneze, 8.200 proiectile pentru tunuri de 3 ţoii. Ne lipsesc indicaţii mai precise. În vreo săptămână vor fi concentrate 7.000.000 de cartuşe germane, 250 puduri praf de puşcă V-la, 8.000 proiectile pentru tunuri de munte de 3 ţoii, piese de schimb şi muniţii pentru 15 tunuri. Valoarea totală a mărfii ce trebuie concentrată, în afară de piesele de artilerie şi de muniţii, 546.148, trebuie plătită contra livrării mărfii.

„2. Comunicaţi imediat situaţia la graniţa de la KiangsiFulrien, precum şi, rezultatele tratativelor pentru trecerea unor fracţiuni de trupe de partea guvernului naţionalist”.

Din toate aceste documente reieşea în mod dar de ce se temuseră englezii şi, în sfârşit, şi poliţia chineză; era iminent un atac general al forţelor sovietice în China, cu trupele ce erau la dispoziţia ruşilor. O cantitate fenomenală de arme era concentrată.

Din acest punct de vedere trebuia să se acorde o atenţie?

Grabnică afacerii bancherului Cian-Fu şi a doctorului Wu. Din documentele doamnei Borodin, aflară cu aproximaţie cam ce-i ameninţa din afară, şi englezii erau încredinţaţi că, îndată

ce vor fi lămurit chestiunea Cian-Fu – doctorul Wu, ei vor şti cu precizie şi ce-i ameninţă dini lăuntru. Sunt puţine lucruri în lume, pe care te poţi bizui cu atâta siguranţă ca pe instinctul precis al Serviciului de spionaj din Londra. Acesta ştia că avea de-aface cu doi oameni. Unul era domnul Cian-Fu Pe acesta îl păzea actualmente Mademoiselle Marie.

Apoi era doctorul Wu, care părea să fie personajul cel mai important dintre cei doi. Dar omul care va destăinui mai uşor, uvând riscuri mai mari, nu era doctorul. Wu, ci bancherul. Şi. Acesta, trebuia să rămână în viaţă.

Ofiţerii poliţiei chineze vorbeau în şoaptă pe coridorul închisorii din Sanghai. Erau agitaţi şi 'vorbeau toţi odată. Seânghesuiau pe gang ca găinile, şi din când în când erau apostrofaţi deun englez, care sta între. Ei cu pipă în gură şi cu mâinile în buzunare. Dar planul ce trebuia să se execute acum nu era născocit de creerul unui englez, ci provenea de la un cap, pe care un chinez îl purta pe umeri.

Deodată un ofiţer de poliţie pătrunse în celula în care era închis unul din ruşii care fuseseră arestaţi odată cu doamna Borodin. El îl aduse pe prizonier din celula lui într-o odăiţă, co părea foarte primitoare, şi în care nişte scaune erau aşezate în jurul unei mese. Apoi îl pofti pe rus – un băiat foarte tânăr – să şadă la masă lângă el.. El puse cu grijănişte hărţi? în faţa lui, luă pentru circumstanţă un creion şi începu să-i ia rusului un interogatoriu.

Tânărul nu zise nici o vorbă. El privi la ofiţerul chinez de' poliţie cu teama pe care o au toţi oamenii „când sunt în preajma morţii, şi ascultă întrebările chinezului, care vorbea o rusească ireproşabilă, fără să răspundă nimic. Gândul lui era la spânzurătoarea de care va atârna a doua'zi.

Dar chinezul zâmbi. El se aşează apoi aproape de tot de rus. Şi anume aşa ca tânărul să fie în dreapta lui. Mâna chinezului. O mână mică şi îngrijită, plimba creionul pe hârtie, iar creionul desena nişte cercuri, triunghiuri şi linii. Această mână ieşea din mâneca haineiiar de sub mânecă se ivi manşeta unei cămăşi europeneşti, o manşetă albă, scrobită.

Chinezul întreba mereu, iar rusul tăcea. El tăcea şi se uita la mâna pe care chinezul o plimba pe hârtie, dinaintea ochilor lui. Deodată rusului i se urcă sângele la cap şi apoi avu senzaţia că-n clipa următoare va cădea de pe scaun. Mâna chinezului

ieşea din mâneca hainei, iar de sub mânecă se ivea manşeta unei cămăşi europeneşti, o manşetă albă şi scrobită: Şi această manşetă era scrisă. Căci era scris pe ea cu creionul: „Vechiul nostru om de încredere doctorul Wu, anunţă tocmai' acum sosirea doamnei Borodin, dimpreună cu şase agenţi sovietici, cu vaporul următor”.

Piusul îşi închise ochii şi văzu în jurul lui un ocean de trădare: doctorul Wu era omul în care Borodin avea cea mai mare încredere.

Dar se părea că ofiţerul de poliţie chinez se plictisise. El avu un acces de furie. Zbieră la rus, bătu cu pumnul în masă şi apoi ieşi din odaie. El trânti uşa după dânsul şi paşii i se pierdură în coridor. Tânărul rus se uită în jurul lui. Dintr-o săritură el fu la fereastră, şi constată că n-avea, gratii, care să-i împiedice fuga. Fereastra se putea deschide cu uşurinţă, iar la trei-metri dedesubtul ei era strada.

Atunci fereastra fu deschisă şi rusul se urcă pe glaful ei. Era cel mai mare noroc pe care-l avusese în viaţă, şi slavă Domnului ştiu să se folosească de el. Acum el sări şi alergă pe Stradă „. Ajungând la un colţ, după o” a doua cotitură, el alergă mereu înainte, până ce se pierdu în masa trecătorilor, ca un om care merge fără nici o grijă printre ceilalţi oameni paşnici. Fără grijă şi neobservat, căci se credea neobservat.

Dar iată că, tocmai în ultimul moment, poliţia chineză găsi ce căuta de atâta vreme: O casă chinezească, cumsunt atâtea mii în oraşul acesta, dar în care omul dispăru tocmai când se credea neobservat.

— K Doctorul Wu sta întins pe p'atu-i de odihnă din odaia lui de hotel, cu ochii aţintiţi în tavan. Aştepta chiar în noaptea aceea o ştire de la Cian-Fu, care să-i confirme că primele transporturi de muniţii sosiseră la marginea oraşului. Când va primi această ştire, va avea de împlinit o mulţime de treburi importante. Dar auzind bătând în uşă, sări din pat şi luă scrisoarea ce i se adusese.

El rupse plicul şi găsi înăuntru o bucată de hârtie, pe care erau numai câteva cuvinte trase în caractere chinezeşti. Aceste cuvinte cuprindeau un ordin urgent să se prezinte într-o casă.

Dir. Tr-o anumită stradă, cât se putea de curând. Era aceeaşi casă, în care dispăruse tânărul agent rus, după fuga lui de la închisoare.

Doctorul se îndoi că această comunicare, ce nu purta nici o semnătură afară de text, provenea de la bancher. Dar aceasta îi era indiferent, căci era convins că ea venea cu siguranţă de la o persoană însemnată, iniţiată în această întreprindere, căci numai iniţiaţii cunoşteau această adresă. Slavă Domnului, că n-o cunoşteau decât cei mai iniţiaţi!

Doctorul porni în grabă de la hotel, merse apoi o bucată cu maşina şi o luă din nou pe jos, toate acestea numai ca să scape de a fi urmărit. Iată-l în sfârşit ajuns la căsuţa chinezească, ce-i era ţinta, şi dispăru înăuntru.

Pe stradă se adunau atunci grupuri de chinezi, ce stăteau de vorbă. Printre ei erau şi câţiva europeni, ce păreau să aibă şi ei pe aici niscaivai treburi ce nu priveau de altfel pe nimeni. Dar nu numai casa, ci întregul cartier fu încercuit de aceste grupuri de chinezi şi de Europeni. Toţi aşteptară până ce se împlini exact o jumătate de oră, după care se auziră deodată pe uliţe nişte fluiere ascuţite, din acelea utilizate de ofiţerii de poliţie, şi o lovitură de topor sparse uşa casei, în care dispăruse agentul rus şi apoi doctorul Wu.

Chinezii luaseră cu ei un câine, căruia i se dăduse să miroasă şapca agentului rus, rămasă în închisoare. Câinele scoase limba şi porni în jos, urmat de ofiţerii de poliţie cu revolverele scoase, pe o scară de pivniţă, chelălăind şi lătrând la un perete. Umerii urmăritorilor împinseră peretele, iar un topor îl abătu: o uşă de lemn, căptuşită cu piatră, se prăbuşi cu zgomot, iar în clipa în care poliţiştii alergau printr-un gang lung şi întunecos, răsunară mai multe împuşcături într-altă parte a blocului de case.

Oamenii care vrură să fugă din casa împresurată, mainainte ca poliţia să dea peste ei, căzură sub lovituri.

Prin gangul întunecos, poliţiştii pătrunseră într-o boltă de pivniţă', care da într-o altă casă a blocului de construcţii, şi aici arestară o duzină de bărbaţi, toţi agenţi sovietici, căutaţi de mult, printre care şi rusul, căruia libertatea-i zâmbise pentru aşa scurtă vreme!

Poliţiştii nu-l arestară însă pe doctorul Wu.

Acesta trăise sfârşitul unei tragedii, pe care n-a înţeles-o şi la care se gândise cu disperare în timpul celor câteva clipe în care ea se săvârşise şi a cărei soluţie nu izbuti s-o mai aibă în viaţă.

Când doctorul Wu, atras în cursă prin acea scrisoare, intră în casa prin a cărei poartă se pătrundea în casa conspirativă, el găsi întruniţi în această încăpere pe conducătorii mişcării sovietice din Sanghai. Spre mirarea lui, văzu printre conducători pe tânărul agent, care era bine apreciat de Borodin, pentru curajul pe care-l arăta. El nu ştiuse că tânărul, pe care-l cunoştea prea bine, se afla la Sanghai. Dar abia intrase doctorul Wu şi lumina mizerabilă a unei lanterne căzu pe faţa lui, şi tânărul sări în sus. El îl luă de gât, cu iuţeala fulgerului, pe doctorul Wu.

Cu totul surprins de violenţa atacului, doctorul căzu jos.

Dar şi el era un bărbat puternic! Şi el avea mâini, care puteau cuprinde un adversar!

Surprins, fără să-nţeleagă nimic din toată această situaţie, el scoase în mod instinctiv un mic revolver din buzunar, dar alte mâini îl împiedicară să uzeze de el. Chinezii, prietenii lui, îl ţinură bine, îi smulseră revolverul şi-l împinseră pe podele până ce rusul îşi descleştă mâinile. Şi-atunci, doctorul Wu nu mai trăia! Iar oamenii aceştia erau încredinţaţi că au executat un trădător!

Apoi se auzi apropiindu-se nişte paşi, printr-un gang pe care ei credeau că nimeni nu-l cunoştea. Doi din ei năvăliră afară printr-o a derua ieşire, şi căzură sub gloanţele poliţiştilor. Ceilalţi se predară şi fură încătuşaţi. O revoltă neaşteptată, ce se produse în cartierul acesta blestemat, fu înăbuşită de focul unei singure mitraliere.

La închisoare, în celula în care fusese readus tânărul rus, o jumătate de duzină de ofiţeri chinezi de poliţie stăteau cu mâinile în şolduri, râzând zgomotos. Unul din ei îşi arătă manşetele pe care era scris ceva cu creionul, şi acesta râdea mai tare decât toţi.

În dimineaţa următoare, direcţia închisorii fu anunţată că, din nefericire, unul din cei şase agitatori ruşi se spânzurase în timpul nopţii.

La aceiaşi oră, când doctorul Wu era sugrumat, bancherul Cian-Fu şedea în casa lui, în frumoasă-i casă oficială, şi aştepta clipa plecării musafirilor. Seara primise, în urma unui apel telefonic, vizita englezului, pentru care trebuise să execute nişte comenzi şi-n a cărui prezenţă văzuse pentru prima oară pe Mademoiselle Marie. Odată cu el mai sosiră doi domni, care îl

cunoşteau prea bine pe Cian-Fu. Erau nişte oameni mai în vârstă, care se aflau demult în Sanghai şi care reprezentau interesele unor mari firme engleze.

Aceşti trei oameni şedeau cu el în bibliotecă şi se întreţineau despre lucruri mai depărtate, sau mai recente.

N-aveau deloc de gând să plece şi sorbeau un whisky după altul.

Bancherul, care tocmai făcea nişte descrieri pe larg ale posibilităţilor de desfacere a unor mărfuri străine în China, se opri deodată. Auzu-i ascuţit surprinsese nişte zgomote, pe care casa lui tăcută, asemeni unei maşinării bine unse, nu le producea de obicei. Parcă pe undeva răsuna o voce iritată şi acum...

Dar ce să fie asta? Oare nu vorbea... Nu ţipa Mademoiselle Marie cea adorată?.. Cum ajunsese această femeie aici?

Bar, pentru Dumnezeu! ce să fie asta?

— Era un tumult! Bancherul se ridică. Dar n-apucă s-ajungă până la uşă, când aceasta fu deschisă de către un servitor speriat, şi Cian-Fu o văzu apărând pe domnişoara Marid. Femeia se repezi la el, îl luă de mână şi-l trase într-o odaie de alături; aici bancherul, speriat şi el, văzu că femeia îşi ieşise din fire. Dansatoarea se lupta să-şi recapete graiul; apoi se stăpâni şi-i povesti * că-n oraş se petreceau grozăvenii! Mitralierele răpăiaU la periferii i

— Toţi au fost împuşcaţi! Poliţia chineză şi englezii i-au răpus pe toţi! Doctorul Wu a murit! mai-nainte însă de a-şi da sfârşitul a mărturisit poliţiei lucruri jnspăimântătoâre!

A fost împuşcat în stradă. Ai ceva de-aface cu toate acestea?

Pentru Dumnezeu, mi-e aşa de teamă pentru tine!.. Spune-mi dacă ai vreo legătură cu această afacere!

Bancherul se clătină şi căzu într-un fotoliu.

— Dumnezeule, de ce taci? Vorbeşte odată! Spune-mi dacă ai avut vreo legătură cu afacerile doctorului Wu. Dacă-i aşa, atunci vino repede, până nu te vor aresta, până ce'nu te vor omorî! Trebuie să fugim. Poate că putem s-aiungem în port!

În momentul acela, tânărul englez, ' pe care bancherul îl cunoştea de curând, apăru în odaie.

— Oh! – zise el. – what's the matter? Bancherului Cian-Fu nu-i e bine! Doamnă vă rog să-l lăsaţi pe domnul Cian-Fu singur cu mine; îl voi ajuta eu!

Peste un ceas, Mademoiselle Marie plecă din Sanghai, pe un vapor englez.

— Dar, Doamne, de ce v-aţi speriat aşa de tare, domnule Cian-Fu?.. Să vă dau un pahar cu apă?.. Ce pot face pentru D-voastră?.. Sunteţi bolnav?

Cian-Fu îşi strânse cu disperare toată puterea-i de gândire. Trebuie să se salveze de la spânzurătoare.

— Stăpâne. – zise el. – stăpâne! Ajută-mă! Scapă, mă!

Domnul Cian-Fu povesti tânărului englez cum decurseseră afacerile cu doctorul Wu. El avu însă acuma destulă minte, ca să nu istorisească lucrurile tocmai după cum era adevărul, ci spuse şi se plânse că abia în clipa aceea aflase că în lăzile al căror transport îl preluase, se aflau arme!

Englezul îi vorbi liniştindu-l. El îi era un adevărat prieten, care-i vroia binele; îl aşează frumos într-o trăsură pe Chian-Fu, care tremura de frică, ducându-l la poliţaiul şef chinez. Aici i se confirmă că doctorul Wu. Murise. Deci doctorul Wu nu mai putea să vorbească. Domnul Cian-Fu o ştia prea bine!

Şi atunci declară cum fusese „înşelat”, totuşi mereu cu teama să nu-şi piardă viaţa. El indică, prin declaraţia sa, unde se aflau în clipa aceea toate marile transporturi de arme. Toate aşteptau în împrejurimile Sanghaiuiui, ca doctorul Wu să le descarce, şi Cian-Fu trădă întreg transportul de arme.

Şi astfel fu distrusă o mare şi hotărâtoare speranţă a lui Borodin, şi prin urmare a Rusiei.

Când Cian-Fu îşi termină declaraţia, iar poliţaiul-şef îl asigură că nu i se va întâmpla nimic, şi că, din contră, i se datorau mulţumiri, atunci bancherul îşi aminti ceva, dintr-un articol pe care-l citise cândva. El îşi aminti că guvernul chinez oferea un premiu pentru fiece puşcă, pentru fiece revolver şi fiece cartuş de provenienţă sovietică, ce-i va cădea în mână, mulţumită vreunei persoaije.

Domnul Cian-Fu ajunsese deja la uşa cabinetului de instrucţie, când îşi aminti acestea. Deci făcu stânga-mprejur şi-şi formulă pretenţiile.

\par

VIII.

SALONUL DORA GRUN La New-York există un domn Osaki. E un foarte respectabil comerciant, care se ocupă cu desfacerea en gros de mărfuri japoneze, trăieşte foarte retras şi se bucură, în cercul negustorilor americani, cu care are de-aface, de renumele unui om de o înaltă moralitate comercială şi de moravuri austere.

La San-Diego, port al marinei americane, există o doamnă cu părul roşcat, în vârstă de 30 de ani, care are nişte ochi pătrunzători şi e de-o statură relativ zveltă, şi care trece în ochii cunoscuţilor ei drept o fiinţă ducând o viaţă extrem de uşuratică. Ea îşi câştigă existenţa ducându-se cu marinarii vaselor de război prin baruri clandestine, unde-i antrenează la băutură. Dar izvorul ei principal de câştig rămâne tot acordarea de favoruri de natură intimă marinarilor. Prenumele acestei doamne e Daisy. Amănunt cam necunoscut, întrucât în cercurile ei era numită „roşcovana”.

Roşcovana fusese mai-nainte o dansatoare care-şi agitase picioarele pe cele mai mari scene de varieteu ale Americei.

Într-o seară însă se vede că le agitase prea tare, căci îşi rupse osul de la gleznă. Fractura nu se vindecă pe deplin.

Când mergea, micul accident trecea neobservat, dar cu dansul se isprăvise pentru totdeauna!

Şi cu aceasta se cam încheiase povestea, căci avea mania să se plimbe prin marile magazine şi a fost un ghinion să i se găsească, într-o zi, sub haină, o bucată mare de mătase.

Tocmai această bucată de mătase lipsea din marele magazin şi aceasta a fost, după cum am spus, ghinionul ei. Dar fu o adevărată nenorocire, când, cu această ocazie, se mai găsi şi un inel preţios, ascuns sub jartiera ei. Căci se stabili, fără multă greutate, că şi inelul acesta lipsea din magazin, şi cum roşcovana nu putu să. Găsească nicidecum bonurile de casă ale acestor două obiecte, Daisy Green intră în puşcărie. Ea se jură, până-n clipa din urmă, că era nevinovată, şi se jură chiar pe părinţii ei morţi! Dar se vede că n-o luase prea în tragic cu jurământul acesta, deoarece părinţii îi mai trăiau încă în vremea aceea la Cernăuţi.

Dar nimeni pe lume nu se interesa de faptul că aceştia trăiau aici, şi anume sub numele de Grim… Nmeni, în afară de respectabilul comerciant Osaki, şi acesta jţvea motive serioase să se intereseze. Japonezul căuta de timp îndelungat o făptură,

care să ducă la San-Diego viaţa unei fete uşuratice şi destrăbălate, şi pusese pe unul din cei cinci agenţi ai lui să-i descopere o asemenea fată. Afară de un trecut pătat, această creatură trebuia să mai posede şi oarecare „sex appeal” şi Daisy Green întrunea toate aceste calităţi. Osaki stabili, prin mijlocirea unui birou de informaţiuni, relaţiunile ei, şi când mai află că ea n-avea în America nici rude, nici prieteni, atunci o luă în seamă pentru realizarea planurilor sale.

N-ar avea nici un înţeles s-ascundem faptul că onorabilul comerciant Osaki nici nu era comerciant. În realitate el avea în statul major al amiralităţii japoneze, rangul şi postul de căpitan al marinei de război japoneze, şi nu-şi dăduse demisia din serviciu decât în deplin acord cu superiorii săi, care găseau, ca şi dânsul, că era important pentru Japonia, să aibă informaţii permanente, pe care să se poată întemeia în privinţa diferitelor acţiuni militare, şi mai cu seamă diplomatice, ale Americii.

Osaki îşi schimbă numele şi cum, după concepţia albilor, un japonez se aseamănă cu altul, se gândi că nu era deloc primejdios pentru el să se ducă la New-York, ca să facă aici un negoţ oarecare. Aici vindea deci mărfuri japoneze en gros, iar mărfurile lui erau bune şi ieftine. Astfel afacerile prosperară. Adusese de altfel cu dânsul, din Japonia, un om de ispravă, care să-i conducă afacerile. Cu timpul câştigă câţiva agenţi, care îl informau destul de bine despre mişcările militare. Fata roşcată corespundea planurilor sale, şi de aceea se gândi să o angajeze şi pe dânsa în statul lui major. Bineînţeles că, la început, nu trata cu dânsa personal. Unul din agenţii lui trebuia să ia asupră-şi riscul şi să explice fetei ce i se cerea. Ea trebuia să intre în legături cu marinarii, ca să Ic smulgă informaţiile de care avea nevoie. Trebuia să i se comunice, pentru fiecare caz, în mod precis şi amănunţit, ce trebuia să afle, iar ca plată a activităţii ar fi primit o sumă frumuşică, ce s-ar fi adăugat în fiecare lună la livretul ei de economii.

Când i se făcu propunerea, tocmai ieşise de la închisoare, fără nici o para, lipsită, de o îmbrăcăminte cumsecade şi hotărâtă, în orice caz, să-şi caute adăpost într-una din casele întunecoase din port. Ea găsi mai bună această soluţie, decât să moară de foame.

Bineînţeles, oferta ce i se făcu de Osaki era preferabilă, şi astfel primi să plece la San-Diego. A face spionaj militar în

America, este o treabă ce se deosebeşte cu totul de spionajul militar european. Americanii sunt cu mult prea mândrii de armata şi-n special de flota lor, ca să facă prea mari rezerve în arătarea puterii de luptă a armatei şi flotei. Ba chiar trâmbiţează în lumea largă, că pot să întreprindă tot ce vor cu aceste două instituţii. Generalul Mitchell, care conducea aviaţia americană, asigura, cu exces de publicitate, că putea să distrugă, cu gaze otrăvitoare şi bombe colosale, de construcţie nouă, flota maritimă a oricărui stat. Această reclamă pretenţioasă era absolut necesară, pentru ca fiecare cetăţean american să ştie că mijloacele de apărare ale ţării se perfecţionau 'mereu, şi pentru ca să ştie toată lumea că banul dat nu era risipit, fără folos!

Din punct de vedere japonez, singurul lucru pe care Japonia avea interes să-l afle din America era jocul amănuntelor mărunte. În timpul acela se construiseră, pentru întâia oară în America, mine cu antene.

Daisy Green se apropie de marinarii care se ocupau cu acest fel de operaţii, şi cum aceştia erau mai toţi băieţi tineri, 'care nu ştiau decât de serviciul şi de drăguţa lor, îi fu uşor să capete, informaţiile necesare. Mai trebuia să afle doar dispoziţia exactă a diferitelor tancuri cu materii inflamabile din San-Diego, deoarece, într-un eventual atac aviatic nocturn, se obţinea un efect deosebit, dacă aceste tancuri săreau în aer.

După cum am spus, Osaki trăia la New York, liniştit şi retras. El. Locuia într-o casă americană, tipică pentru burghezime, în care ocupa un apartament. Singurul lucru ce ar fi putut bate la ochi, era că cele două locuinţe, din dreapta şi din stânga lui, erau închiriate agenţilor săi. Aceste două locuinţe din flancuri erau în realitate nelocuite, dar cum chiria era plătită cu punctualitate, nimeni nu se interesa de rest. Pereţii subţiri dintre aceste locuinţe fuseserĂ. Sparţi, pentru ca Osaki să aibă mijlocul cel mai uşor de a putea fugi, în caz de primejdie serioasă.

Cu toate că Daisy Green lucrase în chip mulţumitor, timp de un an de zile la San-Diego, Osaki n-o văzuse încă personal.

Toate ordinele primite de la autorităţile lui superioare le executa în chip mulţumitor, şi tocmai începuse să se gândească a se reîntoarce în Japonia.

Aparatul pe care-l montase, funcţiona acum aşa de bine şi fără zgomot, că se putea gândi să predea vreunui urm ş această maşinărie de precizie, Dar tocmai când era preocupat de aceste

planuri. Îi veni un ordin, a cărui executare îl punea în faţa unor mari greutăţi.

Era un ordin extraordinar de important pentru ţara lui, şi toate căile pe care apucase până acum, pentru executarea lui, fuseseră zadarnice!

Era vorba de următoarele: în statele sud-americane, America avea interese comerciale enorme. În 'sursele de petrol nou descoperite aici se afla înglobat marele capital nord-american, şi nu era mână, nu era fabrică mare de maşini, sau vreo întreprindere industrială în genere, în aceste state, la care finanţa nord-americană să nu participe.

Dar muncitorii-întrebuinţaţi în aceste întreprinderi erau în mare număr japonezi. Aceste puteri de muncă sunt totdeauna mal ieftine decât cele nord-americane. Şi aproape întotdeauna mai ieftine decât cele indigene. În cercurile celor care finanţau asemenea întreprinderi, se pornise o mişcare puternică împotriva acestor muncitori japonezi. Aceşti japonezi comiteau o crimă, pe care capitalul american n-o putea lăsa nepedepsită!

Iată cum sta chestiunea.

Când în America se iveşte vreo întreprindere nouă, când se descoperă vreo sursă de petrol, sau vreo mână, atunci se pornes într-acolo mii de lucrători, care îşi durează barăci pe loc; totodată cu ei sosesc şi agenţii. Vine un agent pentru topometrie, un agent de automobile, de maşini de cusut, de biciclete, de radio, şi încă o mulţime de alţi agenţi de toate branşele. Ei se năpustesc asupra muncitorilor, ca albinele asupra florilor, şi le sug contractele de plată, dându-le, în schimb, mărfurile lor. Şi-atunci banul pe care Americanul întreprinzător îl plăteşte sub formă de salariu, se-ntoarce fără să mai facă vreun ocol, în mâinile marelui capital american. Şi. Acesta e un lucru normal, pe care desigur că Dumnezeu l-a prevăzut la creaţia lumii.

Dar aceşti agenţi se izbesc de rezistenţa mâinilor de muncitori japonezi. Căci japonezii obişnuiesc să economisească banul câştigat. După ani de zile, când şi-au făcut suma, ei se întorc cu un vapor de clasa a treia în patria lor, ducând cu dânşii banii câştigaţi, ca să deschidă la ei vreo ceainărie, vreun restaurant, ori ceva asemănător. Astfel baânul american nu rămâne în ţara lui, ci trece în Japonia. Deci e o stare de lucruri

ce nu este în ordine, şi pe care desigur că Dumnezeu n-a prevăzut-o la crearea lumii!

Lucrătorii japonezi sunt atât de numeroşi în aceste uzine, încât diferenţa în plasarea mărfurilor, rezultată pentru producătorii nord-americani, devine colosală! Astfel potentaţii banului începură mai întâi să intervină 'pe lângă direcţiunile lucrărilor finanţate în parte de ei, dar nu obţinură nici un rezultat serios.

Când marele capital nu-şi ma'i poate ajunge ţinta în desfăşurarea normală a lucrurilor, atunci se pricepe să-şi facă legi, respectiv pune pe deputaţii parlamentelor în chestiune să le facă, spre a le veni în ajutor. Aici situaţia era dificilă. Trebuiau create legi nu numai în America de Nord, ci şi în statele sudamericane, adică era necesar un mănunchi întreg de legii, ce să-i gonească pe japonezi de la munca lor.

Osaki avea misiunea să-mpiedice trecerea unor astfel de legi, şi ordinul acesta îl desnădăjduia fiindcă, la început, habar n-avea despre ce trebuia să-ntreprindă ca să ajungă la un rezultat. Era în favoarea lui, că nu trebuia să dea lucrurile peste cap, ci avea dinaintea lui aproape un an de zile, timp ce-i fu foarte preţios.

În timpul acesta, capitalul industrial american avea să agite în contra acestor oameni opinia publică, căreia pân-aci prezenţa muncitorilor japonezi îi era cu totul indiferentă. Şi capitalul american intră repede în luptă. Se formă un comitet secret, al cărui secretar era un diplomat, un om tânăr de tot, care mai era şi secretar al Oficiului Marinei de la Washington.

Era prima descoperire a inamicului pe care Osaki o făcu, puţin lucru, dar deajuns ca să pună jocul în mişcare.

Daisy Green îşi continuă activitatea la San-Diego, dar viaţa pe care era nevoită s-o ducă acolo începuse să-i macine nervii. Singura ei mângâiere era livretul de economi, ce creştea sigur, dar foarte încet. Ea tocmai sta pe gânduri dacă trebuia să mai urmeze cu această întreprindere, şi dacă nu era mai bine să-ncheie relaţiile cu patronul ei, când sosi la ea agentul cu care tratase pân-atunci. Acesta o urcă, împreună cu micul ei avut, într-un tren şi porni cu ea la New-York.

Daisy Green nu ştia că-n aceste două zile, petrecute la New-York, fusese supravegheată în mod intens şi precis. Fiece vorbă pe care o rostea, ajungea la urechea japonezului. Acesta

voise să ştie, dacă nu cumva Daisy Green avea să povestească cuiva despre adevărata activitate pe care o desfăşurase.

Dar Daisy Green rămase discretă, spre marea mulţumire a patronilor ei. Graţie acestei purtări, ea fu acostată într-o zi de agentul pe care-l cunoştea, în faţa intrării unui cinematograf.

Agentul o apucă de braţ şi o pofti, de astă dată, să urce într-un automobil. Fiindcă fusese discretă, fu condusă până în faţa casei lui Osaki, şi după ce agentul se retrase la intrare, japonezul o pofti în odaia lui de lucru.

Era odaia cea mai mare a locuinţei. Pe pereţi erau dulapuri cu cărţi, iar restul mobilei era format dintr-o sofa, câteva scaune şi un birou mare.

Căpitanul Osaki era mărunt, ca toţi joponezii, şi când Daisy se văzu în odaia cea mare, în care nu ştia ce căuta, şi îl zări pe Osaki, care se retrăsese după birou, găsi că acesta semăna perfect cu o maimuţă care se ascunsese după o bucată de lemn. Japonezul se uita mereu la dânsa, fără să zică vreo vorbă. Observând că era examinată, primul ei gând fu să i se mărească salariul.

— Dezbracă-te! – îi zise japonezul.

Daisy Green îşi zise că desigur discuţia urma să fie lungă, şi-şi scoase pălăria şi mantaua, pe care le aruncă pe sofa.

Când îşi ridică privirea, constată că japonezul era tot ghemuit după birou. Iar când se apropie, el îşi ridică repede ochii de pe nişte hârtii, pe care le avea dinainte, şi-i zise:

— Nu-nţelegi să te dezbraci?

Daisy Green rămase uimită. Va să zică, * pentru asta oaduseseră la New-York?.. Iată ce nu putea să priceapă! Privi la japonez, care sta departe de ea, la birou, într-un colţ al odăii, şi mâzgălea pe hârtiile lui. Cum ea ezita să execute ce i se ordonase, observă că între sprâncenele acestui om se ivi o cută de încruntare, Daisy Green îşi spuse repede că, în defâninitiv, acesta era omul care-i plătea renta lunară, şi se gândi că era cu totul indiferent dacă să dezbrăca odată mai mult „sau odată mai puţin. În ce scop? Asta urma s-o afle… Se aşează pe sofa, începu să-şi scoată rochia şi zise:

— Să mă dezbrac de tot?

— Ml-amintesc lămurit, că ţi-am mai spus-o o dată! – bombăni japonezul morocănos. Şi Daisy Green se gândi:

— Bine, puişorule, dacă vrei tu, n-am nimic contra!

Daisy se dezbrăcă. Ea se simţi cam prost când îşi trase rochia peste cap: apoi. Îşi scoase ciorapii şi rămase în sfârşit goală, pe sofa, fără ca japonezul să-i arunce vreo privire.

— Sunt gata! – zise ea.

Osaki o sili să se ridice şi se înv-rti în jurul ei, examinând-o, ca şi cum ar fi fost vreun cal de vânzare ia iarmaroc.

Fu mulţumit! Viaţa pe care o dusese Daisy n-o alterase încă.

Osaki, după ce-o ocoli, se retrase spre birou., De astă dată, Daisy Green începu să scâncească precum un dine bătut. Onelinişţea societatea acestui mic bătrân japonez' despre care nu ştia ce-i cerea, şi era umilită că un bărbat o silise să se dezbrace, fără ca s-o dorească."

Osaki scoase un pachet dintr-un dulap. Era un pachet mare, legat cu panglici; apoi încă o legătură şi încă una, şi iarăşi câteva pachete, şi din ce în ce mai multe lucruri, pe care h" puse pe sofa.

— Acum îmbracă-te cu astea i – îi zise el.

Aduse nişte foarfece, iar dânsa, cont imund să, verse şiroaie de lacrimi, tăie sforile, scoţând din pachete rochie după rochie, pantofi fini, pălării şi rufărie de mătase. Erau numai lucruri pe care nu le puteai cumpăra. În nie'i-un magazin din NewYork! Erau lucruri fine şi de o eleganţă rafinată, ce presupuneau o mică avere, ca să poată fi. Cumpărate în America. Fiece obiect, pe care-l scotea Daisy, era prevăzut cu iniţialele ei, şi privelişţea atâtor lucruri.. Buhe şi frumoase reuşi să-i şteargă lacrimile repede şi fără urmă. Ea se îmbrăcă, şi Osaki fu foarte mulţumit de transformarea ei. În faţa lui nu mai era acum „) ejnerica'ă tipică, nu mai era o femeie îmbrăcată cu obişnuita lipsă de gust americană, ci o doamnă originară din Paris, sau care sosea acum de-a dreptul din capitala Franţei.

Daisy Green se privi în oglindă, mal-ales că găsi şi o poşetă, printre aceste daruri, ce conţinea pudră, roşu de buze, parfum şi tot ce-i trebuia, toate de provenienţă pariziană.

Era fericită şi entuziasmată şi se gândi un moment serios, dacă nu s-ar cuveni să cadă-n braţele japonezului, recunoscătoare. Dar se abţinu, şi se plimba în lung şi-n lat prin faţa unei oglinzi, stabilind că, în noua ei îmbrăcăminte, era o femeie nespus de frumoasă.

Când japonezul o văzu atât de mulţumită la oglindă, deschise gura într-iin rânjet; apoi o duse pe fată la-un scaun de lângă birou şfââifcepu. Să-i vorbească: îi spuse că eră omul la ale cărui „ordifie" lucrase până atunci; dar că acum dorea să-i prescrie o altă activitate de aci-nainte. Astfel trebuia să se ducă mai întâi la Washington, unde să-şi deschidă im salon de mode. Prăvălia era deja închiriată, rochiile şi stofele fuseseră pregătite, iar ea* avea să fie proprietara magazinului, pe care trebuia să-l ia în stăpânire cu cât mar puţină vâlvă.

— Ai făcut bine. – zise japonezul. – povestind pretutindeni c-ai' mai avut un salon de mode. Acum vei adăoga că rămâi în branşa cl-tale.

Daisy simţi un fior, aflând că tot ce vorbise despre cunoştinţele ei, ajunsese repede la urechea japonezului. Reflegtând asupra acestei împrejurări, putu să stabilească că avea motiv să se teamă. Ea-şi zise,! cu drept cuvânt, că pentru a pune să spionezi o biată fată ca dânsa, însemna să te aştepţi ca ea să-ţi ' poată face niscaiva servicii considerabile. Dar i se păru şi mai ciudat, când japonezul continuă să-i spună că, de. Aci încolo, ea ' avea să pornească prin lume cu adevăratul ei nume, Dora Griin, cum era trecuta de-altfel şi în paşaport, adică numele ei nemţesc. De; asemenea, să nu mai vorbească niciodată despre părinţii ei morţi, deoarece putea să-i dea ştirea îmbucurătoare că ambii ei părinţi trăiau încă şi că-Şi conduceau mai departp, cu bine, spălătoria lor. Apoi, primi ordin să se ducă în stradă, unde o. Ast epta agentul pe care-l cunoştea. După ce-i spuse toate acestea, japonezul tăcu chitic, fără să mai scoată o singură vorbă. Apoi trecu în camera de alături, de unde aduse două. Valize de piele, prevăzute şi de cu iniţialele D. G., şi care erau parte goale, parte, pline cu rufe şi cu rochii. Japonezul puse cele două valize, cu un. Gest autoritar, dinaintea fetei. Ea pipăi noile lucruri, „ aruncă o privire lui Osalrî, care nu se mai interesa de ea, ci se reaşezase la birou, şi apucă cu braţele-i puternice cele două valize, pe care le împinse afară.

Când Osaki îşi ridică ochiij văzu cel din urmă gest al femeii, care părăsea odaia: împinse cu piciorul vechile-i vestminte, înghesuindu-le într-un colţ.

Jos, agentul o aştepta. El pregătise o trăsură, 'ân care încărcă valizele, şi porni îndată cu Daisy. Şi o conduse întrunui

din marile hoteluri bune şi aşteptă în hol, până ce aceasta se întoarse.

Daisy simţi nevoia de neînvins să stea de vorbă cu cineva, să-şi dezvăluie inima faţă de cineva, şi deci se năpusti asupra

— Conspiratorii Iadului agentului. Nu ştia nimic altceva despre el, decât că până acum se purtase relativ bine cu ea, şi că se numea Thomas. Omul întâmpină cu resemnare atacul lui Daisy. O lăsă liniştit să-şi spună păsul şi lăsă să treacă valul ei de întrebări, de temeri, de speranţe şi de-nfiorări, fără să crâcnească. Dar când văzu că devine prea agitată, şi că era cu totul îngrozită de toată această afacere, atunci el o îmbună, mângiindu-i braţul îhtreg şi vorbindu-i blând şi liniştitor. El îi aminti că nici activitatea de la San Diego nu fusese cu totul lipsită de pericole, şi că acum i se cereau servicii cu mult mai puţin primejdioase. Dacă pin-aci avusese de a face cu mulţi bărbaţi, acum i se punea problema să-şi câştige dragostea unui singur bărbat, şi pentru o vreme mai îndelungată. Daisy Green ascultă cu luare aminte.

— Vezi tu, copila mea. – îi zise agentul; – ne-am dat seama că, o femeie frumoasă şi inteligentă ca tine, n-are ce să caute la San-Diego. Cu darurile tale naturale şi după cum te prezinţi acum, nu va mai fi nevoie s-alergi după marinari, ci te vei strădui să atragi un gentleman. Îţi vom plăti acum un salariu rezonabil, îţi vom împătri sumele pe care ţi le depunem lunar în carnetul tău de economie, şi deocamdată n-ai altceva de făcut, decât să pleci la Washington, să-ţi deschizi magazinul, şi să aştepţi câteva săptămâni, până ce-ţi vom da indicaţii cum trebuie să lucrezi.

Daisy Green se linişti, iar când, a doua zi dimineaţă, urcă cu agentul în trenul de Washington, era bine dispusă şi chiar puţin fericită. Găsi într-o stradă a cartierului elegant un magazin cu firma „Salon Dora Griin, Paris”.

Magazinul nu era încă deschis pentru cumpărători, dar odăile erau deja mobilate cu a eleganţă rafinată. Thomas mai angajă, în aceeaşi zi, manechine şi vânzătoare, şi peste 48 de ore prăvălia îşi deschidea porţile, după o reclamă bună prin gazete.

La început, manechinele şi vânzătoarele avură tot timpul să se plictisească lustru'indu-şi unghiile, căci deocamdată nu venea nimeni… Thomas, care se tot învârtea prin Washington, şi

care venea o dată pe zi să vadă cum mergeau treburile, ordonă, a treia zi, ca modelele pariziene, superbe şi de-o eleganţă aleasă, ce se aflau în vitrină, să poarte şi etichete cu preţuri. El hotărî singur preţurile, iar Daisy, care era de faţă la această operaţie, rămase perplexă. Acestor rochii costisitoare el le puse nişte preţuri de chilipir.

Odăile cele goale până atunci, se umplură îndată de clientelă feminină şi magazinul începu să prospere. Dar, o dată cu fiece rochie şi cu fiece piesă vândută, domnul Osaki arunca din buzunar şi ceva parale. Cu toate că pierderea trebuia să-i fie indiferentă, nervii lui Daisy Green nu putură să-ndure o asemenea batjocură. Abia după ce Thomas dispăru din Washington, Daisy începu să urce puţin câte puţin preţurile, până ce de cerespunseră, după părerea ei, valorii reale a mărfii.

După vreo două săptămâni de activitate, Thomas reveni, se retrase cu Daisy în birou, şi-i ordonă să facă ceva, ce i se păru, la început, o nebunie curată. O puse anume să trimită unui secretar din Oficiul Marinei o notă de plată kilometrică.

Thomas dispuse personal ce avea să cuprindă nota, şi, după indicaţiunile lui, Daisy scrise o întreagă colecţie de lenjuri de damă, din cele mai intime. Şi cum i se păru că nu era încă destul, el mai adăugă o pălărie, o rochie şi nişte mănuşi, aşa că totul făcea laolaltă mai multe sute de dolari. După ce expediase nota, Thomas ţinu complicei sale un discurs instructiv.

După expedierea notei, nu interveni la înoeput nimic, aşa că Daisy se văzu nevoită, potrivit instrucţiunilor, să scrie secretarului o scrisoare energică, prin care-i pretindea achitarea facturii. De astă dată, obţinu ce voise.

Într-o bună dimineaţă apăru în magazin un tânăr drăguţ, îmbrăcat impecabil, cu o pălărie fină de paie pe cap, care ceru să vorbească cu miss Griin. Miss Griin se afla în birou el privat şi vizitatorul se duse înăuntru, aruncă factura şi scrisoarea primite pe masă şi-ntrebă, indignat, ce înseamnă această absurditate? El nu cumpărase niciodată ceva asemănător!

Dera Griin îl rugă să ia loc, răsfoi, pentru circumstanţă, câteva registre, îşi ridică sprâncenele şi zise că nu-nţelegea această afacere.

Î se prezentase în magazin o tânără domnişoară, care-i declarase că era logodnica domnului secretar de la Oficiul

Marinei Cumpărase de toate, şi rugase să se trimită factura domnului secretar.

Americanul o privi cam ironic şi zise:

— Şi-n schimbul unei simple declaraţii de felul acesta, d-ta dai primei venite de pe stradă marfă pe credit?

Miss Griin zâmbi. Era primul ei surâs, în această afacere, şi primise ordin să surâdă cât mai des. Răspunse, lămurind că, bineînţeles' lucrurile nu stăteau tocmai aşa cum le descrisese în ironie vizitatorul. Dar că doamna declarase cu atâta precizie că era logodnica domnului secretar, şi. Afară de asta, mai prezentase şi e scrisoare... w Ce fel de scrisoare.? întrebă secretarul făcând nişte ochi speriaţi;:

— Da, scrisoarea era foarte drăgălaşă! zise Daisy, puhârfdu-şi în voce tot, farmecul de care dispunea.

— Era o scrisoare atât de dulce! Şi mai eta-scris în ea, că în curând. Vă veţi căsători, iar dedesubT. Seafla semnătura d-voastră, în caracter mari şi desluşite.'- -

— Unde e scrisoarea?'- întreba americanul, pe care-l trecuseră toate sudorile; – Dar tinde aţi vrea să fie?.. Bineînţeles că doamna a Reţinut-o. N-ar fi consimţit niciodată să se despartă de o scrisoare aşa de drăgălaşă..

Secretarul ştia prea. Bine că, nu scrisese niciodată e asemenea scrisoare, prin care să promită* căsătoria vreunei tinere fete. Dar tot aşa de bine ştia că se afla într-o situaţie foarte Neplăcută. Dacă refuza plata notei,. Clacă era dat în judecată, şi Dacă avea să apară acea scrisoare care era desigur falsă, cum şi fata care. Pretindea căo primise, scandalul era gata! Şi ca secretar al Oficiului Marinei, care avea la activul său un scandal, în care erau amestecate şi femei, îşi vedea situaţia periclitată! ':

; Tânărul. Era bogat, tatăl'său făcea parte din magnaţii care finanţau. Puţurile de petrol şi cum era foarte tânăr, iar calitatea lui principală era „ambiţia, ' scoase carnetul de cecuri. El îşi propuse să. Achite factura, pretinzând o declaraţie scrisă, că niciodată nu se va mai da pe credit cuiva, care. S-ar prezenta în. Numele su.: '

Luă, tocul să completeze formularul cecului.

Dar acum Daisy Green îşi plasă levitura-i cea mare. Edrept că, pentru propriul ei pont, ar fi acceptat cu plăcere ceVeul,

întrucât calitatea ei principală nu era ambiţia, ci setea de bani. Dar nu-i era'ârigăduit să ia cecul.

Ea luă tocul din mâna secretarului şi zise:

— Nu, domnule! Dacă d-voastră n-aţi comandat aceste obiecte, care sunt trecute în notă; dacă doamna era o înşelătoare, care s-a servit pe nedrept de numele, d-voastră. – atunci se-nţelege de la. Sine că nu d-voastră veţi avea de suportat paguba, ci eu...

Şi continuă pe tonul acesta.. Îşi luă aerul unei doamne avute şi distinse, sta, frumoasă, şi-ntr-p poză avantajoasă, în faţa tânărului, jucându-şi cartea ce trebuia să-l dea gata pe secretar.

Tânărul o găsi' într-adevăr fermecătoare pe Daisy! Chestia cu notî, pe care nu-mai trebuia s-o plătească, fusese scoasă ctiri discuţie şi nu mai rămâriea decât ceva plăcut şi anume-: t femeie frumoasă, care-i' făcea avansuri. Când părăsi biroul, îşi dădu o-ntâlnire cu Daisy Green, „ pentru o plimbare.

În aceeaşi. Zi, Thomas se ivi din nou. El îşi freca mâinile de bucurie. Inspecta personal locuinţa complicei sale, care în timpul acesta fusesC instalată şi mobilată cu gust; iar Thomas se rugă lui Dumnezeu, că prima lor plimbare să se sfârşească în alcovul ei...; --s Dar plimbarea se sfârşi 'cu un „rămas bun” ceremonios la un colţ de stradă. Căci, dacă la primul asalt-tânărul fusese dat gata de Daisy, exploatarea manevrei dăduse greş. Tânărul-frecventa-cu totul altă lume decât Dăisy. El n-avea prejudecăţi în materie de femei, pretinzâiâd că acestea, să fie din aceiaşi clasă socială cu el, dar dorea că fimeâa să se intereseze de lucrurile ce-i ocupau gândul său. Şi aci afacerea se împotmoli pentrtt Daisy! '

Ea n-avea habăr de importantele şi istoricele amănunte ale sportului, şi chiar când'se întâmpla s-ajuiigă la vreun punct comun, vederile lor nu; se potriveau! El era un aderator al tinerelor fiinţe sportive pe care le curioştea, care discutau despic tenis şi box, pentru care dragostea' era un subiect plăcut şi uşor. Daisy îiisă 'intra în luptă cu atitudinea insei cocote de lux, adică aşa cum îşi închipuie ea că trebuia să se prezinte o aseme. Nea femeie. Cuvintele ci erau prea voluptt; -o. Erotismul pe care-l exala prin vorbă şi atitudine, întreg v. L fel de a fi al femeii, pentru care drăgălăşeniile dragostei erau o ţintă

permanentă, iar nu un joc întâmplător, displăcură americanului. El nu voia aşa Ceva!

Daisy îşi pregătise rolul în timpul atâtor nopţi de insomnie, şi iată că acum fusese debitat în chip greşit. Când îşi luară rămas bun, ea realiză că pierduse bătălia. Încercă printr-o scrisoare să obţină o a doua întâlnire, dar nu primi ni ci un răspuns 1 îi telefona, îi scrise; dar totul fără suecfes! Toată instalaţia salonului Dora Griin fusese inutilăŞi fata se cutremură la gândul urmărilor, când avea să ra'porteze că trebuise să renunţe!

Pe când se afla, după amiaza, în mijlocul rochiilor ei Thomas sosi la magazin. Ea se duse cu el în biroul ei, respiră adâne şi i se spovedi. „* '

Thomas ascultă în tăcere; apoi i se urcă sângele în câp şineepu să strige. El zise că o anume Daisy Green'era cea mai tâmpită fiinţă ce exista pe lume.

Ar mai fi spus ei şi altele, dar atunci izbucni şi Dora Grun, originară din Cernăuţi. Cuvintele ei cădeau ca o cascadă pe capul agentului, ca un potop năpraznio! Ea-i aruncă în faţă că se săturase de mult să mai lucreze pentru „banda lui”. Şi rosti euvântul „bandă” cu un accent de dispreţ!

Agentul era un gentleman. Şedea pe o sofa joasă, ţinând în mână un baston, şi se gândea cu disperare cum s-o scoată la capăt cu această femele. Dar când e văzu pe Dora Griin dinaintea lui, cu pumnii ameninţători, asemenea unei vrăjitoare, gata să sfârşle tot; atunci avu impresia că găsise mijlocul cel mai mai nimerit cu care trebuia s-o trateze în momentul acela. Cu părere de rău şi cu un suspin adânc, el se ridică de pe sofa şi, cu iuţeala fulgerului, îşi ridică dreapta şi-i trase Dorei Griin o palmă ce răsună în odaie. Apoi de reaşeză speriat, aşteptând cu interes să vadă urmarea.

Dar nimerise coarda cea justă. Dora Griin se repezise prin odaie şi se ghemuise într-un colţ, unde plângea cu sughiţuri.

Când începu să vorbească de nerecunoştinţă, şi încheie jelinduse că era o biată fată bătută şi oropsita, pe care n-o iubea nimeni pe lume, atunci agentul înţelese că lucrurile erau în ordine. Se aşeză lângă ea, o consolă şi o îmbună, iar seara vizită pentru a doua oară casa în care! locuia Dora Griin…

Thomas plecă la New-York. Se dusese să dea raportul lui Osaki. Lipsi câteva zile, după care apăru din nou, pe

neaşteptate, la Washington. El şi câţiva din oamenii lui Osaki, veniţi odată cu dânsul, începură să îl supravegheze pe secretarul de ambasadă, care rezistase cu atâta bravură în faţa lui Daisy Green.

Unul din ei făcu o vizită ataşatului la Oficiul lui. Se deghizase în fiul unui proprietar de mine din statele de Sud care voia să discute cu secretarul o chestiune confidenţială. Intră în odaie, văzu că, la o masă, lângă secretar, şedea o dactilografă, care părăsi odaia când el intră. Era o fată tinerică, subţirică; avea aerul unui băiat şi era o plăcere s-o priveşti cum străbătea odaia cu pâcioarele-i fine. Vizitatorul nu rămase mult timp la secretar. Îi spuse numai că tatăl său dorise să se intereseze de chestia cu japonezii, şi că-i transmitea totodată un cec de 500 de dolari, care să fie vărsaţi la fondul realizării acestei întreprinderi. Nimic important nu se mai rosti între cei doi cu prilejul acesta.

Dar emul care îl vizitase pe secretar, îşi pricepea meseria.

El era obsedat de apariţia dactilografei, pe care o găsise în birou, şi avea impresia că fata aceasta putea fi câştigată întrun chip oarecare.

Oriunde se ducea acum dactilografa, era urmărită. Thomas îi cunoscu în curând tot cursul vieţii, cunoştea micile şi marile întâmplări ale existenţei ei, şi astfel află că fata nu era nici mai bună, nici mai rea decât majoritatea tinerelor care exercitau profesiunea ei în S. U. A.

El stabili că fata era înclinată spre cochetărie, că-i plăceau rochiile şi bijuteriile şi că n-avea un creier construit pentru gânduri adânci.

Fata aceasta de 18 ani, cu numele Betty, avu în curând o mică aventură. Domnul al cărui tată finanţa puţuri de petrol în Statele de Sud, veni pentru a doua oară la Oficiu, şi o-ntâlni pe sală. Ea-l recunoscu, şi deci nu se codi să schimbe câteva cuvinte cu el. Cuvintele se prefăcură în propoziţiuni, iar acestea se încheiară cu o-ntâlnire. Tânărul tocmai cumpărase un mic automobil, care avea o viteză mare, şi o invită să-l încerce împreună. Când Betty se învoi, agentul înţelese că era pe calea cea bună.

Când, peste câteva zile, fata avu nevoie de o mantilă, aceasta i se furniză de către „salonul Dora Griin”, şi însăşi

proprietara veni să asiste la probă. Mantila, cu toate că era destul de scumpă, fu plătită pe loc!

Dar Dora Griin mai avea la-ndemână şi o rochie, care-i venea de minune lui Betty, şi numai ei, ca şi cum ar fi fost croită special pentru dânsa. Trebuia numai să-i facă unele modificări neînsemnate. Betty trebuia să se întoarcă a doua zi.

Ea sosi într-adevăr, şi fu primită de patroană, care găsi că semăna grozav cu sora ei cea mică. De astă dată lucrurile merseră uşor. Dora Griin se împrieteni cu fata, cu atât mai repede, cu cât dactilografa era încântată de această prietenie, ce-i aducea fel de fel de avantaje. După trei săptămâni, Dora Griân şi mica dactilografă erau cele mai bune prietene.

Se stabilise, între-acestea, că Betty avea ca prieten un tânăr foarte prezentabil. Dar se mai aflase că era unicul post activ din registrul vieţii ei; că de-altfel era un pierde-vară, care trăia din punga mamei sale, iar aceasta se hrănea dintr-o rentă oarecare. Atunci fu uşor lui Daisy să ofere bani tinerei prietene, şi cum mititica era tot mai des în lipsă, cu toate că în fond nu era decât îngrijorarea de a nu câştigă destul pentru iubitul ei, ceasul lui Daisy bătu pentru a doua oară în această afacere.

Într-o seară, la locuinţa ei, Daisy îi spuse lui Betty că-n lumea aceasta rea, tot omul trebuie să-şi caute rostul. După alte generalităţi, ajunse să-ispună că ar şti, /pentru Betty, un serviciu accesoriu, ce i-ar îngădui, într-un sfert de an, să câştige' atâta câtsă nu mai fie. Silită, să răm'ână o biată dactilografă, căci îi va da putinţa să-şi instaleze un magazin în Oricare oraş i-ar plăcea.

Betty, care era de obicei plictisită, ascultă cu luare amintfe, şi când Daisy făcu o mică. Pauză, ea o-ndemnă să urmeze.

Daisy îşi luă inima în dinţi şi începu să-i vorbească de faptul că dânsa era dactilografa unui anumit secretar al Oficiului Marinei din Washington. Or, secretarul acesta scria scrisori şi făcea acte, după care se trăgeau întotdeauna copii.

Daisy socotea că, în definitiv era foarte uşor ca, în loc de. O copie, să facă două…

Fără ca Betty săi fi înţeles încă despre ce era vorba, ea protestă, explicând că era ceva cu totul imposibil! Nu se. Puteau face două copii, fără ca să nu se observe cu timpul..

— Bine! – zise Daisy; poate că se va găsi o altă modalitate. Eu' ştiu, în tot cazul, un domn, care ar plăti o sumă foarte mare pentru copiile celor scrise de secretar.

Betty tăcu, scoase fum pe nas, privi în tavan şi se gândi.

Daisy avea o teamă nebună ea prietena ei să nu se răzgândească, să nu i se fi părut primejdioasă această istorie, şi că-i va răspunde: „Nu!”

Dar Betty nici nu se gândea să-şi chinuiască căpşorul cu astfel de probleme. Ea nici nu-şi închipuia ce urmări putea să aibă, pentru ea, împlinirea cererii prietenei ei. Nu făcea nici reflecţii asupra activităţii prietenei sale, care era preocupată numai de oferta ispititoare! de a primi atâţia bani, fără a fi nevoie să săvârşească vreo muncă.

, Ea zise în sfârşit:

— Cât capăt pe lună?

Daisy indică suma pe care i-o precizase Thomas, şi care era destul de mare, ca să cumpere trei fiinţe ca Betty.

— All right! – zise Betty. Ştiu cum trebuie să procedăm I Introduc, pe neobservate, un carton întreg de indigo înăuntru, şi scriu fiecare scrisoare cu o foaie nouă de indigo! Apoi” nu ne rămâne decât săi ţinem partea lucioasă dinaintea unei oglinzi.

Daisy o îmbrăţişă pe Betty.

Betty venea acum în fiecare seară la locuinţa Dorei Griin, unde făcu cunoştinţă cu Thomas, care, îndată ce fata îi înmână primul maldăr de hârtie indigo, îi plăti un avans însemnat

— Ca să ai să cumperi indigo nou! – zise el şi râmji.

Mai târziu, Thomas fotografie coli le de indigo, le descifra textul, le combină.

Dăduse, astfel o. Lovitură' grozavă! E drept că nu pusese încă mâna pe ce voia, căci nu era corespondenţa, secretarului adresată comitetului de luptă în contra muncitorilor japonezi, dar erau nişte acte militare de o însemnătate extraordinară.

El avea astfel dinaintea lui întregul plan după care avea să opereze flota americană împotriva Japoniei, în caz de conflict, amănuntele funcţionării apărării coastelor şi, în sfârşit, ansamblul operaţiunilor, în cazul când maşinăria s-ar fi pus în mişcare.

Întâmplarea îi prilejui aceste importante descoperiri, căci secretarul era însărcinat cu distribuirea rapoartelor amiralităţii.

El trebuia să facă copii după de, destinate funcţionarilor superiori şi ofiţerilor Oficiului Marinei. Betty habar n-avea.

Că lucrul ei de copistă se învârtea în jurul unor afaceri atât de însemnate, şi secretarul avusese prudenţa să nu i-o spună.

Corespondenţa referitoare la aceleaşi chestiuni, era de mai mică importanţă. A şaptea zi, Betty sosi cu nişte coli indigo, ce cuprindeau alt soi de corespondenţă.

Secretarul părea a fi hotărât să lichideze toată corespondenţa restantă cu comitetul său. Thomas se aruncă cu un zel deosebit asupra acestui material. Dar când avu dinainte fotografiile, făcu ochii mari, căci nu pricepea nimic din cele cuprinse în de. Erau scrisori foarte scurte către fiecare conducător al comitetului, concepute în expresii voalate, şi singurul fapt ce reieşea lămurit, părea să fie că se plătiseră bani la vreo treizeci de persoane.

Ce însemna această comedie?.. Thomas şedea pe un scăunaş tapetat cu mătase, din budoarul Dorei Griin, şi se gândea.

Doamna sta întinsă într-un chaise-longue, îmbrăcată într-un kimonou de mătase, şi se gândea dacă Betty va putea duce la capăt ce i se cerea. Thomas întrebă:

— Ia ascultă! Ce afacere comică mai e şi asta! Tu trebuie să cunoşti legătura în această chestie. Comitetul plăteşte la vreo treizeci de oameni bani, şi comunică faptul, aceasta în expresii voalate membrilor săi. Ce să fie asta?

— Prostule! – răspunse Daisy.

— Desigur că cei care au primit banii, au fost mituiţi!

— Drace! – exclamă Thomas, se aplecă asupra hârtiilor, şi i se păru că se deschidea cerul.

Betty urmă să lucreze, şi nici vorbă nu era să i se oprească activitatea. Ea strânsese deja o mică avere, pe care o depusese la o bancă, şi acum începu să devină zgârcită.

După ce urmări cu îndârjire corespondenţa timp de paisprezece zile, Thomas o interpelă într-o seară pe Betty, în locuinţa lui Daisy:

— Ia să-mi spui. – zise el. – nu ştii cumva dacă există pe la voi vreo listă a oamenilor cărora comitetul le-a dat parale?

Betty stătu un moment pe gândurl. Era obişnuită să-şi scrie lucrările în mod cu totul mecanic, fără să se gândească la ceva în timpul lucrului; dar în cele din urmă îşi aduse aminte.

— Da. – zise ea. – a fost chiar o sumă imensă: s-au distribuit un milion de dolari! Ia stai puţin! Cui nalba au dat banii ăştia? Da, îmi amintesc; erau nişte bani pentru persoane ale căror nume apar mereu prin gazete şi care ţin pretutindeni discursuri politice. Dar cum îi cheamă pe fiecare în parte, bineînţeles că n-am reţinut!

— Nu face nimic. – zise Thomas, privind-o pe fată drăgăstos; – numai lista dacă mi-ai da-o.

— De! – zise Betty; – nu-i un lucru aşa de uşor! Oţine-ncuiată în biroul lui, şi dacă observă că lipseşte, atunci scandaşi e gata!

Themas îi luă un interogatoriu lung asupra moravurilor şi obiceiurilor secretarului, şi ca rezultat căzură de acord că trebuia să aştepte o conferinţă a tânărului cu şefii săi. Astfel de discuţi; durau totdeauna mult, şi în timpul când de aveau loc, Betty trebuia să rămână în odaie, ca să ia seama la telefon.

Într-un asemenea moment, ea trebuia să pună mâna pe listă, luând-o din sertarul biroului, ce rămânea descuiat, şi s-o copieze la repezeală.

Planul fu discutat în toate amănunţimile. Thomas află că lista celor care primiseră parale se afla în al doilea sertar de sus, în partea stângă a biroului, şi socctindu-se timpul necesar cu copiatul, ajunse la concluzia că planul trebuia să reuşească.

Trei săptămâni de-a rândul, zi de zi, Thomas aşteptă în locuinţa Daisy Green clipa în care avea să pună mâna pe listă El aşteptă în zadar trei săptămâni. Lucrurile ajunseră aşa de departe, încât chiar nervii solizi ai tinerei Betty începură să se tocească, şi declară că nu mai putea să îndure tensiunea.

Dar iată că sosi şi ziua în care secretarul fu chemat în biroul şefilor săi, la conferinţă. Ziua veni, dar n-aduse succesul! Tânărul, mai înainte de a-şi părăsi biroul, încuiase toate sertarele. Tocmai în timpul din urmă sosiseră o grămadă de scrisori, ce fuseseră, toate, încuiate îndată. Desigur că printre de se aflau hârtii importante!

Thomas era gata să explodeze dar se linişti repede, gândindu-se că nu-i putea folosi la nimic să facă acum pe sălbaticul.

De asemenea n-ar fi avut nici un rost să plece la New-York, ca să se sfătuiască cu Osaki. Aci trebuia să acţioneze singur.

Avea un vechi şi bun principiu, care, în profesiunea lui, merita toată atenţia. Unui agent cu adevărat mare nu-i este îngăduit decât în cazul extrem să întreprindă personal acţiuni, ce i-ar destăinui în mod neîndoios vinovăţia, dac-ar fi prins.

Aşadar, când există posibilitatea să fie prins, e mai bine să lucreze cu mâna altuia. Aci însă era vorba de spargerea unui birou, fapt pe care nu trebuia să-l întreprindă personal.

Dimineaţa aranjă astfel lucrurile ca să se întâlnească cu Betty, înainte de sosirea ei la serviciu, şi stabili pentru seara aceea, o întrevedere între ea, prietena ei şi dânsul, care voia să pună acum totul pe o carte! în biroul salonului Dorei Griin, „Thomas îşi azvârli momeala. El promise lui Betty şi amicului ei 50.000 de dolari, dacă făceau a doua zi ce le va arăta el.

Secretarul venea întotdeauna la biroul lui cu un ceas mai târziu decât secretara. Tânărul trebu'ia să vină cu zece minute după sosirea dactilografei şi să-ntrebe de secretar. Atunci secretara trebuia să apară pe sală şi, dacă era nevoie, să joace un fel de comedie.

Ea trebuia să declare cu voce tare, că secretarul aştepta de mult sosirea tânărului şi că voia să-i telefoneze imediat acasă, ca să se grăbească. Apoi avea să-l poftească pe tânăr în odaie, arătându-i sertarul cu pricina, pe care el trebuia să-l spargă, luând toate hârtiile ce se aflau acolo, şi vârându-le în servieta pe care trebuia s-o aibă cu el. Thomas trebuia să ia în primire hârtiile, şi să-i înmâneze, în schimb, 50.000 de dolari.

Bineînţeles că, după puţină vreme, dactilografa avea să părăsească biroul şi, întâlnihdu-se peste câteva minute cu iubitul ei, să fugă împreună. În statele Sudului, când doi oameni se iubesc, pot duce acolo o viaţă plăcută, fără teamă de a fi arestaţi, când posedă 50.000 de dolari.

Thomas observă, îndată ce-şi expuse planul, că tânărul era gata să-şi de concursul ca să câştige cei 50.000 de dolari. Dar agentul află, cu această ocazie, că Betty avea mai mult spirit practic decât prietenul ei. Fata declară, cu toată francheţea, că ea condiţiona executarea proiectului de un avans de 25.000 de dolari. Căci trebuia să conteze şi pe posibilitatea ca iubitul ei să fie arestat, risc pe care nu înţelegea să-l suporte decât în schimbul a 25.000. De dolari.

Thomas se opuse la început, dar Betty rămase neclintită, ba chiar stărui ca suma să fie exact cea arătată de ea, iar

Thomas suspină şi completă un cec asupra unei bănci din Washington pentru suma de 25.000 de dolari.

Apoi aduse un săculeţ de piele în care se găseau unelte pentru spargere, făcute din oţelul cel mai tare. Iubitul Betty fu iniţiat în manipularea instrumentelor, după care apoi se despărţiră. Thomas plecă la hotel, având înante-i o noapte de

— Nesomn, iar în. Urmă o convorbire ce. Nu fusese lipsită de primejdie. Betty, şi iubitul ei mai intrară într-un bar, şezură într-un colţ retras şi discutară în şoaptă ce aveau de făcut în ziua următoare.

Locul în care Thomas trebuia s-aştepte predarea servietei fusese bine precizat. Agentul se duse, cu o jumătate de ceas mai înainte, la locul convenit, ca să aştepte servieta. După ce trecu un. Sfert de ceas peste ora hntărâtă,. El se nelinişti; când trecu o jumătate de oră, eră aproape disperat, iar peste un ceas, când secretarul trebuia să fie de mult la birou, el trase o-njurătură. Groaznică şi seduse la salonul Dorei Griin.

O găsi ocupată cu nişte lenjerie de mătase şi-i făcu semn din ochi să vină în bircu. Când află că nimeni nu fusese pe acolo, el aproape că îşi pierdu firea şi, pentru o clipă, nu ştiu ce trebuia să facă. Apoi se repezi până la Oficiul marinei şi făcu cercuri largi şi mici în jurul acestei instituţii, dar nu putu să dea de urma complicilor săi.

Deodată fu cuprins de o bănuială grozavă. Luă în grabă un automobil şi se duse la banca lui. Bănuiala lui luă forme palpabile: cecul de 25.000 de dolari fusese prezentat de dimiRieaţă, la cinci minute după deschiderea casei, şi se plătise. Se întoarse în fugă-la salonul Dorei Griin, pe care o sili să se-mbrace, şi o duse până în faţa casei în care loduia Betty; aci avea să se intereseze de soarta ei. Dora coborî treptele cu informaţia dată de mama fetei. Aceasta căpătase concediu, şi plecase în călătorie pentru patrusprezece zile, cu o destinaţie necunoscută.

Thomas era sigur că cei doi complici o şterseseră, fără ' să-şi îndeplinească misiunea lor primejdioasă! El socoti că, cu banii pe care îi încasase până acum, Betty avea destul ca să-şi poată aranja viitorul. Şi se blestemă pe sine şi lumea întreagă.

Acum era în situaţia disperată de-a trebui să raporteze lui Osaki ce se întâmplase. Iar asta echivala pentru el cu o

sinucidere! în plus era sigur că cei doi aveau să-i denunţe, atât pe el, cât şi pe şeful său Osaki!

Când Thomas îşi perindă prin. Minte toate aceste împrejurări, îl trecură toate sudorile spaimei şi luă o hoturâre disperată.

Porni drept spre Oficiul marinei. Era dupăamuză; Voia să capete siguranţa dacă Betty fugise într-adevăr, sau ce se înt. Îrnplase pe acolo? O ideie îi trecu prin minte ca un fulger. Voia să-ntrebe de Betty şi să declare că era trimis de familia mamei

* sale, ca să-i comunice că mama ei avusese un accident mortal!

Voia deci să facă d anchetă chiar în cuşca leului..

Pe când se afla pe sală, îl văzu pe secretar trecând pe dinaintea lui cu câteva hârtii în mână, şi intrând într-o altă odăi? 1.

Fără să mai stea mult pe gânduri, şi urmându-şi inspiraţie „instinctivă, intră repede în biroul. Secretarului. El Ye văzu singur n odaie. Dintr-osăritură, fu la birou, găsi sertarul' îri. Care se aflau, după descripţia lui Betty, hârtiile. Cele importante, şi-şi vârî mâna în geantă. Scoase. Un instrument complicat din oţel pentru spargeri, desfăcu o lamă, şi-i puse vârful.. Ascuţit în broasca sertarului, pe care-l trase afară. Fără greutate. Apucă apoi dintr-odată vraful de hârtii din sertar şi-l vârî în servietă, când fu isbit de un zgomot. În faţa uşii se auziră, nişte voci. El se lăsă pe covor şi cu paşi de pisică ajunse lu uşă. Îşi lipi urechea la gaura cheii, dar ce auzii, îi lovi drept în 'inimă. „Voc'ile ce şuşuiau chiar în faţa uşii, ziceau că „mai trebuiau să aştepte până ce va ieşi afară”.

Atunci înţelese că teama, de a nu fi trădat 'de Betty, se adeverise! Desigur că fusese văzut intrând, şi desigur, jocul lui fusese descoperit!

Dar poate mai era vreo şansă de scăpare i Poate era vid i rfta-nervilor supra-încordaţi! Tot aplecat, şi cu urechea da uşă, era ferm hotărât să-ncerce să scape. Se duse din nou la birou.

Jiuă de pe masă secretarei un plic mare,. Scrise în grabă adresa lui Osaki, pe care n-o cunoştea nici Daisy, aşa că Betty n-o pututse trăda, puse în el hârtiile, îl lipi şi aşează apoi scrisoarea în vraful cel mare de. Corespondenţă, ce.; se afla, pe masa. Secretarei, gata să fie expediată. Apoi se reîntoarse la uşă, cu revolverul în buzunarul hainei, şi o deschise repede. Patru

oameni se' aflau în sală, şi două revolvere fură îndreptate asupra lui.

Atunci răsU. Nă primul foc; slobozit de Thomas. Astfel rupse mâna unuia dintre paznici şi, dintr-o săritura, străbătu printre Adversarii surprinşi. Când. Ajunse la. Scară, un glonţ de revolver îl lovi în spate, Căzu peste cap, „pe trepte, şi airma i se descarcă în cădere. Când adversarii se aplecară asupra lui, Thomas era mort!

Îi scotociră buzunarele, dar nu găsiră nimic I Aşadar nu furase nici o hârtie, sau cel puţin nu le avea asupra lui! Atunci pătrunseră în camera secretarului. Se găsi sertarul spart, şi un funcţionar superior blestema, declarând că era foarte logic: indivirul legase actele cu o sfoară şi le dăduse drumul pe fereastră, iar un complice de-al lui le luase desigur în primire.

Pe când hârtiile şi complicii erau căutaţi cu înfrigurare de poliţie „corespondenţa ce trebuia expediată fu scoasă din camera secretarului şi trimisă la poştă.

Se întâmplase aşa după cum prevăzuse Thomas.

Betty fugise dis-de-dimineaţă cu iubitul ei, şi ca să se asigure în vederea oricărei eventualităţi, comunicase Oficiului marinei, printr-o scrisoare pusă încă în noaptea aceea la cutier că un individ, cu prenumele de Thomas, încercase să-i convingă, pe ea şi pe iubitul ei, să spargă biroul secretarului şi să fure nişte acte. Dar bineînţeles, ea era e fată cinstită, care nu se putea preta la aşa ceva, şi denunţa, prin urmare, toată afacerea. Dar cum se temea, plecase în călătorie. De altfel, mai era amestecată în această afacere şi o anume Dora Griin, proprietara unui salon de mode. Ea însă Betty, n-avusese nici-o ştiinţă şi socotea că nu se va întreprinde nici o urmărire împotriva ei, care denunţa afacerea cu toată sinceritatea.

Această scrisoare sosise de dimineaţă la Oficiul marineL Provocase oarecare senzaţie. Secretarul fu chemat telefonic.

Nu lăsă decât corespondenţa comitetului împotriva muncitorilor japonezi, în al doilea sertar din stânga, acestora neacordinduli-se prea mare importanţă. Camera însăşi fu păzită în mod discret de detectivi, oamenii cărora Thomas le căzuse în cursă.

Daisy Green fu ridicată de la magazinul ei, tocmai în clipa când se pregătea să tragă obloanele. Era revoltată, tuna şi fulgera. Dar funcţionarii poliţieneşti nu se prea lăsară

impresionaţi. O conduseră la poliţie, unde fu pusă mai întâi într-o celulă individuală. Apoi se sfătuiră, căci nu ştiau singuri ce să facă cu această femeie, nici ce vină avea în definitiv. În buzunarele lui Thomas nu se găsi decât o notă de hotel achitată, iar în odaia lui nu se descoperi nici-o bucăţică de hârtie, din care să se poată trage vreo concluzie asupra întregii afaceri.

Situaţia, din punct de vedere criminalist, se prezenta deci astfel. Se primise o scrisoare a dactilografei Betty; ea însă' o ştersese peste ţări şi mări. Se ştia că un bărbat cu numele de Thomas era instigatorul unei acţiuni, pe care apoi o săvârşise chiar el însuşi. Omul acesta murise, deci nu mai putea să vorbească. Se mai ştia apoi că Dora Griin avea o legătură cu această afacere, dar nici prin minte nu le putea trece, care erau amănuntele chestiunii.

Se făcu o percheziţie la magazin şi la locuinţa lui Daisy, dar nu se găsi nici-o urmă.

Nu mai rămânea deci altă soluţie decât să o supună pe Dora Griin unui interogatoriu, de gradul întâi, al doilea şi al treilea.

Dora Griin tăcu însă. Orice încercare a poliţiei se lovi de un mutism absolut, care nu se dezise nici când poliţia, care expediase pretutindeni amprentele ei digitale, primi raportul că mai suferise o condamnare pentru furt, într-un magazin, sub numele de Daisy Green. Ea tăcu cu încăpăţânare, şi aceasta spre ghinionul ei, căci nu-şi da seama cât era de avantajoasă situaţia ei. Din cauza tăcerii, poliţiei nu-i fu cu putinţă să dea de rostul afacerii, şi gazetele nu aflară nimic din cele petrecute la Oficiul marinei.

În timpul acesta, se întâmplă următoarele. Osaki trimise, a doua zi după moartea agentului său să i se aducă poşta, şi când o avu în mână, el găsi, printre altele, un plic mare, cenuşiu, care purta pe faţă şi pe dos antetul Oficiului marinei.

Când îl deschise cu băgare de seamă, ieşiră la iveală o grămadă de hârtii. Erau nişte scrisori şi documente, pe care le dorea de atâta vreme şi care îi desvăluiau până şi cele mai intime resorturi ale comitetului anti-japonez Doar un lucru nu-l putea înţelege: în ce mod plicul acesta ajunsese să poarte antetul oficial?

Acum rămase să aştepte apelul telefonic al agentului său Thomas. Apelul nu sosi, iar el însuşi nu putea să cheme

Washingtonul, întrucât nu stabiliseră nici un număr. Puse mâna pe gazete, şi nici din acestea nu află nimic. Cu hârtiile primite nu ştiu deocamdată ce să facă, neştiind cine i le trimisese, şi temându-se că ar putea fi niscaiva falsificări ale vreunui agent provocator. Situaţia dăinui astfel misterioasă şi primejdioasă.

DaţOsaki îşi păstră tot calmul şi rămase la postul său.

Bineînţeles că trimise pe toţi agenţii de care dispunea la Washington, ca să stabilească ce se întâmplase?

Agenţi afiară imediat că Dora Griin fusese arestată. Faptul fusese observat de un manechin, care-o ajutase la închiderea magazinului, şi tot manechinul acesta ştia că magazinul fusese percheziţionat de sus până jos de poliţie. Acesta îngăduise ca magazinul să continue a lucra şi cea mai vârstnică dintre vânzătoare conduce acum întreprinderea, ca să asigure „salariile personalului.”

Când agenţii mai aflară la hotelul unde locuise Thomas, că şi odaia colegului lor fusese percheziţionată, făcură stângamprejur şi plecară la New-York. Era dar că se făcuse vreo prostie, în urma căreia Thomas 'şi Daisy. Fuseseră arestaţi. Nu aflară nimic despre moartea camaradului lor, iar Thomas raportase despre Betty şi logodnicul ei nişte amănunte aşa de vagi că nu cunoşteau nici măcar numele fetei.

Când se întoarseră cu aceste ştiri la New-York, Osaki înţelese că momentul era grav. Îşi zise că „probabil Thomas izbutise în clipa din urmă să-i trimită scrisorile şi documentele primite, şi se hotărî să se folosească'de de. Ştia prea bine că risca să fie arestat în orice moment, şi cu toate rugăminţile agenţilor' săi, rămase în locuinţa lui. Aici se adresase întotdeauna apelul telefonic al agentului Thomas, şi el îşi zise „Dacă omul scapă, trebuie să-i dau putinţa să mă găsească, că să aflu ce s-a întâmplat şi să-l ajut”.

El luă asupra lui o sumă mare de bani şi trimise departe pe ceilalaţi agenţi, ca să nu-i pună în primejdie.

Îhtr-o seară cercetă. În linişte materialul primit. Totul era important şi interesant, dar lucrul' cel mai-însemnat prin consecinţele sale era aflarea listeide”politicienii, cunoscuţi ale Statelor Unite şi ai Statelor de la Sud, din care reieşea că li se plătiseră sume mari de'bani. Din scrisori complimentare se putea constata, fără urmă de îndoială, că: era vorba de sume

plătite spre a'corupe pe aceşti oameni în sensul vederilor comitetului pentru depărtarea muncitorilor japonezi.

— Şi-n America legile sunt făcute. Tot de politicieni!

Osaki se gândi că n-avea mult timp de pierdut. Se aşează.la birou şi scrise fiecăruia din aceşti oameni câte o scrisoare.!

Aceste scrisori erau anonime şi prin de li se comunica că o anumită persoană descoperise că erau nişte ticăloşi coruptibili; lii plicuri puse şi copia scrisorilor pe care le. Primise de la comitet, în legătură cu afacerea de mituire, şi o copie a întregii corespondenţe fu adresată de Osaki către Casa Albă.

Când japonezul termină, se iveau zorile. Puse toate scrisorile în buzunar şi părăsi casa. Când fu în stradă, îi ieşi înainte agentul lui cel mai vechi. Aceasta-l luă de braţ şi-l sili să se urce într-un automobil.

— Căpitane. – îi zise el. – trebuie să luăm primul v/i por J Am auzit că azi se petrece ceva pe la poliţie! Eu n-am plecat, după cum mi-ai ordonat, fiindcă dacă d-ta înţelegi să-ţi rişti pielea, apoi a mea nu e mai scumpă! Acum însă, trebuie s-o ştergem degrabă! Ştii că lucrez de două luni la o gazetă, şi acum un ceas a sosit primul nostru reporter; se agita ca un maimuţoi şi ne-a spus că-i trebuia mai multe coloane din pagina întâia căci trebuia să se producă arestarea unui mare cuib de spioni! Dumnezeu să-l binecuvânteze pe idiotul de detectiv, care s-a apucat să-i spună acetastă poveste iubitului meu coleg! Cum nu poate fi vorba, dăcât de afacerea noastră, tocmai veneam să te iau. N-aş prea vrea să văd numele d-tale şi pe al meu, tipărite cu litere groase.

Osaki bătu în geamul automobilului. Şoferul întoarse şi porni înapoi, spre locuinţa lui. El îl lăsă să-l aştepte; apoi coborî treptele împreună cu e bătrână japoneză şi porniră spre port. Se mai opriră la un oficiu poştal şi apoi la un magazin, de unde se putea cumpăra cele necesare călătoriei.

Când vaporul, pe care cei trei pasageri obţinură locuri în ultimul moment, ieşi din apele de sub jurisdicţia americană, Osaki urcă pe punte, şi se uită înapoi, peste mare: coasta Americei nu mai era de recunoscut.

În ţara pe care o lăsaseră în urmă, acum exploda bomba!

Acţiunea contra muncitorilor japonezi nu mai putea fi înscenată. Chiar în America e foarte prost pentru politicieni, când se dă în vileag că au fost mituiţi ca să voteze vreo anumită

lege. Afară de asta, hârtiile originale erau în mâna duşmanului, care se putea folosi de de într-o şedinţă a Ligii Naţiunilor, dacă ar fi mai fi vorba ca să se pună în practică aceste legiuiri.

Daisy Green se muiase în a cineea zi de detenţiune. Ea mărturisi totul, după ce i se arătase mai întâi scrisoarea lui Bettv, după ce i se prezentase lucrurile ce aparţinuseră lui Thomas, şi după ce i se mai spuse şi minciuna că s'i Betty fusese arestată şi mărturisise totul. Ea destăinui cu volubilitate tot ce se petrecuse şi îl trădă şi pe căpitanul Osaki. Japonezul fugise, agentul Thomas era mort, iar Betty şi prietenul ei o şterseseră şi nimeni nu mai putea pune mâna pe ei!

În urma propriilor ei mărturisiri, fu condamnată la doi ani închisoare. Nu-şi trădă activitatea de la San-Diego, căci altminteri i-ar fi mers mult mai rău!

Dar şi aşa îi merse destul de prost, căci poliţia găsi la locuinţa ei livretul de economii de la bancă, îi confiscă tot ce poseda şi-i desfiinţa apoi şi magazinul.

Când părăsi, la începutul acestui an, închisoarea, era îmbrăcată cu aceleaşi veşminte ca şi la intrarea în temniţă. Numai că acestea nu mai erau noi şi elegante, ci mototolite şi în dezordine. Părăsi închisoarea fără nici un ban. Străbătu agale drumul de la închisoare până la o casă deocheată din port. Se opri adesea în loc, în speranţa nebună că vreunul din oamenii lui Osaki o va lua de braţ, ca s-o urce în vreun automobil. Nu renunţă la această sepranţă decât în cl'ipa în care poarta casei de perdiţie din port se închise în urma ei!.. I IX.

ARME INDIENE În momentul când a fost scrisă această carte, lupta era încinsă între cârmuirea engleză şi indieni.

Totul a început la 5 Aprilie 1929, într-o zi când o bombă fu aruncată în sala de şedinţe a Parlamentului indian din Delhi. Bomba n-a explodat, nimeni n-a fost rănit, şi actul de protest al indienilor dăduse greş; nu s-au ridicat flăcări, spre a preface totul în foc şi sânge!

Bomba fusese aruncată, fiindcă o zi mai înainte Sir George Simon îşi încheiase marea-i cuvântare asupra lucrărilor comisiei guvernului englez, condusă de el, pentru studiul chestiunii regimului indian, în aşa fel, încât naţionaliştilor indieni le rămăsese puţine speranţe pentru împlinirea dorinţelor lor. Aceste dorinţe tindeau ca Anglia să acorde Indiei regimul unui

dominion englez, în care indienii să se bucure de o libertate relativă.

Încă de la sosirea lui Sir George Simon împreună cu comisia lui în India, se născură incidente. Şefii naţionalişti indieni sabotară, sub conducerea lui Pandit Montilal Nehru, lucrările comisiei, şi-n curând izbucniră în diferite regiuni ale ţării tulburări sângeroafse. Numai o parte a mahomedanilor indieni dădu concurs comisiei, punându-se într-o opoziţie pronunţată faţă de naţionaliştii indieni, şi prin întreaga lor atitudine erau filoenglezi declaraţi.

Dar acest sprijin dat de mahomedani trăgea prea puţin în cumpănă faţă de marele ajutor pe care comisia îl primi de la prinţii indieni. Aceşti prinţi nu erau împinşi de partea Angliei de niscaiva motive morale, ci doar recunoaşterea că, fără protecţia Angliei, flacăra incendiului ar cuprinde în curând stâlpii palatelor lor.

Bomba, pe care şefii naţionalişti indieni au aruncat-o ca protest împotriva discursului lui Sir George Simon, n-a explodat. Comisia îşi încheiase lucrările în India, şi era sigur că avea să dea un raport guvernului din Londra şi să facă propuneri, ce nu mulţumeau câtuşi de puţin dorinţele naţionaliştilor indieni şi care, în nici un caz, n aveau să îmbunătăţească starea masei indiene.

Maharajahul din Oodeypore e unul din cei mai puternici prinţi ai Indiei, un om bătrân, un partizan ortodox al religiei sale, un mare prinţ. El domneşte în capitala cu acelaş nume a întinsei sale ţări, într-un palat, din care privirea lui se poate întinde peste un mare lac, creat artificial. Sute de femei trăiesc după zidurile haremului său, care formează un mic oraş.

Se văd cele mai minunate clădiri, destinate cultului religiei şi cinstirea maharajahului. Pe străzile din cetatea palatului trec elefanţii sfinţi, purtând în spinare nobili, la a căror cingătoare străluceşte sabia lată şi încovoiată, închinată prinţului lor. La serbări, la reprezentaţii, poporul cască gura în preajma palatului, ai cărui pereţi şi ziduri inspiră un respect adânc ochilor indienilor.

O nenorocire îl lovise pe maharajahul din Oodeypore, prinţul cel puternic. Fiul său, major şi purtând titlul de moştenitor al tronului, era schilodit! Picioarele-i sunt pocite, faţa e o strâmbătură.

Moştenitorul tronului are două soţii şi doi copii, educaţi de o europeană. Casa în care locuieşte această englezoaică, Miss Edith Sholiwer, situată în afară de teritoriul palatului, e paşnică şi liniştită.

Cu excepţia educatoarei, nimeni nu se îngrijeşte de cei doi copii, care se dezvoltă aici, care trebuie să-nveţe engleza, şi a căror inteligenţă trebuie să se îmbogăţească cu toate cunoştinţele pe care o guvernantă din apus le poate împărtăşi.

Cât e de depărtată această căsuţă de palat, câte ziduri se interpun între englezoaică şi locuitoarele palatului! Totuşi asta nu opreşte ca multe ştiri din cetatea palatului s-ajungă până la. Urechile guvernantei. E rolul' servitorilor de a duce numeroasele bilete şi scrisori, şi de a îndeplini fel de fel de însărcinări, căci la curtea din Oodeypore, ale cărei case adăpostesc sute de femei* se ţes multe intrigi!

Într-o seară, pe când cei doi copii dormeau, o motocicletă puternică opreşte în faţa verandei căsuţei. Un englez, un tânăr în costum alb de tropice, sprijineşte o roată de scara verandei, stinge farul şi-şi salută, cu mănuşa-i de motociclist, compatrioata, care se apleacă peste balustradă. El obişnuieşte să treacă o dată pe'săptămână. E un ofiţer englez al armatei de ocupaţie, un agent de informaţii, prin intermediul căruia Miss Edith Sholiwer a ajuns la curtea din Oodeypore. Ca să preîntâmpine orice bănuială, cei doi şi-au zis din capul locului văr şi verişoară, şi obiceiul e ca rudele să se viziteze mai des, când trăiesc laolaltă în aceeaşi ţară străină.

Miss Edith Sholiwer era la postul ei. Ea-şi da raportul, mai ales că-n seara aceea tocmai avea de povestit o întâmplare, ce-o impresionase prin tragicul ei. Acum câteva zile, moştenitorul tronului din Oodeypore îşi luase o a treia nevastă. Ea era dintr-o familie egală ca rang, prin naştere, fiind fiica unui prinţ însemnat, şi Edith Sholiwer o văzuse la intrarea în palat. Era o fată foarte tânără, de statură frumoasă şi cu o faţă nobilă; o fiinţă delicată care acuma intra în haremul moştenitorului tronului, poreclit de englezi Baby.

Edith Sholiwer primise informaţii exacte despre cele petrecute.

Tânăra soţie îşi văzuse bărbatul, pentru întâia oară, când cununia se săvârşise deja, în haremul din Oodeypore. Moştenitorul tronului venise şchiopătând în odaia ei, şi când ea-l

văzu, scoase un ţipăt. Bineînţeles că nimeni n-ar putea spune cum s-au desfăşurat lucrurile; sentinelele palatului nu se adunară decât atunci când o femeie, urcată pe parapetul casei, se căţărase pe creasta zidului, strigând în noapte. Luna cădea pe veşmântul ei alb, şi sentinelele stăteau jos, privind speriate şi îngrozite, fără să ştie ce să facă. Strigătul femeii, al cărei accent era disperat, fu întrerupt de urletul unui glas de bărbat; apoi se făcu o clipă tăcere. După o ieşitură de zid, o umbră se căţără peste pervaz. Deodată se iviră pe zidul palatului două chipuri luminate de lună, şi mai înainte ca strigătul femeii să se fi stins de tot, ea fu înşfăcată ca un pachet şi trasă în interiorul palatului, printr-o scobitură a zidului.

Urmarea tragediei a rămas necunoscută tuturor spionilor casei. Ea s-a consumat în noaptea, adâncă! Locuitoarele haremului din Oodeypore avură de lucru spre a împiedica pe cea mai tânără tovarăşă a lor de soartă să-şi împlânte un pumnal în inimă! Tovarăşele de soartă ale tinerei fiinţe unseră cu alifii vânătăile ce-i acopereau pielea, şi-i bandajară rănile. Ultima intervenţie, în soarta acestei fete, o făcură tăind la timp o frânghie menită să pună mai repede capăt vieţii acestei copile.

Informaţiile pe care Edith Sholiwer le primise, arătau că tânără femeie refuza şi acuma să mănânee şi să bea, şi zăcea pe patul ei.

Englezului, căruia Edith Sholiwer îi istorisi aceste fapte, i se urcă sângele în obraz, şi-şi stinse ţigara în pahar.

După o pauză lungă, el zise:

— Şi altceva?

— Se prea poate să-ţi povestesc în curând... Cineva pretinde că un lucru foarte important, ceva nemaiauzit s-ar fi petrecut de curând la Bombay. În cercurile studenţilor trebuie să se fi pus ceva la cale. Ştii calea pe care astfel de ştiri îmi parvin la ureche. Una din servitoarele mele are un fiu, care exercită la Bombay profesia de picolo. În slujba lui, el vine în contact cu tineri, care sunt şefi ai naţionaliştilor indieni. Trimit adeseori pe această femeie la Bombay. Faţă de ea am pretextul unei scrisori importante, pe care trebuie s-o ducă. De fapt, sunt câteva rânduri nevinovate, adresate unei prietene. În modul acesta obţin ca ea să-şi vadă băiatul, pe care-l idolatrizează, înt. R-atât, încât îi păstrează toate cuvintele în memorie. Apoi, când îmi dă

raportul, ştie orice cuvânt pe care el i l-a spus, şi e fericită să mi le reproducă.

Englezul îşi aprinse o nouă ţigară şi apoi zise:

— Chestiunea mă interesează. Cum ai făcut ca femeia să capete atâta încredere în dumneata?

— N-a fost greu! Sunt încredinţată că sunt singura fiinţă pe lume care s-a purtat bine cu ea în viaţa ei.

— Da. – zise ofiţerul; – aşa trebuie să fie, De altfel, îţi pot destăinui că bomba a fost aruncată încă de ieri!

— Unde?

— În parlamentul din Delhi… Dar n-a explodat şi n-a produs nici-o pagubă!

— Dac-ar fi explodat, aş fi avut veşnic remuşcări! Ar fi trebuit să te chem pân-aci, dar m-am zis că numai cuvântul „bombă” nu era destul, ca să întreprinzi ceva. Şi mai mult nu putusem să aflu.

Cei doi vorbitori mai şezură pe terasă, la lumina unei lămpi tremurătoare, până la miezul nopţii. Era tăcere şi nu se auzea nici o şoaptă. Când ofiţerul îşi aprinse farul motocicletei şi încălecă, se întâmplă ceva. Un strigăt prelung şi dureros sfâşie tăcerea nopţii. Ofiţerul se uită îndărăt, În spatele lui, cu contururi întunecate, pe care nici o lumână nu le preciza, se ridicau zidurile palatului. În odăile cele mai de sus, o femeie striga, desigur. Ofiţerul puse maşina în mişcare. Miss Sholiwer se afla lângă el. Privindu-l în faţă, văzu că-şi muşcase buzele. Mai-nainte de a porni, el zise:

— Nu e drept că se interzice unui locotenent al Majestăţii Sale să tragă un glonţ în burta acestui animal!

Servitoarea se întoarse din lunga ei călătorie şi îi comunică lui Miss Edith Sholiwer, strălucind de bucurie, că băiatul ei trăia şi era fericit! Ea povesti multă vreme, până ce ajunse să reproducă spusele băiatului, despre viaţa lui la oraş.

Când ajunse aci, deschise deodată nişte ochi speriaţi şi murmură fără; vreun motiv:

— Ţie, stăpâni, n-are să ţi se întâmple nimic 1

Edith Sholiwer îşi concentra deodată toţi nervii asupra acestei chestiuni.

Explozia de sensibilitate a femeii însemna, desigur, prevestirea vreunui eveniment ameninţător. Ea rămase tăcută, nu zise nimic, şi aştepta ca femeia să urmeze.

Dar aceasta spuse numai o singură frază:

— Bomba va distruge vaporul, când oamenii cei răi se vor duce la casele lor! Ţie, stăpână, nu ţi se va întâmpla nici-un rău; tu eşti la noi!

„. Bomba” era, fără discuţie, bomba ce fusese aruncată în Parlament. Ori poate că nu era aşa! De ce vapor era vorba?

Era oare ameninţarea unui al doilea atentat?

Discuţia între cele două femei avusese loc într-o seară.

Era în timpul când educatoarea trebuia să se ocupe de cei doi copii încredinţaţi ei, care şedeau tăcuţi şi adânciţi asupra caietelor de socoteli.

Ea-i duse la odihnă mai curând ca de obicei şi-şi zise că trebuiau să comunice mai departe cele aflate. N-avea voie să părăsească locuinţa, dar ştia că mai exista un mijloc, ca să cheme un soldat din postul militar englez, care cantona la Oodeypore.

Acest mijloc fusese stabilit cu un an mai-nainte, când ea-şi luase funcţia în primire; dar acum se temea că semnul convenit, de care nu se folosise niciodată, fusese uitat de mult. Totuşi, trebuia să-ncerce!

Se duse în punctul cel mai înalt al casei, aprinse două becuri, unul roşu şi unul alb şi pentru ca nimeni să nu! capete vreo bănuială, se aşează şi ea pe terasa unde ardeau becurile, şi-ncepu să citească o carte la lumina lor Intre foile cărţii se afla o scrisoare, pe care o scrisese dinainte, la repezeală; era redactată în stil telegrafic, către „vărul” ei, cu rugămintea să vină negreşit în zorii zilei, din garnizoana lui, care nu era prea departe, spre a-i face o vizită.

Becurile ardeau de vreo jumătate de oră, fără ca să survină ceva. Nu se vedea ţipenie de om în jurul casei. Servitorii dormeau în încăperile din dos, iar aleea ce trecea pe dinaintea casei se-ntindea pustie. Edith Sholiwer chiti plicul scrisorii aşa că toată scrisoarea formă acum un ghemotoc de hârtie; apoi continuă să răsfoiască prin carte.

Ea respiră uşurată, când auzi în depărtare zgomotul unei motociclete. Se uită, prevăzătoare, peste balustrada verandei.

Lumina unui far strălucea acum prin noapte, şi o motocicletă înainta pe alee, într-un tempo moderat, Spre nespusa ei bucurie, zări uniforma unui soldat. Maşina se opri dinaintea casei, sub verandă, şi bărbatul care o conducea,

descăleca, trecu în lumina farului şi-şi făcu de lucru la motocicletă. Edith Shollwer recunoscu uniforma unui sergent al armatei engleze. Ea ar fi dat mult, să poată alerga până jos, ca să vorbească cu compatriotul ei, dar se abţinu s-o facă, căci ştia prea bine că trebuia să evite orice bănuială. Aruncă bucăţica de hârtie de pe balustradă; aceasta căzu pe pământ, e drept că în întuneric, dan sergentul avea ochiul ager, şi se cam aşteptase la o asemenea întâmplare, aşa că zări hârtia pe jos. Împinse, motocicleta într-acolo, îşi făcu de lucru la pedalele maşinii, puse mâna pe hârtie, îndălecă, porni apoi motorul şi se pierdu în noapte.

Telegrama Edithei Sholiwer fu transmisă în aceeaşi noapte de telegraful cantonamentului militar.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, ofiţerul de informaţii sosi la guvernantă. El fu la început de părere că povestirea deslânată a bătrânei avu ca subiect bomba deja aruncată, dar după o gândire scurtă, el îşi schimbă părerea. Cuvântul „vapor” îi dădu de gândit, şi când luă în consideraţie faptul că membrii comisiei Simon pluteau în momentul acela pe mare, şi când îşi mai zise că, în definitiv, furia naţionaliştilor indieni luase naştere tocmai din cauza modului cum această comisie înţelesese să-şi facă datoria, atunci el stabili că afacerea era atât de serioasă, încât trebuia s-o comunice imediat mai departe.

După o lungă discuţie cu Edith Sholiwer, dânsul renunţă să o mai interogheze şi el pe bătrâna care adusese ştirea şi se aruncă pe motocicletă, pornind ca o furtună. Îşi notase mai întâi cu îngrijire numele băiatului femeii şi locul unde el îşi făcea serviciul.

Serviciul englez de spionaj din India lucrează cu un personal numeros. Pân-acum câţiva ani, principala lui preocupare era vânătoarea de agitatori comunişti, dar lucrurile s-au schimbat între timp.

Acum goana era dusă împotriva naţionaliştilor indieni; aceasta era prima grijă a englezilor, întrucât aceştia îi ameninţau în gradul cel mai înalt în momentul de faţă. Cartierul general de la Bombay aproape îşi pierdu cumpătul, când îi sosiră comunicările de la Oodeypore, şi îndată căpătă încredinţarea că nu putea fi vorba de nimic altceva, decât de un atentat plănuit pe vaporul cu care comisia Simon se întorcea spre casă.

Telegrafia fără fir, intră în legătură cu vaporul, care tăia valurile în calea sa spre Londra. Aceste comunicări părură a nu-l prea impresiona pe căpitanul vasului. El răspunse pe aceeaşi cale că avea avantajul de a se afla pe puntea de comandă a unui vpor ce nu conţinea bombe.

În Bombay, telegrama produse enervare, şi se telegrafie din nou că era vorba de o afacere serioasă, ce nu îngăduia să se glumească, fiind în chestiune viaţa unor funcţionari superiori ai guvernului, şi deci căpitanul să binevoiască să-şi percheziţioneze vasul.

Din noul răspuns telegrafic al căpitanului, cei din Bombay aflară că vasul fusese cercetat peste tot, de sus până jos, şi că nu se putuse găsi nici-o bombă. Căpitanul îşi mai îngădui gluma de a face şi el o întrebare, şi anume: să i se spună în care parte a vasului său trebuia să fie bomba, căci ar avea mare poftă s-o descopere, mai înainte de a exploda.

Cum nu i se putea da această indicaţie, şi cum toată afacerea plutea în întuneric, telegramele încetară.

În schimb, un agent al Serviciului de spionaj, împreună cu doi oameni, se transportară la Oodeypore. În puterea nopţi bătrâna fu ridicată de la locuinţa lui Miss Edith Sholiwer, fu aruncată într-un automobil şi pornită la Bombay. În dimineaţa următoare, un ofiţer englez aduse la curtea din Oodeypore ştirea că bătrâna trebuise să fie în siguranţă, deoarece sosiseră indicaţii că femeia prezenta semne de nebunie. Fu şese recent la Bombay şi i se surprinsese o convorbire cu un tânăr, din care reieşea că viaţa copiilor daţi în îngrijirea lui Miss Sholiwer ar fi fost primejduită de prezenţa bătrânei.

Ştirea şi motivarea arestării bătrânei nu prea fură luate în seamă la Oodeypore. Prea puţin le păsa chiar de copii, ca să se mai intereseze de soarta unei femei bătrâne, ce nu interesa pe nimeni. Dar Miss Sholiwer era foarte nemulţumită de mo~ dul cum se procedase. Avea remuşcări faţă de bătrână şi avu de luptat cu propria ei conştiinţă, ca să-şi regăsească liniştea.

Nici cei de la Bombay nu erau mulţumiţi de mersul luicrurilor. Bătrâna nici nu deschise gura; nu spuse nimic din care să se poată deduce ce voise să-nţeleagă prin cuvintele rostite către Edith Sholiwer, şi nu le rămase altceva de făcut decât s-o trimită acasă. Când sosi la Oodeypore, ea-şi reluă

serviciul, tăcută şi închisă, iar englezoaica şi bătrâna se fereau să se mai întâlnească...

Dar iată că poliţia din Bombay operă o captură. Ea ut – mărise în ascuns activitatea fiului bătrânei, şi stabilise că el servea într-o casă deja cunoscută ca fiind locul de întâlnire al studenţilor indieni, care studiaseră în Europa. Poliţia făcu o razie în tăcere, dar cu mare desfăşurare de forţe. Spre a simplifica chestiunea, ea arestă, în noaptea când îşi desfăşură acţiunea, toate persoanele prezente. Astfel puse mâna pe servitor şi pe încă treizeci de persoane care, până una alta, fură băgaţi la închisoare, rămânând să se stabilească la urmă motivul detenţiunii.

Apoi începu o percheziţie sistematică a casei. Nu se luară prizonierilor hainele, şi fiece bucăţică de hârtie fu cercetată; astfel avură ceva mai mult noroc: În buzunarul unuia din arestaţi se găsi o scrisoare adresată unui prieten din Calcutta, în care nu era vorba decât de ' chestiuni personale neînsemnate între trimiţător şi adresant, dar o singură frază îşi avea însemnătatea. În aceasta se spunea că se câştigaseră doi prieteni în favoarea acţiunii lor, şi anume Gampat Cinerajadhasa şi Purshotam Sen. Ei îşi luaseră o anumită sarcină, pentru cazul când prima încercare nu izbutea. Se mai găsi şi o a doua scrisoare, venită de la Delhi la Bombay. Şi această a doua scrisoare se ocupa aproape numai de chestiuni personale, dar cuprindea şi o frază, în care se spunea că, după neizbutirea primei încercări, speranţa le era în cei doi, Gampat Cinerajadhasa şi Purshotam Sen.

Dacă poliţiei i-ar fi căzut în mână aceste două scrisori, fără să fi ştiut de vorbele rostite de bătrână, ea le-ar fi aruncat desigur, încolo, ca necuprinzând nimic interesant. Dar cum se puse să combine: „prima încercare" era fără îndoială bomba ce fusese aruncată în parlamentul de la Delhi, care într-adevăr nu reuşise; şi după toate aparenţele, acum era vorba, în cele două scrisori, de un al doilea atentat, pe care trebuiau să-l înfăptuiască oamenii al căror nume era pomenit.

Astfel se începu interogatoriul tuturor părtaşilor, dar nu se descoperi nimic. Toţi arestaţii fură puşi deci în libertate, punându-se însă pe urmele lor agenţi mahomedani, care să-i supravegheze, ca să poată găsi locul de adăpost al celor doi indieni, arătaţi în cele două scrisori. La început, afacerea dădu

cu totul greş. Servitorul fu „cercetat îndeaproape” în toate chipurile îngăduite în India; ba se încearcă şi-un vicleşug. Ise spuseră numele găsite în corespondenţă, zicându-i că era de prisos să mai ascundă, de vreme ce povestise totul mamei sale.

Deci, să nu mai piardă vremea şi să repete toată povestea pe care, bineînţeles, o cunoşteau deja. Se putu observa înmărrnurirea ce-l cuprinse, când i se pomeni numele mamei sale şi al celor doi; dar mai mult nu putură scoate de la el. Fu deci pus şi el în libertate, punându-se şi pe urmele lui agenţi mahomedani „cărora însă el izbuti să li se sustragă chiar din prima noapte.

Tocmai când disperaseră şi nu mai ştiau într-adevăr ce să facă, o ceată întreagă de agenţi mahomedani se înfăţişă pretinzând cu insistenţă o bună recompensă, întrucât aflaseră cine erau cei doi indieni, despre care vorbeau scrisorile. Li se acordă recompensa şi atunci aflară că era vorba de doi studenţi, care studiau încă de un an la Londra. Serviciul de spionaj controlă îndată aceste comunicări şi aflară că numele corespundeau exact, că cei doi erau studenţi la Londra, şi să se stabilise că, în timpul prezenţei lor la Bombay, avuseseră legături întinse cu naţionaliştii, cu care simpatizau.

Acum începură să se dumirească. Naţionaliştii pregătiseră două atentate: primul era azvârlirea bombei în parlamentul din Delhi, iar, în caz de neizbândă, doi oameni aşteptau sosirea vaporului la Londra, ca să săvârşească un nou atentat, împotriva comisiei S'imon. Aceste două persoane erau desigur cei doi. Studenţi, Gampat Cinerajadhasa şi Purshotam Sen, şi afacerea nu se mai petrecea la Bombay, ci era de resortul domnilor de la Londra.

Miss Edith Sholiwer trebui să cheme într-o zi un medic militar englez, ca să vadă ce avea unul din cei. Doi copii încredinţaţi îngri jirilor ei de către maharajah. Copilul zăcea bolnav în patul său. Medicul sosi după amiază şi stabili că totul se datora unei inflamaţii a amigdalelor; ordonă nişte prişniţe şi alte medicamente, şi stătu apoi de vorbă cu Edith Sholiwer.

Englezoaica era foarte deprimată; avea o dorinţă irezistibilă să-şi părăsească postul, şi, afară de asta, mai avea şi o teamă serioasă. În săptămâna din urmă, venise de două ori la dânsa „vărul” ei, ca să discute modalitatea de a se pune din nou în contact cu cercurile naţionaliste, aşa ca să nu bată la ochi.

Bineînţeles, că nu mai putea fi vorba să se mai folosească de bătrână, căci, după ce se aflase din gura ei planurile de atentat, izvorul acesta de informaţii secase. Edith Sholiwer mai era de părere că se compromisese faţă de acele cercuri, ca delatoare, că trebuia să i se îngăduie să plece cât mai curând.

Cunoscutul ei trebuie să recunoască, în cele din urmă, dreptatea afirmărilor ei, şi ea aştepta acum ca tânărul englez să vină să-i spună că se putea îmbarca pentru patrie. Se va găsi desigur vreun motiv plauzibil, pentru ruperea contractului dintre ea şi prinţul indian.

După ce doctorul plecă, Edith Sholiwer îşi chemă bătrîNa slujitoare, ca s-o înlocuiască la căpătâiul copilului bolnav.

Dar servitoarea nu se găsi nicăieri, şi atunci englezoaica observă că. N-o văzuse de o zi. Era surprinzător şi ciudat, căci nu obişnuia să părăsească niciodată casa. Surprinzătoare şi ciudate mai erau multe lucruri, ce se întâmplaseră în zilele din urmă.

Terenul din jurul căsuţei era de obicei pustiu în timpul nopţii, dar de ambele dăţcând ofiţerul de informaţii venise la ea în săptămâna trecută, trebuiseră să constate că erau înconjuraţi de oameni ce-i pândeau şi-i spionau. Ultima oară, ofiţerul, care avusese aceiaşi senzaţie, îşi îndreptase cu iuţeala fulgerului, lumina farului asupra împrejurimii şi surprinsese câteva forme, care se grăbiră să dispară după pomi şi prin tufişe.

Dec1 nu mai încăpea îndoială că se exercita o supraveghere asupra casei. Şi se înţelege de la sine că o femeie poate să ducă o viaţă, ceva mai plăcută, decât să locuiască într-o casă mică, în interiorul Indiei, departe de oamenii albi şi având duşmani de moarte pe indigenii fanatici. Servitoarea nu era de găsit nicăieri, şi Edith Sholiwer trebui să stea noaptea de veghe în odaia copilului bolnav. Se simţea cuprinsă de o groază tainică.

Când luna se ridică pe cer, un zgomot pătrunse prin noapte; era un murmur şi nişte glasuri agitate, ce vorbeau toate deodată. Chiar în imediata ei apropiere, lângă casă, se produse un sunet şi răsunară nişte voci. Edith Sholiwer luă un browning îmbrăcat în argint, ies1 în verandă şi lumină întunericul cu o lampă de buzunar. Jos, era sacagiul casei, care avea o discuţie aprinsă cu o servitoare. Edith Sholiwer întrebă, pe un ton sever, ce se întâmplase?

Servitorul îi răspunse că se întâmplase o nenorocire: murise bătrâna servitoare.

Edith Sholiwer simţi un junghi în regiunea inimii.

Trimise servitoarea, o femeie încă tânără, în odaia copiilor şi ordonă sacagiului s-o conducă şi să-i arate ce se întâmplase. Peste întregul decor luna strălucea, luminând soldaţii indieni, santinela palatului şi funcţionarii care, aflaţi în bărci în mijlocul lacului, formau un grup. Pe mal, unde începea locul deschis, erau mai mulţi oameni, care priveau spre grupul acela.

— Au găsit-o – murmură sacagiul, care sta pe o punte, lângă englezoaică.

— Acum o scot afară din apă 1

Edith Sholiwer sta privind spre lac. Una din bărci se desprinse dintre celelalte şi se depărtă. Ea trecu la câţiva metri de podul pe care se afla miss Sholiwer, care văzu că târa după ea un cadavru de femeie, legat de un odgon. Faţa bătrânei servitoare strălucea deasupra apei, şi se putea deosebi lămurit că mâinile şi picioarele îi fuseseră legate.

Miss Edith Sholiwer îşi adună tot curajul, şi se întoarse înapoi. Trecu podurile şi se înapoie printre temple, dar când fu la începutul aleei, în care se afla căsuţa ei, se întoarse şi observă că sacagiul se pierduse în întuneric. Îşi luă inima în dinţi şi înaintă. Scoase browningul din buzunar şi-şi ţinea degetul pe trăgaci. Ajunse acasă fără nici un incident, dar nu putea să scape de impresia că, în drumul ei singuratic, fusese urmărită; Se gândi că bătrâna servitoare îşi găsise fără nici o îndoială moartea, dintr-o răzbunare. Lui Miss Sholiwer nu i se spusese că băiatului bătrânei i se comunicase că maică-sa pălăvrăgise, şi necunoscând această poveste în amănuntele ei, întâmplarea i se părea şi mai groaznică!

Ea-şi da seama că şi ea era ameninţată, că şi dânsa era înconjurată de primejdii. Ar fi vrut să cheme ajutor, căci simţi că nu va mai avea curajul s-aştepte până la sosirea locotenentului, şi se urcă la primul etaj al casei. Când intră în odaia în care copilul bolnav zăcea pe pat, o cuprinse o spaimă nouă.

Copilul era singur în odaie, se frământa neliniştit pe o parte şi pe alta, iar servitoarea dispăruse! Se duse în odaia vecină: aici, al doilea copil dormea liniştit, ghemuit pe pernă.

Ea luă o lampă şi străbătu casa.

Vru să se repeadă sus, pe trepte, ca să dea semnalul de primejdie. Alergă printr-o sală, ce ducea de la încăperile oamenilor de serviciu, se-mpiedică şi era să' cadă. Lampa de buzunar lumină un coş mare, acoperit cu un capac înalt. Era un coş din acelea pe care le mai văzuse de câteva ori în timpul cât şezuse în India. Avea o formă specială, fiind un coş de un soi anumit, cum sunt cele de care se folosesc numai scamatorii indieni; el se-întrebuinţează de oamenii care deseântecă şerpii ş slujeşte pentru păstrarea acestor animale. Astfel, era şi coşul aflat pe sală.

Englezoaica se sprijini de perete. Rămase câteva clipe astfel, până ce fu din nou în stare să-şi urmeze drumul.

Atunci se petrecu cu ea un fenomen, prin care trece orice om oarecum curajos, aflat în vreo primejdie. La început, când începe primejdia, cinci pătrunde încet-încet în om, e greu de îndurat, dar când se înteţeşte, făcându-ţi impresia că nu i te mai poţi sustrage, când te cuprinde cu totul, atunci a trecut ce era mai rău.

Tot aşa, Edith Sholiwer se linişti deodată, cu toate că ştia ce o ameninţă. Acum nu mai avea decât o singură voinţă hotărâtă, o singură nădejde de lămurit: ştia că moartea o pândea în casă, şi bănui c-o ameninţă şi-n preajma casei. Se duse sus, pe veranda primului etaj, aprinse becul cel alb şi pe cel roşu, şi se aşează pe scaunul de lângă parapet. Ea-şi avea arma în mână, dar în clipa în care se lăsă istovită pe spatele scaunului, se auzi un zăngănit urmat de un trosnet: becul cel roşu căzu.

— Spart de o piatră ce fusese aruncată la picioarele Edithei Sholiwer. Urmă apoi o a doua aruncătură, un nou zăngănit şi becul cel alb se stinse şi el şi căzu afară, peste parapet, Englezoaica sări în sus şi-şi ridică revolverul, ştiind că acum nu mai rămânea decât s-atragă atenţia postului militar englez, să-l cheme repede, dacă mai voia să fie scăpată de moarte. Trase cocoşul armei, îndreptă ţeava în direcţia în care bănuia că se aruncase piatra şi slobozi un foc. Dar englezoaica se văzu nevoită să ridice cocoşul revolverului cu repetiţie şi şase împuşcături rupseră tăcerea nopţii; apoi arma amuţi!

Edith Sholiwer îşi aduse aminte că se mai găseau muniţii pentru revolver, în sertarul unui dulăpior din odaia de alături. Dădu fuga, fără să mai aprindă lumina, până la dulăpiorul

acesta, trase sertarul, găsi gloanţele prin întuneric, îşi încercă arma şi vru să se reîntoarcă pe verandă; dar rămase deodată ţintuită locului: duşmanul o ajunsese!

Simţi la gleznă o mică împunsătură, ca un vârf de cuţit.

Fără să şovăiască, deja paralizată de sfârşitul ce trebuia să urmeze, se târî până la verandă, unde se mai ridică o dată.

Apoi îşi îndreptă braţul şi din nou bubuiră şase împuşcături în noapte, trase într-o parte şi într-alta; apoi se făcu tăcere!

Automobilul cel greu, ce acum gonea pe alee, era condus, de un sergent bătrân, care se obişnuise cu suferinţele de pe şoselele Indiei. El ţinea volanul cu o mână de fier, ' când iată că maşina fu zvârlită într-o parte, la câteva sute de metri mai-nainte de căsuţa ce-i era ţinta.

Una din cele două roţi din faţă ale maşinii probabil că se împiedicase de ceva, care abătuse maşină din calea ei. Dar soldatul îşi puse din nou maşina în mişcare şi nu opri decât în faţa verandei căsuţei.

Sergentul strigă în noapte, dar nu primi nici un răspuns!

El sări atunci din maşină, urmat de un camarad, şi intră în căsuţă, pe când un alt soldat rămase în automobil. Negăsind pe nimeni la parter, el alergă sus, pe scară, luminându-şi calea cu lanterna de buzunar, şi o găsi pe terasă pe Miss Edith Sholiwer. În mijlocul odăii pe care o lumină, văzu ceva alunecând pe podele. Era un şarpe! Sergentul străbătu, odalia ferindu-se cu cismele-i înalte de piele, transmise lanterna camaradului, fără să zică vreun cuvânt, luă femeia pe braţe şi-o duse la automobil. Pe treptele scării el se oprise. Din nou văzu, în raza lămpii, trecând o reptilă. În automobil, sergentul, care nu rostise încă nici o vorbă, pipăi pulsul femeii, pe care o rezemă de perne.

— Cred c-am ajuns prea târziu! – zise el.

— Domnule sergent! – îl alertă unul din soldaţi. – în casă trebuie să fie copiii!

— Îi voi aduce eu! – zise al treilea, care apoi se duse sus şi se reîntoarse, aducându-i pe cei doi copii pe umerii lui.

Medicul militar constată moartea lui Edith Sholiwer, în urma unei muşcături de şarpe. Patrula militară engleză se reîntoarse, şi cercetă împrejurimile casei. Soldaţii găsiră doi morţi, din care unul pe şosea, care fusese călcat de un automobil, după ce primise un glonţ în picior, iar celălalt, încă tânăr, al cărui cap fusese găurit de un glonţ. El fu indentificat ca

fiul unei servitoare bătrâne, al cărei cadavru fusese scos în noaptea aceea din lacul palatului, cu mâinile şi cu picioarele legate. \par Există desigur numeroşi studenţi indieni la Londra, totuşi nu sunt atât de mulţi, ca poliţia engleză să nu poată găsi cu uşurinţă, printre ei, pe cei doi, care se numeau Gampat Cinerajadhasa şi Purshotam. Agenţii secreţi erau zi şi noapte pe urmele acestor doi, bineînţeles fără ca indienii să-i observe.

Londra nu este India şi aici funcţionarii englezi sunt jprivilegiaţi. Ei stabiliră că cei doi primiseră, o sumă importantă din India, şi chiar făcură o percheziţie, în lipsa lor, în odaia lor comună, fără ca indienii să aibă habar. Iar când cei doi se duseră, a doua zi, cu un cufăr mare în port, în aceeaşi zi în care sosi comisia Simon, toţi bărbaţii care ocupau omnibusul erau agenţi ai serviciului de spionaj. Duzini întregi de agenţi supraveghiară. Pe cei doi indieni cu cufărul. Nu trebuiau să fie arestaţi decât în clipa din urmă, pentru ca nu cumva alţi conjuraţi, încă necunoscuţi, să-ncerce a săvârşi atentatul plănuit. Când vaporul acostă la ţărm, indienii se-nghesuiră în primul rând, printre oamenii care aşteptau aici; dar mâinile poliţiştilor înşfăcară deodată mâinile şi picioarele indienilor, care fură imobilizaţi.

— Cu îngăduinţa voastră, ar fi mai bine dacă vom duce noi cufărul!

Nu s-a recurs la o acţiune judiciară, nu s-a făcut nimic, ce-ar fi atras din nou atenţia lumii asupra raportului comisiei. Cei doi studenţi fură expulzaţi, iar comisia îşi încheie lucrarea, publicându-şi concluziile în două volume mari. Aceste două volume groase au înăbuşit speranţele păturii inteligente a unui întreg popor...

SFÂRŞIT